Senin ihya olman, ümmetin ihya olması;
Senin, gençliğinin altında ezilmen, bütün ümmetin ezilmesidir.
Sen nerede olmak istiyorsun? Tüm mesele budur!

GENÇLERLE HASBİHÂL

2. BASKI

tevhid
BASIM YAYIN

GENÇLERLE HASBİHÂL

Halis BAYANCUK (Ebu Hanzala)

www.tevhidmeali.com
www.tevhiddersleri.org
www.tevhiddergisi.org
tevhiddergisi@gmail.com

GENÇLERLE HASBİHÂL

Halis BAYANCUK (Ebu Hanzala)

Teknik Hazırlık: **Dizgi**
Tevhid Basım Yayın, 42546

Düzeltmeler
Tevhid Basım Yayın, 42546

Baskı: **Basım Yeri**
Şenyıldız Yayıncılık, 45097

ISBN: 978-605-69350-9-1
2. Baskı, Nisan/2020

İletişim: **E-posta**
tevhiddergisi@gmail.com

Telefon
+90 545 762 15 15

Posta
P.K. 51 Güneşli Merkez PTT
Bağcılar/İstanbul

Merkez
Kirazlı Mh. Mahmutbey cd. No:120/A
Bağcılar/İstanbul

Satış Noktaları: Tevhid Kitabevi

İstanbul : Kirazlı Mh. Mahmutbey Cd. No: 120/A 34212 Bağcılar/İSTANBUL 0 545 762 15 15
Ankara : Piyade Mh. İstasyon Cd. No: 190 Etimesgut/ANKARA 0 543 225 50 48
Diyarbakır : Kaynartepe Mh. Gürsel Cd. No: 90/A 21090 Bağlar/DİYARBAKIR 0 543 225 50 43
Konya : Mengene Mh. Büyük Kumköprü Cd. No:78/A 42020 Karatay/KONYA 0 543 225 50 49

İÇİNDEKİLER

بِسْمِ للهَ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

إنَّ الْحَمْدَ لِلهِ نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِينُهُ، وَنَسْتَغْفِرُهُ،
وَنَعُوذُ بِاللهِ مِنْ شُرُورِ أَنْفُسِنَا، وَمِنْ سَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا،
مَنْ يَهْدِهِ اللهُ فَلاَ مُضِلَّ لَهُ، وَمَنْ يُضْلِلْ فَلاَ هَادِىَ لَهُ،
وَأَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ،
وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللهَ حَقَّ تُقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ.

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً وَاتَّقُوا اللهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا.

يَاأَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اتَّقُوا اللهَ وَقُولُوا قَوْلاً سَدِيدًا يُصْلِحْ لَكُمْ أَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَمَنْ يُطِعِ اللهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا.

أَمَّا بَعْدُ فَإِنَّ خَيْرَ الْحَدِيثِ كِتَابُ اللهِ، وَخَيْرَ الْهَدْيِ هَدْيُ مُحَمَّدٍ، وَشَرَّ الأُمُورِ مُحْدَثَاتُهَا، وَكُلَّ مُحْدَثَةٍ بِدْعَةٌ، وَكُلَّ بِدْعَةٍ ضَلاَلَةٌ، وَكُلَّ ضَلاَلَةٍ فِى النَّارِ

HUTBETU'L HACE

Muhakkak hamd Allah'adır. O'na hamdeder, O'ndan yardım ve mağfiret dileriz. Nefislerimizin şerrinden, amellerimizin kötülüğünden Allah'a sığınırız. Allah'ın hidayet verdiğini kimse saptıramaz. O'nun saptırdığını da kimse doğru yola iletemez. Şehadet ederim ki Allah'tan başka hiçbir ilah yoktur. O, bir ve tektir, O'nun ortağı yoktur. Yine şehadet ederim ki Muhammed O'nun kulu ve resûlüdür.

"Ey iman edenler! Allah'tan hakkıyla korkup sakının! Yalnızca Müslimler/şirki terk ederek tevhidle Allah'a yönelen kullar olarak can verin."[1]

"Ey insanlar! Sizleri tek bir nefisten yaratan, ondan da eşini yaratan ve o ikisinden de birçok erkek ve kadın türetip (yeryüzünde) yayan Rabbinizden korkup sakının. Kendisiyle istediğiniz Allah'tan ve akrabalık bağlarını koparmaktan korkup sakının. Şüphesiz ki Allah, sizin üzerinizde gözetleyicidir."[2]

"Ey iman edenler! Allah'tan korkup sakının ve doğru/sağlam/adil söz söyleyin. (Allah da buna karşılık) amellerinizi ıslah etsin, günahlarınızı bağışlasın. Kim de Allah'a ve Resûl'üne itaat ederse, şüphesiz ki büyük bir kurtuluş ve kazanç elde etmiş olur."[3]

Bundan sonra, şüphesiz sözlerin en güzeli Allah'ın kelamı, yolların en hayırlısı Muhammed'in yoludur. İşlerin en kötüsü sonradan çıkarılanlardır. Sonradan çıkarılan her şey bidattir, her bidat sapıklıktır, her sapıklık da ateştedir.

---

1. 3/Âl-i İmran, 102
2. 4/Nîsa, 1
3. 33/Ahzâb, 70-71

MUKADDİME/ÖN SÖZ

Hamd âlemlerin Rabbi olan Allah'a mahsustur. Salât ve selam O'nun Nebisi'ne, pak ehline, ashabına ve etbasının üzerine olsun.

Bu kitap, Tevhid Dergisi'nin 5. sayısı ile başlayıp 14. sayısında biten, gençlere yönelik mektupların kitap olarak derlenmiş hâlidir.

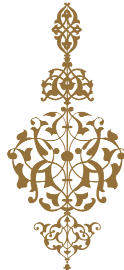
Özellikle, bize örnek olan selefimizin yaşantılarını aktaran bu çalışmanın, Rabbimizin dilemesiyle başta bu davayı omuzlamayı hedefleyen gençler olmak üzere tüm Müslimlerin hayatlarını bereketlendirmesini temenni ederiz.

Her güzellik Rabbimizden, hatalar ise nefsimizdendir.

Âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamdolsun.

Okuyacağımız her örnek şahsiyet,
olağanüstü bir varlık değil, bizim gibi bir insandır.
Gençliğin tüm menfi özellikleri ile maluldür.
Lakin Rablerine olan tevekkülleri ve
menhece bağlılıklarıyla gençliğin olumsuz yönlerini
terbiye etmiş, hatta hayra çevirmişlerdir.
İçlerinden her biri, gençliğin hırçınlık ve delikanlılığını,
davada atılganlık ve fedakârlığa; merakını, ilme; güç ve
kuvvetini hizmete çevirmiştir. Bugünün gençliğinin,
dünün gençliğinden bu anlamda hiçbir farkı yoktur.
Onların cehd ve gayretlerini misli ile mükâfatlandıran
Allah (cc), bugünün gençlerine de lütufta bulunacaktır.
Yeter ki O'na (cc) dayanıp, izlenmesi gereken
menhece/metoda uysunlar.

ALLAH'A ADANMIŞ GENÇLİKLER

Genç Kardeşim!

Bu kitap senin için kaleme alındı. Sana adandı... Amacı; yürüdüğün yolda, İslam'a hizmetinde ve kulluğunda seni güçlendirecek, takatini arttıracak hatırlatmalarda bulunmaktır. Gençliğin bir nimet olduğunu ve bu nimetin farkında olanların ulaştıkları yüksek ufukları göstermektir. Güzel örneklikleri seninle paylaşmaktır... Akıp geçen ömür içinde tutunabileceğin sağlam bir dal sunmaktır. Ki; şirk ve masiyet akıntısına kapılıp, gençliğini zayi etmeyesin.

Şimdi sen, ömrünün baharındasın… Ancak bu baharın bittiği, kış mevsiminin geldiği bir -yaşlılık- dönemin olacak. Sonra sonbahar gelecek. Bir yaprak gibi, ömür ağacından düşecek ve Rabbine varacaksın.

"Sizi zayıflıktan yaratan, zayıflıktan sonra size kuvvet veren, sonra kuvvetin ardından size zayıflık ve yaşlılık veren Allah'tır. Dilediğini yaratır. O, (her şeyi bilen) El-Alîm, (her şeye güç yetiren, mutlak kudret sahibi olan) El-Kadîr'dir."[1]

1. 30/Rûm, 54

Hayatın ve ölümün sahibi olan Allah (cc), insanı zayıflıktan yaratıyor. Sonra kuvvet veriyor. Sonra yine zayıflık… İki zayıflık döneminde de, birilerinin yardımına muhtaç olarak yaşıyoruz.

Bu iki dönem arasında bir dönem takdir ediyor; o da gençliktir. Güç, kuvvet, enerji ve yaşama sevinciyle dolup taşma hâli... Biz bu çalışmada tam da bu döneme, gençlik çağına odaklanacağız. Şöyle düşünebilirsin: Sende çocuktun bir zamanlar, mükellef değildin. Bir zaman gelecek yaşlanacaksın… Yarı mükellef kabul edileceksin… Şimdi, şu an ise gençsin. Mükellefsin… Güçlüsün… Öyle ya da böyle bu günler geçecek ve Rabbine varacaksın… Ömrünün bu çağının farkında olur ve güzel örneklikler edinirsen -ki kitapta bolca bulacaksın-; ömrünün baharını hakiki bahara çevirebilirsin. Gençliğini Allah'a (cc) adayabilir, karşılığında sana adanmış ebedî bir hayat bulabilirsin…

Genç Kardeşim!

Ömrün bu dönemi o kadar önemlidir ki; Allah (cc) bizi, bu konuda özellikle sorguya çekecektir. Buyur, okuyalım:

"Kul, kıyamet gününde şu beş şeyin hesabını vermeden kıpırdayamaz: ömrünü nerede harcadığı, gençliğini nerede eskittiği, malını nereden kazandığı, malını nerede harcadığı ve bildikleriyle ne kadar amel ettiği." [2]

Hadiste zikredilen birinci ve ikinci maddeye dikkat edelim. Önce genel olarak ömürden, sonra hususi olarak gençlikten hesaba çekiliyoruz. Peki, neden? Zira her özel nimet, özel olarak kullara sorulacaktır.

Genç Kardeşim!

Şundan eminim ki; sen de bir konudan muzdaripsin! Bu-

2. Tirmizi, 2416

gün, gençlik deyince; hiç de kuvvet ve ömrün baharı gibi kavramlar hatırlanmıyor. "**Genç**" deyince insanların aklına "**sorun/problem**" kelimeleri geliyor. Yüzlerde pek de hoş olmayan bir sırıtma eşliğinde "**Ah, ah! Ne sen sor ne ben söyleyeyim, seninki de bir şey mi…**" şeklinde ezberlenmiş replikler ortaya çıkıyor. Ailede, eğitim kurumlarında, çalışma hayatında, İslami harekette… "**genç**" denildiğinde insanlar sorun sayma yarışına giriyor.

Birbiriyle didişen, ergenlik bunalımını atlatamayan, ne istediğini bilmeyen, anlaşılmadığını iddia eden ve hiçbir yerde dikiş tutturamayan gençler...

Sürekli başında beklenmesi gereken, kendi hâline bırakılınca hiçbir noktada irade gösteremeyen gençler...

Oysa; ne Allah (cc) gençliği bu sayılanlar için bahşetmiştir ne de ümmetin duymak istediği bunlardır. Biliyorum ki; sen de bunları duymak istemiyorsun. Ama yolunda gitmeyen bir şeylerin olduğunu da kabul ediyorsun. Bir yanda olmak istediğin sen, öte yanda şu an olduğun sen… Bir yanda yapmak istediğin güzel şeyler, öte yanda yaptıkların… Bir yanda dile dökmekten hayâ edeceğin istek ve arzular, öte yanda göstermek istediğin irade ve eylem…

Şimdi, senin için bazı örnekleri nakledeceğim. Arada -ben de genç sayılırım- iki genç dertleşeceğiz. Hem samimiyetle yaraya neşter vuracağız, hem de bal arısı gibi bu bahçeden toplayabildiğimiz özü toplayacağız… Evet, hiç olmazsa bir adım atmış olacağız. Yakinen biliyorum ki, karşılığında Allah (cc) on adım atacak. Bizim bir adımımız basit olsa da, O'nun bize attığı adım kesinlikle basit olmayacak.

Rabbimden temennim gençlere anlayış, kalemime de kuvvet vermesidir. Genç kardeşim bilsin ki, onun ihyası ümmetin ihyasıdır. Bu hep böyle olageldi, bundan sonra da böyle

olacaktır. Okuyacağımız her örnek şahsiyet, olağanüstü bir varlık değil, bizim gibi bir insandır. Gençliğin tüm menfi özellikleri ile maluldür. Lakin Rablerine olan tevekkülleri ve menhece bağlılıklarıyla gençliğin olumsuz yönlerini terbiye etmiş, hatta hayra çevirmişlerdir. İçlerinden her biri gençliğin hırçınlık ve delikanlılığını, davada atılganlık ve fedakârlığa; merakını, ilme; güç ve kuvvetini hizmete çevirmişlerdir. Bugünün gençliğinin dünün gençliğinden bu anlamda hiçbir farkı yoktur. Onların cehd ve gayretlerini misli ile mükâfatlandıran Allah (cc), bugünün gençlerine de lütufta bulunacaktır. Yeter ki O'na dayanıp, izlenmesi gereken menhece/metoda uysunlar.

Küfrün Karşısında Ümmet Gibi Duran Gençler Ashab-ı Kehf Örneği!

"Biz sana, onların kıssalarını hak olarak/gerçek hâliyle anlatıyoruz. Şüphesiz ki onlar, Rablerine iman etmiş bir grup gençti ve biz de onların hidayetlerini arttırmıştık." [3]

Birinci örneğimiz Ashab-ı Kehf/Mağara Arkadaşları… Allah (cc) onların kıssalarını anlatmakla kalmıyor, genç olduklarının altını çiziyor... Rabbine iman etmiş bir grup genç... Ne yaptılar da Kur'ân'a konu oldular? Ne yaptılar da Allah (cc) onların kıssasıyla, Muhammed'in (sav) ve ashabın kalbini pekiştirdi ve onları yeryüzünün en seçkin topluluğu için öğüt kıldı? [4]

"Ve kıyama kalkıp: 'Bizim Rabbimiz göklerin ve yerin Rabbidir! Onu bırakıp da hiçbir (sahte) ilaha dua etmeyiz. Andolsun ki o takdirde batıl/saçma bir şey söylemiş oluruz.' dediklerinde, onların kalplerini (yakin, sabır ve kararlılıkla) pekiştirmiştik. 'İşte bunlar, bizim kavmimiz. (Tutup) Allah'ın dışında ilahlar edindiler. (Bu yaptıklarının doğruluğuna dair) apaçık bir delil getirmeleri gerekmez

3. 18/Kehf, 13
4. "Sana, resûllerin kıssalarından her (vahyettiğimizi), kalbini sağlamlaştırmak için anlatıyoruz. Bu (kıssalarla beraber) sana hak (olan bilgiler), müminlere de öğüt ve hatırlatma gelmiştir." (11/Hûd, 120)

miydi? Allah'a yalan uydurup iftira edenden daha zalim kim vardır?' "[5]

Allah'a (cc) inandılar ve gençlik ateşini davaya hizmet için kullandılar. Zalim bir kralın karşısında, ayağa kalkıp hakkı söylediler… Şirk ve masiyet dalgalarına kapılmış, karanlığa karanlık ekleyerek yuvarlanan bir cehennem çığı karşısında durdular. Bir ışık yaktılar… Âdem'in (as) tutuşturduğu, insi ve cinni şeytanların el birliğiyle söndürmeye çalıştıkları tevhid meşalesini yeniden tutuşturdular.

Ancak bunun bedelini göze aldılar. Kaçtılar, mağarada yaşamayı göze aldılar. Uzun bir müddet uyutulup, sonra Mele-i A'lâ'ya yükseltildiler…

Onlar, gençliğini Allah'a (cc) adadı, karşılığında da ebedî bir hayatı kazandılar. Subhanallah! Allah (cc) adlarına sure indirdi ve kıssalarını Kitab'ında kaydetti. İsimlerini dahi ebedîleştirdi. İşte, binlerce yıl sonra hâlâ onları anan, onlara gıpta eden ve onlarla yolunu aydınlatan gençler var!

Ashab-ı Uhdud Örneği!

Kur'ân'a konu olan örneklerden bir diğeri, Ashab-ı Uhdud kıssasıdır:

"Andolsun burçlar sahibi semaya, vadedilen güne, şahit olana ve şahit olunana.Kahrolsun (müminleri ateşten kuyulara atan) hendek sahipleri! Tutuşturulmuş ateşte, hani onlar ateşin çevresinde (yerlerini almış), müminlere yaptıklarını seyrediyorlardı. Onlardan intikam almalarının tek nedeni, (izzet sahibi, üstün olan) El-Azîz ve (her daim övgüyü hak eden ve varlık tarafından övülen) El-Hamîd olan Allah'a iman etmeleriydi. O (Allah) ki; göklerin ve yerin hâkimiyeti/egemenliği O'na aittir. Allah, her şeye şahittir. Şüphesiz ki mümin erkek ve mümin kadınlara

5. 18/Kehf, 14-15

işkence yapıp sonra tevbe etmeyenlere cehennem azabı ve yakıcı bir azap vardır. Hiç şüphesiz, iman edip salih amel işleyenler için, altından ırmaklar akan cennetler vardır. İşte büyük kurtuluş/kazanç budur." [6]

Ne olmuştu da böyle bir kıssa yaşanmıştı? Kim, kimi niye ateşten hendeklere atmıştı? Tüm bu iman ve sebatın arkasında kim vardı?

Cevap: Bir genç! Allah Resûlü'nden dinleyelim:

"Sizden öncekiler arasında bir kral vardı. Onun bir de sihirbazı vardı. Sihirbaz yaşlanınca krala, 'Ben artık yaşlandım. **Bana genç bir çocuk gönder de sihir yapmayı öğreteyim!**' dedi. Kral da ona bir genç gönderdi. Gencin geçtiği yolda bir rahip yaşıyordu. (Bir gün) rahibe uğrayıp onu dinledi, konuşması hoşuna gitti. Artık sihirbaza gittikçe, rahibe uğruyor, yanında (bir müddet) oturup onu dinliyordu. Bir gün sihirbaz, genci geciktiği için dövdü. Genç de durumu rahibe şikâyet etti. Rahip ona, 'Eğer sihirbazdan korkarsan 'Ailem beni oyaladı!' de; ailenden korkacak olursan, 'Beni sihirbaz oyaladı!' de.' diye tembihte bulundu.

O bu hâlde (devam eder) iken, insanlara mani olmuş bulunan büyük bir canavara rastladı. (Kendi kendine) 'Bugün bileceğim; sihirbaz mı üstün, rahip mi!' diye mırıldandı. Bir taş aldı ve 'Allah'ım! Eğer rahibin işi, sana sihirbazın işinden daha sevimli ise, şu hayvanı öldür ve insanlar geçsinler!' deyip, taşı fırlattı ve hayvanı öldürdü. İnsanlar yollarına devam ettiler. Genç, rahibe gelip durumu anlattı. Rahip ona, '**Evet! Bugün sen benden üstünsün! Görüyorum ki, yüce bir mertebedesin. Sen imtihan geçireceksin.** İmtihana maruz kalınca sakın benden haber verme!' dedi.

6. 85/Burûc, 1-11

Çocuk, anadan doğma körleri ve alaca hastalığına yakalananları tedavi eder, insanları başkaca hastalıklardan da kurtarırdı. Kralın, gözleri kör olan arkadaşı bunu işitti. Birçok hediyeler alarak çocuğun yanına geldi ve:

— Eğer beni tedavi edersen, şunların hepsi senindir, dedi. O da:

— Ben kimseyi tedavi etmem, tedavi eden Allah'tır. Eğer Allah'a iman edersen, sana şifa vermesi için dua edeceğim. O da şifa verecek, dedi.

Adam derhal iman etti, Allah da ona şifa verdi.

Adam bundan sonra kralın yanına geldi. Eskiden olduğu gibi yine yanına oturdu. Kral:

— Gözünü sana kim iade etti, diye sordu. Adam:

— Rabbim, dedi. Kral:

— Senin benden başka bir rabbin mi var, dedi. Adam:

— Benim Rabbim de senin Rabbin de Allah'tır, cevabını verdi.

Kral onu yakalatıp işkence ettirdi. O da gencin yerini gösterdi. Genç de oraya getirildi. Kral ona:

— **Ey genç! Senin sihrin körlerin gözünü açacak, alaca hastalığını tedavi edecek bir dereceye ulaşmış, neler neler yapıyormuşsun,** dedi. Genç:

— **Ben kimseyi tedavi etmiyorum, şifayı veren Allah'tır**, dedi.

Kral onu da alıp, işkence etmeye başladı. O kadar ki, o da rahibin yerini haber verdi.

Bunun üzerine rahip getirildi. Ona, 'Dininden dön!' denildi. O bunda direndi. Hemen bir testere getirildi. Başının

ortasına konuldu. Ortadan ikiye bölündü ve iki parçası yere düştü.

Sonra genç getirildi. Ona da 'Dininden dön!' denildi. O da imtina etti. Kral, onu da adamlarından bazılarına teslim etti. 'Onu falan dağa götürün, tepesine kadar çıkarın. Zirveye ulaştığınız zaman (dininden dönmesini tekrar talep edin); dönerse ne âlâ, aksi takdirde dağdan aşağı atın!' dedi. Söylenen yere gittiler ve onu dağa çıkardılar. Genç, **'Allah'ım, bunlara karşı, dilediğin şekilde bana yardım et!'** dedi. Bunun üzerine dağ onları salladı ve genç dışında herkes düştü. Genç yürüyerek kralın yanına geldi. Kral:

— Arkadaşlarıma ne oldu, dedi. Genç:

— Allah, onlara karşı bana yardım etti, cevabını verdi.

Kral onu adamlarından bazılarına teslim etti ve 'Bunu bir gemiye götürün. Denizin ortasına kadar gidin. Dininden dönerse ne âlâ, değilse onu denize atın!' dedi. Söylendiği şekilde adamları onu götürdü. Genç orada, 'Allah'ım, dilediğin şekilde bunlara karşı bana yardım et!' diye dua etti. Derhal gemileri alabora oldu ve boğuldular. Genç yine yürüyerek hükümdara geldi. Kral:

— Arkadaşlarıma ne oldu, diye sordu. Genç:

— Allah, onlara karşı bana yardım etti. Benim emrettiğimi yapmadıkça sen beni öldüremeyeceksin, dedi. Kral:

— O nedir, diye sordu. Genç:

— İnsanları geniş bir düzlükte topla, beni bir kütüğe as ve sadağımdan bir ok al. Sonra oku, yayın ortasına yerleştir ve 'Gencin Rabbinin adıyla!' de. Sonra oku bana at. İşte, eğer bunu yaparsan beni öldürürsün, dedi.

Hükümdar, hemen halkı bir düzlükte topladı. Genci bir

kütüğe astı. Sadağından bir ok aldı. Oku yayının ortasına yerleştirdi. Sonra 'Gencin Rabbinin adıyla!' dedi ve oku fırlattı. Ok, gencin şakağına isabet etti. Genç, elini şakağına, okun isabet ettiği yere koydu ve Allah'ın rahmetine kavuşup öldü.

Halk, 'Gencin Rabbine iman ettik!' dedi ve bu sözü üç kere tekrar etti. Sonra adamları krala, 'Ne emredersiniz? Vallahi korktuğunuz başınıza geldi. Halk, gencin Rabbine iman etti!' dedi.

Kral hemen yolların başına hendekler kazılmasını emretti. Derhal hendekler kazıldı. İçlerinde ateşler yakıldı. Kral, 'Kim dininden dönmezse onu buraya atın!' diye emir verdi. İstenen derhal yerine getirildi. Bir ara, beraberinde çocuğu olan bir kadın getirildi. Kadın oraya düşmekten çekinmişti. Çocuğu, 'Anneciğim sabret. Zira sen hak üzeresin!' diye dile geldi."[7]

Bir genç! Kavmi iman etsin diye, kendi canından vazgeçen bir genç! Yağmur gibi, bereketiyle toprağa düşen, düştüğü yerde iman laleleri bitiren bir genç! Ölümü, bir ümmetin ihyasına vesile olan bir genç! Derssiz, sohbetsiz, konferanssız… Bir ümmeti bu şekilde eğiten, canını davasına şahit kılan, kundaktaki bebeği dile getiren bir genç!

İşte böyle! Sen neredesin genç kardeşim? Adını sorunla özdeşleştirip, insanları bunaltmak da; bir nesli ihya edip, onlarca nesile örnek olmak da senin elindedir. Senin kendini nerede gördüğün ve ne yapmaya karar verdiğindir mesele! Tarih, onları örnek alıp, onlar gibi yaşayanları hiç unutmadı. Belki haklarında Kur'ân ayeti inmedi, ancak adil olan Rabbi Zulcelâl, onların adını muhafaza ettiği gibi, onların adını örnek alanları da aynı şekilde muhafaza etti. Bu ümmet

7. Müslim, 3005

Resûlullah (sav) etrafında kenetlenen Musabları, Bilalleri, Ammar, Ali ve Zübeyrleri (r.anhum) unutmadı. Onları hayırla takip eden ve hakkın açığa çıkması için gençliklerini ortaya koyan Hüseyin bin Alileri, Ömer bin Abdülaziz ve Selahaddin Eyyubileri de unutmadı.

Dava Kahramanı Gençler!

Ali (ra) dokuz yaşında İslam'la şereflendi. On dokuz yaşına kadar, Resûlullah'ın (sav) en mahrem işlerini gördü. Öyle ki Mekke'ye gelenleri karşılıyor, gizli bir şekilde Allah Resûlü'ne ulaştırıyordu.[8]

Müşrikler, İslam davetini durdurmak için bir araya toplanmıştı. Şeytan, Necdli bir ihtiyar suretinde toplantıda yerini

8. İbni Abbas'tan (ra) şöyle rivayet edilmiştir:
"Bir kere İbni Abbas (ra):
— Ebu Zerr'in (ra) nasıl Müslim olduğunu size bildireyim mi, diye sordu. Bunun üzerine:
— Evet, bildir, denildi. İbni Abbas:
— Ebu Zerr dedi ki:
'Ben Gıfar Kabilesi'nden bir kimse idim. Günün birinde, 'Mekke'de bir adam çıkmış, resûl olduğunu iddia ediyormuş.' diye bize bir haber ulaştı. Ben de kardeşim Üneys'e 'Haydi, Mekke'ye git de şu kimseyle görüş! Ne söylerse dinle ve onun hakkında edindiğin haberle bana gel' dedim. Nihayet kardeşim gitti. Resûlullah'a kavuştu. Sonra dönüp geldi. Kardeşime:
— Ne haber var, diye sordum. O da:
— Vallahi, bir kişi gördüm ki o hayır ile emrediyor, şerden nehyediyor, dedi.
Kardeşime, 'Gönlüme şifa verecek bir haber getirmedin.' dedim ve bir dağarcık ile bir de asa alarak Mekke'ye yöneldim. Mescid-i Haram'a geldim, ama ben Resûlullah'ı (sav) tanımıyordum. Zemzem suyu içiyordum ve mescidde bulunuyordum. Bu sırada yanıma Ali b. Ebi Talib (ra) uğradı:
— Sanıyorum ki şu adam yabancıdır, dedi. Ben:
— Evet, yabancıyım, dedim. Ali:
— Öyleyse bizim eve buyur, dedi.
Ali ile beraber gittim. Sabah oluncaya kadar gelişimin sebebine dair birşey sormadı. Ben de ona haber vermedim. Sabahleyin kalktım ve Resûlullah'ı sormak üzere kuşluk vakti mescide gittim. Fakat kimse bana ona dair bir şey bildirmedi. Yine Ali uğradı ve:
— Aradığın kimseyi daha bulmadın mı, diye sordu. Ben de:
— Hayır, dedim. Ali:
— Haydi, bize gidelim, dedi ve sonra:
— Yahu senin işin nedir? Bu şehre niye geldin, diye sordu. Ben de:
— Gizli tutacağına söz verirsen sana anlatırım, dedim. Ali:
— Emin ol, öyle yaparım, dedi. Ben de şöyle anlattım:
— Duyduğumuza göre burada bir kişi çıkmış, 'Ben resûlüm!' dermiş. Onunla görüşmek üzere kardeşimi gönderdim. Fakat dönüp geldi. Getirdiği haber bana kanaat vermedi. Bunun üzerine bu zata varıp yüz yüze konuşmak ve görüşmek için buraya geldim. Ali:
— Hiç şüphesiz sen doğruya ulaştırıldın. Bu zat, Allah'ın Resûlü'dür. Sabahleyin ben yanına gideceğim, sen de peşimden gel, dedi. Sabah olunca Ali:
— İşte, ben Resûlullah'ın yanına gidiyorum, arkamdan gel. Benim girdiğim yere sen de gir. Şayet ben yolda, sana zarar vereceğinden korktuğum birisini görürsem pabucumu düzeltir gibi bir duvara yönelir ve dururum. Sen bana uyup, durma ve git. Ben yürüyüp nereye girersem, sen de oraya gir, dedi.
Ali gitti. Ben de onun ile beraber gittim. Nihayet o, Resûlullah'ın huzuruna girdi. Onunla beraber ben de girdim. Hemen Resûlullah'a, 'Ya Resûlullah! Bana İslam'ı öğret.' dedim. O da anlattı. Ben de bulunduğum yerde hemen Müslim oldum.' " (Buhari, 3861; Müslim, 2474)

aldı. Boşa koymuşlar dolmamış, doluya koymuşlar almamıştı. Şeytanın mihmandarlığında şu karara vardılar: **"Her kabileden bir genç seçilecek, suikast timinde yer alacak. Muhammed'i (sav) aynı anda tek bir darbeyle öldürecekler."**

Böylece hem Allah Resûlü'nden kurtulmuş olacak, hem de Haşimoğullarıyla kan davası gütmeyeceklerdi. Haşimoğulları tüm Kureyş'e savaş açacak değildi ya! Diyete razı olup susacaklardı…[9]

Cibril (as), bu toplantıyı Allah Resûlü'ne (sav) haber verip onu uyarmıştı. **"Bu gece kendi yatağında uyuma ve yola çık."** talimatını vermişti. Allah Resûlü, Ali'ye **"Yerimde uyu, sana zarar veremezler."** demiş ve ayrılmıştı. Ali, kapıda suikast için bekleyen bir grubun varlığından haberdar olarak bu emri kabul etmiş, tereddütsüz onun yatağına uzanmıştı.

Daha doğru bir ifadeyle, ölüme yatmıştı. O gün ölebilirdi, yaralanabilirdi, hiçbir şey olmasa dahi işkenceye uğrayabilirdi. Ne gam! Değil mi ki Allah Resûlü ona emretmişti… Ali, o gün ölüme yatan bir insandı. Bugün ise hâlâ yaşayan, ismi ve örnekliğiyle dipdiri olan bir gençtir!

Bir başkası Musab b. Umeyr (ra), Mekke'nin en zengin ve yakışıklı genci. İslam'la tanıştığında henüz on beş yaşında bile değildi, türlü işkenceler gördü, elindeki tüm dünyalıkları kaybetti. Allah Resûlü'nün (sav) emriyle Habeşistan'a hicret eden kafileye katıldı. Bu teslimiyeti ve fedakârlığı ona İslam'ın en zorlu ve şerefli görevlerinden birini nasip etti. Allah Resûlü'nün (sav) elçisi olarak Medine'ye hicret etti. Tek başına, henüz on sekiz yaşında... İslam'ın Medine'sinin temellerini attı. Gittiği yer, hiç bilmediği, tanımadığı ve neyle karşılaşacağını kestiremediği bir şehirdi. Öyle de oldu. Kabile reisleri onu pek hoş karşılamadı. Ama ne gam! Tebessüm

9. İbni Hişam, 1/480-482

etti, insanları dinledi ve güzelce konuştu… Sonuç: On sekiz yaşında bir genç, İslam'ın Medine'sini kurdu.

Örneklere devam edeceğim ama, biraz soluklanalım. Birkaç şey hatırlayıp/hatırlatıp öyle devam edelim. Ali ve Musab (r.anhuma), biyolojik olarak bizden farklı mıydı? Mesela üç kalp, dört göz, sekiz ayak mı taşıyorlardı? Ya da şehvet, öfke ve dünya sevgisi onlardan alınmış mıydı?

Cevap verme gereği dahi duymuyorum… Peki, fark nedir? Onlar inanmış, sonra güzel bir rehber edinmiş, daha sonra da yola koyulmuştu… Nefsin isteklerine karşı irade göstermiş, Allah'a (cc) sığınarak şehvet kasırgasından korunmuşlardı. Allah'a sığınarak… Ve yürüyüşlerini hiç bozmamışlardı… Tökezleseler de adım atmaya devam etmişlerdi. Allah'a yürümüşlerdi. Adımlarının yetmediği yerde, imdatlarına Rableri yetişmişti.

Düştükleri, çamura bulandıkları, kirlendikleri de olmuştu tabii… Ama asla ve asla günah çamuruna saplanıp kalmamışlardı. **"... Şüphesiz ki Allah, çokça tevbe edenleri sever. Çokça temizlenenleri de sever."** [10] düsturuyla; tevbeyle arınıp paklanmış, istiğfarla güç toplamış, yürüyüşlerine devam etmişlerdi.

Derdiyle Değerlenen Gençler

Abdurrahman b. Avf'tan (ra) şöyle nakledilmiştir:

"Bedir Günü'nde safta duruyordum. Sağıma ve soluma baktım, Ensar'dan yaşı küçük iki gencin arasında olduğumu gördüm. Ben, onlardan daha güçlü iki adamın arasında durmayı temenni ediyordum. Biri bana sessizce:

— Ey Amca! Ebu Cehil'i tanıyor musun, dedi. Ben:

— Evet, tanıyorum, senin Ebu Cehil'le ne işin var, diye sordum.

10. 2/Bakara, 222

— Duydum ki Allah Resûlü'ne sövüp, eziyet ediyormuş. Allah'a söz verdim; ya onu öldüreceğim ya da ben öleceğim.

Sonra diğer yanımdaki genç de gizlice aynı şeyi sordu. Vallahi onlar gibi iki adamın arasında bulunmak beni sevindirmişti. Onlara Ebu Cehil'i göstermemle ona saldırmaları ve onu kılıç darbeleriyle öldürmeleri bir oldu. İki kartal gibi saldırıp, onu öldürdüler." [11]

Urve (ra) şöyle nakletti:

"Zübeyr bin Avvam (ra)**, sekiz yaşında Müslim oldu. Şeytan, Resûlullah'ın Mekke'nin üst tarafında alıkonduğunu yaymıştı. Zübeyr bunu duyunca kılıcını alıp oraya koştu. O sırada on iki yaşındaydı, onu o hâlde görenler şaşırıyor, 'Çocuğun kılıcı var!' diyordu. Ta ki Resûlullah'a ulaştı. Allah Resûlü** (sav)**, ona durumunu sordu. Zübeyr de 'Kılıcımla seni alıkoyanı vurmaya geldim.' dedi. Allah Resûlü ona ve kılıcına dua etti."** [12]

Şu gençlerin derdine bakın hele! Kafalarında neyi kurup durmuşlar?

"Allah Resûlü'ne (sav) **hakaret eden bir tağut var, ona nasıl zarar verebiliriz?"**

"Allah Resûlü (sav) **zor durumda, ona nasıl yardım edebiliriz?"**

Bu insanlar, aradan on dört asır geçmesine rağmen neden hâlâ değerli? Neden hâlâ anılıyor ve kitaplara/derslere konu oluyorlar?

Hemen söyleyeyim: Değerli oldukları için! Peki, onları değerli kılan nedir? Dertleri ve hedefleri! Derdin, senin kaliteni gösterir. Hedefin, senin kumaşına dair fikir verir.

11. Buhari, 3141; Müslim, 1752
12. Siyeru A'lami'n Nubela, 3/32

Şimdi şöyle düşünelim: Bir gencin tek derdi telefon, yenileyeceği bilgisayar, yeni pantolonunun altına giyeceği uygun ayakkabı ya da indirime giren bir çanta olsun. Böyle birinin değeri nedir? Kocaman bir **hiç**! Bir ayakkabı gibi mevsimlik olur. Bir çanta gibi, yenisi çıkana kadar iş görür.

Demek ki; insan, kendi değerini inşa ediyor. Derdi ve hedefi değerliyse değerleniyor. Basit şeyleri dert ediniyor, fani olanla hayallerini süslüyorsa basitleşiyor… Öyleyse bu gençler üzerinden bir soru daha soralım:

Bugün her yerde Allah Resûlü'ne (sav) hakaret ediliyor, ondan kalan ne varsa dalga geçiliyor, ona ait tüm değerler aşağılanıyor! Hâl böyleyken senin kinin kime? Düşmanlığın hangi yönde? Kalbin kimlere buğz ile dolu?

Aynı safları paylaştığın, aynı membadan beslendiğin kardeşlerine mi? O, bana şunu dedi; falan şöyle baktı; diğeri bana şaka yaptı; bir öbürü, hastaydım, ziyaret etmedi; selam vermiştim, selamımı almadı...

Dertlerin bunlarsa, vay hâline! Gençlik ellerinden gitmeden derdini, Rabbini razı edecek duruma getir. Unutma; insanın amelleri, dert ettiklerine paraleldir. Değersiz şeyleri dert edinenler, değersiz bir ömür yaşar, değersiz işlerde harcanır, değersiz bir ölümle ölür, Allah (cc) katında değersizlerle haşrolunurlar... Allah'ı, O'nun rızasını, davasını dert edinenler değerlenir, değerli bir yaşamla şereflenir, değerli bir ölümle Rablerine kavuşur. **"Nebiler, sıddıklar, şehitler ve salihlerle beraber..."**[13] olurlar. Ne güzel refiktir onlar.

Âlim ve Müçtehid Gençler

İbni Abbas (ra)**;** Ümmetin mürekkebi, âlimi, Kur'ân'ın tercümanı...

13. 4/Nîsa, 69

Kaç yaşındaydı peki? Allah Resûlü (sav) vefat ettiğinde, henüz buluğ çağındaydı. Yani on iki-on beş yaş aralığını Allah Resûlü'ne yakın geçirmişti. Ancak, o yaşına rağmen, sahabenin büyükleri ona fetva soruyor, bir ayetin tefsirinde ihtilaf edince ona başvuruyorlardı. Bugün tefsir kitaplarına dikkat ederseniz, elimizdeki me'sur rivayetlerin bir çoğunun ondan ve öğrencilerinden bize ulaştığını göreceksiniz.

Muaz b. Cebel (ra)**; "Allah Resûlü, 'Muaz, kıyamet günü âlimlerin önünde olacaktır.' buyurdu."** [14] demiştir.

Abdullah b. Mesud (ra)**; "Muaz, tek başına bir ümmetti."** [15] demiştir.

Muaz vefat ettiğinde otuz üç yaşındaydı ve Ömer (ra) Dönemi'nde vefat etmişti. Resûlullah (sav) Dönemi'nde **yirmili yaşlarda olan bu genç** için Resûlullah (sav); **"Kur'ân'ı dört kişiden okuyun; Abdullah b. Mesud, Salim, Ubey b. Ka'b ve Muaz b. Cebel"** [16] demişti.

Allah Resûlü (sav) onun için; **"Ümmetimin helal ve haramını en iyi bilen Muaz'dır."** [17] diyerek onun ilmine şahitlik etmiştir. Ve şu sözler henüz yirmili yaşlarda bir âlim için Allah Resûlü'nün dudaklarından dökülmüştür:

"Vallahi ben seni seviyorum, ey Muaz! Her namazdan sonra şu sözleri söylemeyi bırakma: 'Allah'ım seni zikretmem, şükretmem ve en güzel şekilde ibadet etmem için bana yardım et.' " [18]

Zeyd bin Sabit (ra)**;** İslam tarihinin en önemli vazifesi ona verildiğinde henüz genç bir delikanlıydı. Ebu Bekir (ra) Dönemi'nde Kur'ân'ı toplama işinden mesul tutulmuştu. Ebu

14. Ahmed, 108
15. Taberani, Mucemu'l Kebir, 9943; Hakim, 3367
16. Buhari, 3758; Müslim, 2464
17. Tirmizi, 3790; Ahmed, 12904; İbni Mace, 154
18. Ebu Davud, 1522; Nesai, 1303, İbni Huzeyme, 751; İbni Hibban, 2020

Bekir (ra) ona, "**Sen genç ve akıllı bir adamsın. Allah Resûlü'ne vahiy kâtipliği yaptın, Kur'ân ayetlerini bir araya topla.**"[19] demişti.

Osman (ra), Kur'ân'ı tek elde toplayıp çoğaltmak isteyince, iş yine bu gence verilmişti.[20]

O vefat ettiği gün İbni Abbas (ra) şöyle diyordu: **"İşte ilmin gidişi böyle olur, bugün ilmin çoğu defnedildi."**[21]

Abdullah b. Ömer ve Enes b. Malik (r.anhuma)**,** henüz on yaşlarındayken Allah Resûlü'nün (sav) meclislerinde bulunmuşlardı. Resûl vefat ettiğinde henüz yirmisinde olan bu gençler hadis rivayet ediyor, insanlara fetva veriyorlardı.

Şimdi soralım: Ne olmuştu da, bu yaşta birer müçtehid, müfessir, muhaddis olmuşlardı? Onlar, her insanda bulunan **merak duygusunu ilme yönlendirmişlerdi**. Doğru yere yönlendirince, doğru bir menzile varmışlardı. Fıtri bir duygu ile, yüksek ufuklara çıkmışlardı.

Peki, bu onlara özel bir durum muydu? Hayır, değildi. Onlar gibi merakını ilme yönlendiren ve ilme istidadı olanlar, aynı menzilelere ulaşmışlardı.

İmam Şafi (rh), insanlara fetva verip, onların meselelerine içtihat ettiğinde yirmisine ulaşmamıştı.[22]

İmam Buhari (rh), tarihin en önemli kitabını yazdığında on sekiz yaşındaydı.[23]

Ahmed b. Hanbel (rh), çocuk yaşta Ebu Bekir b. A'yyaş'ın hadis meclislerine gidiyordu. Evden o kadar erken çıkı-

19. Buhari, 4679
20. Buhari, 3506
21. Siyeru A'lami'n Nubela, 4/73
22. Risale Mukaddimesi, Ahmed Şakir
23. Tarihu'l Kebir

yordu ki, annesi **"İnsanlar çıkmadan olmaz."** deyip, onu engelliyordu.

Şimdi, tam bu noktada, kendimize soralım: Bizde merak var mı? Akıl var mı? Şer'i ilim öğreneceğimiz hoca/kaynak var mı? Evet, var!

Gerisi bize kalmıştır. Merakımızı şer'i ilme yönlendirip, ilimle yücelmek de; boş şeylere yönlendirip boş bir insan olmak da bizim elimizdedir. Allah düşmanlarının hayatını merak edebiliriz; magazin gibi... Ya da kitleleri uyutan beton beşikleri takip edebiliriz; futbol gibi... Kendimize neyi yakıştırıyorsak onu yapalım. Ancak şunu da unutmayalım: Allah ve Resûl'ü (sav) bize güzel olanı, şerefi, hizmeti ve yüce ufukları yakıştırmıştır.

Şunu da unutmamalısın:

İslam tarihini ihya eden gençlerdeki tüm özellikler sende de mevcuttur: Heyecan, güç, cesaret, merak ve atılganlık. Mühim olan bunları nerede kullandığın ve neyi dert edindiğindir.

Merakını hayır ve ilimde kullanıp bir İbni Abbas da (ra) olabilirsin. Sosyal medyada, magazin sayfalarında ve faydasız/lağv meclislerde de savrulabilirsin…

Ya da Ali ve Musab (r.anhuma) gibi atılganlığını hayra kullanabilir, bu çağda onların izdüşümü olabilirsin. Veya atılganlığını, anlayıp anlamadığın her meseleye dalarak gösterebilir ve bu sayede hezimete uğrayabilir, hayata dair şevkini kırabilirsin…

Sen de Zübeyr (ra) gibi dinini dert edinerek, onun için hazırlık yapıp yola koyulabilirsin. Ya da sokak kavgaları, ağız dalaşlarıyla gençliğini geçirebilirsin…

Usame b. Zeyd (ra) gibi on sekizinde, içinde Ebu Bekirler, Ömerler, Halid b. Velidler, Aliler olan bir orduya kumandanlık da yapabilirsin; mahalle takımına kaptan olabilir veya

çete de yönetebilirsin. Tercih senin!

Hayallerin, dertlerin, olmak istediğin şey nedir?

Bil ki; bu gençliği Allah'a (cc) adayıp, onu ebedî gençliğe çevirmek de, onu dünyası ve ahireti hüsranla neticelenen bir hayat eylemek de senin elindedir.

Bunlar her isteyenin, azim ve tevekkülle elde edebileceği örneklerdir. Sen bu örnekleri tefekkür et, bir sonraki bölümde, **"Gençlik nelere dikkat edilirse Allah'a adanır?"** konusunu işleyelim. Rabbim, bizleri gençliğin heyecan, güç, cesaret, atılganlık ve hırçınlığını O'nun rızasına yönlendiren yiğitlerden eylesin.

Senin ihya olman, ümmetin ihya olması;
senin, gençliğinin altında ezilmen,
bütün ümmetin ezilmesidir.
Sen nerede olmak istiyorsun?
Tüm mesele budur!

GENÇLİK ALLAH'A NASIL ADANIR?

Genç Kardeşim!

Seninle bir yola koyulduk. Allah (cc) nasip ederse **"Gençlik Allah'a** (cc) **nasıl adanır?"** sorusuna cevap arıyoruz. Israrla belirtmek isterim ki; geçen bölümde örnek verdiğimiz tüm gençler, senin gibi birer insandı. Gençliğin tüm ihtiyaçları onlarda olduğu gibi, onları örnek yapan tüm yetenek ve kabiliyetler de sende mevcuttur. Sen nasıl bazı zamanlar zorlanıyorsan, onlar da zorlanıyordu. Senin şehvetler ve şüphelerle mücadele ettiğin gibi, onlar da mücadele ediyordu. Allah (cc), onlara lütfettiği irade, muhabbet, azim vb. yetenekleri; adaleti gereği sana da lütfetmiştir. Ümmet de onlar gibi olmanı senden bekliyor. Çünkü senin ihya olman, ümmetin ihya olması; senin, gençliğin ihtiyaçları altında ezilmen, bütün ümmetin ezilmesidir. Sen nerede olmak istiyorsun? Tüm mesele budur! İsmi, sorun kelimesiyle anılan, ümmete yük gibi görülenler arasında mı? Yoksa tarihe iz bırakmış ve sorunların çözümünde pay sahibi yiğitlerin

arasında mı? Geçen bölümde zikredilen örnekleri bir daha oku! Bir daha! Şayet onlar gibi olmak istiyorsak, onları birer örnek yapan değerleri bilmek zorundayız. Aynı neticeyi elde etmek için, aynı yoldan yürümemiz gerektiği ise izahtan vareste olsa gerektir!

A. Rablerini Tanımaları ve O'nun İsimleriyle O'na Kulluk Etmeleri

Örneklerimiz olan gençlerin en belirgin özelliği buydu. Onlar, Allah'ı (cc) hakkıyla tanıyorlardı, O'nun isimlerini ve sıfatlarını hayatın her anında müşahade ediyor, kalplerini bunlarla süslüyorlardı. Allah'a (cc) kulluğun en etkili yolu da budur esasen. Her insan, Rabbini tanıdığı oranda kulluk yapabilir. O'nu hakkıyla tanımadan, O'nunla nasıl muamele edeceğini nereden bilebilir ki? Neye kızar, neden hoşlanır, hangi şekilde istenilmesinden memnun olur, hangi hâllerde kulunu geri çevirmez?.. Bunlar hep O'nu hakkıyla tanımanla alakalıdır.

Şimdi istersen örnekler üzerinden bu maddeyi anlamaya çalışalım:

Asırlar boyu tevhidî mücadeleye örnek gösterilen ve adlarına sure inen şu şerefli gençlere bak. Onları örnek kılan şey, Rablerine olan marifetleriydi. O'nu hakkıyla tanıyınca yerlerinde duramamışlardı. İnsanların böylesine yüce bir İlah'ı terk edip; işitmeyen, görmeyen, beşer ürünü olan taşlara ibadet etmelerini içlerine sindirememişlerdi. Onlara dair inen ayetlere bakarsan, onları harekete geçiren gerçeğin bu olduğunu göreceksin:

"... Şüphesiz ki onlar, Rablerine iman etmiş bir grup gençti ve biz de onların hidayetlerini arttırmıştık. Ve kıyama

kalkıp: 'Bizim Rabbimiz göklerin ve yerin Rabbidir! Onu bırakıp da hiçbir (sahte) ilaha dua etmeyiz...' "[1]

İkinci bir örnek; yine adına sure inen, Allah Resûlü'nün (sav) tüm detaylarıyla bize aktardığı Ashab-ı Uhdud! O gencin davetine dikkat et, ne göreceksin?

Ne diyordu?

"Ben, kimseye şifa vermem. Şifa veren Allah'tır."[2]

Yani yüce Allah'ın (cc) Eş-Şafî ismiyle kulluk ediyordu…

Dininden dolayı imtihana uğrayınca ne demişti?

"Allah'ım, bunlara karşı dilediğin şekilde bana yet (kâfi ol!)"[3]

O, bu güveni Rabbinin El-Kâfîy, yani **"kullarına yeten"** olduğunu bildiği için hissetmişti. Ve Allah (cc) gerçekten zalimlere karşı ona yetmişti. Dağ sallanmış ve muhafızlar düşüp ölmüştü; gemi alabora olmuş, onu boğmak isteyenler boğulmuştu. O ise sapasağlam yoluna devam etmişti.

Muaz b. Cebel'e (ra) bakar mısın? Hani şu on sekizinde Müslim olan ve Allah Resûlü'nün **"Kıyamet günü âlimlerin önünde olacaktır."**[4] buyurduğu; ona dua öğretirken **"Ben seni seviyorum, ey Muaz!"**[5] diyerek gönlünü aldığı genç... O, arkadaşlarıyla karşılaştığında **"Gel otur, bir saat iman edelim."**[6] diyordu. İmandan kastını ise şu rivayetten anlıyoruz; **"Oturur Allah'ı zikreder, O'nu hamd ve tesbih ederdi."**[7]

Rabbini anmayı iman olarak gören bir genç! Bunun yanında,

1. 18/Kehf, 13-14
2. Müslim, 3005, Suheyb Er-Rumi'den
3. Müslim, 3005, Suheyb Er-Rumi'den
4. Hakim, 5175; İbnu Sa'd, 2/ 347
5. Ebu Davud, 1522; Nesai, 1303; Ahmed, 22119
6. Musannef, İbni Ebi Şeybe , 30363
7. Musannef, İbni Ebi Şeybe, 30365

onların hayatını yakından incelersen şunu görürsün: Allah'ı (cc) hakkıyla tanımanın semeresi olan sevgi ve korku, ümit ve rica; onların tüm söz ve davranışlarının temel kaynağıdır.

Abdullah İbni Ömer'e (ra) bakar mısın? Şöyle dua ediyordu: **"Allah'ım beni; meleklerini, resûllerini ve salih kullarını sevenlerden kıl!"**[8]

Abdullah b. Mesud (ra) ise **"Şayet Allah'ın benim bir günahımı affettiğini bilsem, insanların beni 'pisliğin oğlu Abdullah' diye çağırmasını umursamam."**[9] diyordu.

Abdullah b. Abbas (ra) için **"Korkudan öyle ağlıyordu ki; onu anlatanlar, gözlerinin altı torba gibi olmuş ve sonunda gözleri görmez olmuştu."**[10] diyorlardı.

Musab b. Umeyr (ra), Allah Resûlü'ne (sav) selam verip yanına girmişti. Allah Resûlü orada bulunanlara **"Ben, Mekke'de Musab gibi zarif, yakışıklı ve rahat içerisinde olan başka bir genç bilmiyorum. Onun bunlardan uzak olmasının tek sebebi Allah ve Resûlü'nün sevgisidir."**[11] demişti.

Ne mübarek bir şahitlik!

Genç Kardeşim!

Bilmelisin ki; Allah'ı sevmek ve O'ndan hakkıyla korkmak, O'nu tanımanın semeresidir. İnsanın tanımadığı bir varlıktan korkması, ona saygı duyması, onu sevmesi ve onu nefsine tercih etmesi nasıl beklenebilir ki? Örneklerimizin, gençliğin tüm menfi yönlerinden arınıp, gençliğini Rablerine adamalarının hikmeti bu saygıydı işte... Daha önce de zikrettik. Sakın onların bunu yaparken zorlanmadığını düşünme. Sakın! Şeytan seni bu konuda kandırmasın. Sana

8. Musannef, İbni Ebi Şeybe, 29861
9. Hakim, 5382
10. Siyeru A'lami'n Nubela, 3/352
11. Şuabu'l İman, Beyhaki, 5779

zor gelen her şey, insan olmaları hasebiyle onlara da zordu. Ama kalpleri öyle bir zatın sevgisi ve korkusuyla doluydu ki; tercihlerini hep O'ndan (cc) yana kullandılar.

Gençlik dönemi, duyguların keskin ve kontrolsüz olduğu bir dönemdir. Önemli olan bu duyguları terbiye etmek ve kontrol altına almak, onları hayra yönlendirmektir. İşte bunun en tesirli yolu Allah'ı (cc) tanımak, kalbin O'nun isim ve sıfatlarıyla donanması, hayattaki her şeyde O'nun isimlerinin tecellisini müşahede etmektir. Çünkü Allah'ın (cc) bizde yarattığı her türlü fıtri duygu, çift yönlüdür. Ve bu duygular hangi yönün kontrolüne girerse onun tabiatına uygun bir hayat yaşanır. İnsi ve cinni şeytanların sana yönelik en büyük hedefleri, fıtri duygularını kontrol altına almaktır. Senin en büyük hedefin de, Allah'ı (cc) hakkıyla tanıyıp, bu duyguları O'nun isim ve sıfatlarının altında şekillenmesini sağlamak olmalıdır. Bu noktayı biraz daha açalım:

İnat

İnat, fıtri bir duygudur. Allah (cc) her insanın fıtratına yerleştirmiştir ve bu duygu ile insan mücadele eder, baskılara karşı direnir. Bir genç, Rabbini ve O'nun kullarına vadettiği güzellikleri tanır ve sürekli kendine hatırlatırsa; nefsine, şeytana ve dünyaya karşı inatçı olur. Nefis, şeytan ve dünya üçlüsü; genci, Allah'ın (cc) razı olmadığı şeye davet ettiğinde o, Rabbini ve vadettiklerini hatırlar, inadıyla bunlarla mücadele eder. Allah'ın fıtrata yerleştirmiş olduğu inat duygusu, kulluğun bir parçası olur.

Rabbinden ve O'nun kullarına vadettiklerinden gafil olan biri ise, hayırlı uyarılara karşı inatçı olur. İnsanlar ona, Rabbini hatırlattıkça daha fazla inat eder. Kardeşlerinin onun selameti için söylediklerini, özgürlüğüne müdahale olarak algılar. Ve inat ettikçe şeytanın ve nefsinin esiri olur...

Cesaret ve Atılganlık

Cesaret ve atılganlık her insanda mevcuttur. En korkak olanımızda dahi, günlük işlerini idame ettirecek kadar vardır. Aksi hâlde insanın yaşaması mümkün olmazdı. Gençlik ise bu duygunun zirve yaptığı dönemdir. Genç insanın gözü pektir. Atılgandır… Cesurdur… Daha doğru bir ifadeyle genç insan, biraz fazla gözü pek, atılgan ve cesurdur.

Allah'a (cc) isim ve sıfatlarıyla kulluk eden bir gencin bu duyguları, onu **"en şerefli insan"** konumuna yüceltir. O, Allah yolunda cihad eden ve ümmetin izzetinin savunucusu yiğitlerden olur. Abdurrahman b. Avf'ı (ra) çevreleyip Ebu Cehil'i arayan gençler misali… Ölüm pahasına Allah Resûlü'nün (sav) yatağına yatan Ali (ra) misali... Herkesin imrendiği bir hayatı, kimsenin rağbet etmeyeceği bir yokluğa terk eden Musab (ra) misali...

Onlar biliyorlardı ki; Rableri mutlak otoritesiyle her şeyi kontrol altına alan El-Muheymin, El-Melik'tir. Her şeyden daha yüce El-Kebiru'l Muteâl'dir. O, tüm zorbaları korkutan El-Cabbâr'dır. Hiçbir kuvvetin, O'nun iradesine galebe edemeyeceği El-Azîz'dir. Öyleyse ne kahramanlık, ne atılganlık ne de cesaret; O'nun (cc) rızası için olmazsa insana fayda vermez. Güç, ancak O'nunla olursa güçtür. İzzet, ancak O'nunla beraber olanlarda izzettir. Cesaret ve atılganlığını O'na adayan, gerçek kahramandır, yiğittir.

Bu bilinçten yoksun bir kalp ise; kavgacılığa, çeteciliğe, vurmaya kırmaya özenir. Kendinden güçsüz olan insanlara zulmetmeye başlar. Geceleri eve geç gelmeyi, sokaklarda sabahlamayı, anne babasına edepsiz davranmayı cesaret zanneder. Kendisini uyaran Müslimlere karşı çıkmayı, insanların kalbini kırmayı cesaret zanneder... Bugün televizyon kanallarında **"mafyavari dizileri"** takip eden ve o rezil hayata

özenen gençlerin olması ne ilginçtir! Özenilen insanlar Allah (cc) ve Resûlü'nün (sav) düşmanları, özenilen hayatlar sahte/senaryo ürünü, özenilen yaşam Allah'ın haram kıldığı ve buğzettiği bir yaşam... İnna lillahi ve inna ileyhi raciun!

İşte genç kardeşim, Allah'tan gafil olan bir gencin cesaret ve atılganlık duygusunun, kendisini nasıl alçalttığına bakar mısın? Allah (cc) seni de, bizleri de korusun.

Merak Duygusu

Rabbini tanıyan bir genç, O'nun, her şeyi gören El-Basîr; konuşulanları duyan Es-Semi' olduğunu, yaptıklarından hesaba çekmek için insanları gözetleyen Er-Rakîb; hesaba çekecek olan El-Hasib olduğunu bilir. İşte bu sıfatlar onu hayra yönlendirir. Çünkü Allah'ın (cc), her anından haberdar olduğunu ve her bir anı için onu hesaba çekeceğini bilir. Zamanını boşa harcamaz. Gözünü, kulağını ve kalbini hayra açar. Yüzünü hakka, sırtını batıla döner. Allah'ın isim ve sıfatları, gencin merakını hayra; hayır da genci Allah'a (cc) ulaştırır.

Rabbini tanımayanın ise bu duygusu, onun helakı olur. En süfli meseleleri dahi merak eder. Hayatı dedikoduyla geçer. Bu öyle beter bir hâldir ki; **"Rabbinin düşmanlarının"** hayatlarını dahi merak eder. Bugün İslam'la şereflenmiş bir gencin, magazin haberlerine merak duyması başka nasıl açıklanabilir? Ya da bütün ilgi ve merakını; gruplar arası ihtilaflara, hocaların birbirine verdiği reddiyelere ve anlamsız tartışmalara harcaması? Evet, yüzlerce genç, şer'i ilim diye reddiye fıkhı okuyor. Ömür geçiyor, on yıllarca ilim talebesi diye geziniyor. Sonuç: tefsir yok, hadis yok, dil yok, fıkıh yok… Gençliğin semeresi **"Cehalet mazeret mi?"** meselesine teksif edilmiş…

Utanma Duygusu (Hayâ)

Allah'ın (cc) fıtratımıza yerleştirdiği güzel duygulardan biri de utanmadır. Utanma, koruyucu bir kalkan gibidir. Şer'i ve örfi çirkinliklerden sahibini muhafaza eder.

Rabbinin isim ve sıfatlarıyla O'na kulluk eden gençte bu duygu, **"hayâ"**ya evrilir. İmanın bir şubesi olan ve sahibine hayırdan başka bir şey getirmeyen mübarek bir azığa… Peki, nasıl? Genç, Allah'ın her şeyi bildiğini (El-Alîm), her şeyden haberdar olduğunu (El-Habîr) ve her şeyi kuşattığını (El-Muhit) bilince, Rabbinden utanmaya başlar. İşte, Allah'a (cc) yönelen bu utanmaya hayâ diyoruz.

Bu duygu genci, Allah'a (cc) karşı edepli olmaya sevk eder. Şeytan ve nefis tazyik yaptığında, Allah'ın onu gördüğünü hatırlar, utanır. Haram olan bir görüntüyü izleyeceği zaman, Allah'ın kendisini izlediğini hatırlar, utanır… Allah'ı tanımak, fıtri bir duyguyla insanı yüceltir, yüceltir, yüceltir…

Bu marifetten yoksun olan ise kendinden utanır, ailesinden utanır, çevresinden utanır… Daha fazla imkâna sahip olmadığı için kaderinden utanır. Şer ve masiyet ehlinden utanır. Onlar gibi olmak ister, imkânlar müsaade etmeyince onlara karşı eziklik hisseder. En güzelini giyemediği için utanır. Telefonu, arkadaşlarının telefon modelinden düşük olduğu, ev eşyaları falancanınki gibi güzel olmadığı için utanır. Bu utancı, onu, olmadığı biri gibi görünmeye sevk eder. Olmayan malla, olmayan sevgi ve imkânla, hatta olmayan günahla övünmeye başlar. Utandıkça yalan söyler… Utandıkça olmadığı gibi görünmeye çalışır. Utandıkça alçalır ve Allah'tan (cc) uzaklaşır.

Allah'a sığınalım, O'ndan yardım isteyelim genç kardeşim. Aynı duygu bir insanı en şerefli mertebeye, bir diğerini en alçak olana götürüyor. Aynı duygu olmasına rağmen bu iki

keskin ve derin farkın çıkmasının nedeni nedir? Allah'ı tanımak veya tanımamaktır. O'na (cc), O'nun isim ve sıfatlarıyla kulluk etmek veya etmemektir. Allah'a sığınıp, nefsimize karşı ondan çokça yardım isteyelim.

Genç Kardeşim!

Bilmelisin ki; Allah'ın (cc) sende yaratmış olduğu her duygu, seni, adına ayetler inen ve tarihin, faziletine şahitlik ettiği bir genç mertebesine de ulaştırabilir; her anı pişmanlık ve hüsran olan, kötülük ve şerre örnek gösterilen insanların derekesine de alçaltabilir. Mesele, bu duyguların kalpte nasıl şekillendiği ve nasıl dışa yansıdığıdır.

Bil ki; Allah (cc) yerin ve göğün nurudur. O, isim ve sıfatlarıyla bir kalpte yer etti mi, her şey aydınlanır. Her duygu, insana yol gösteren bir nur olur. Her şey insana ve kulluğuna hizmet etmeye başlar. Âdeta insanın nefsinde ve kâinatta olan her şey, onun daha iyi bir kul olup, gençliğini Allah'a (cc) adaması için hizmetkâr kılınmış gibi olur.

İçinde Allah (cc) olmayan kalp ise zifirî karanlıktır. Ondaki hayırlar dahi kısa zamanda şerre dönüşür. Allah'ın onda yarattığı en masum duygular dahi, onu şeytanın ve nefsinin esiri yapar. Her şey âdeta onun günah işlemesi içindir. Konuştukça yalan söyler, dedikodu yapar. Bakınca harama bakar. Duyunca haramı duyar…

Hiçbir şeyin olmadığı yerde hayalleri devreye girer. Yalanı, ikiyüzlülüğü, zinayı hayal etmeye başlar. Kalbinde Allah (cc) olmayan insan böyledir işte! Rabbine isyan etmek için, fazladan bir şeye ihtiyacı yoktur. Diliyle, olmadı gözüyle, olmadı kulağıyla, o da olmadı kalbiyle/hayalleriyle günah işler.

İçinde Allah (cc) olmayan bir kalp karanlıktır. Şüphelerin ve şehvetlerin karargâhıdır. Böyle bir kalp, ya organlara masiyet/şehvet ya da şüphe emreder.

Şüpheler insanın beynini esir alır. Kafası net olmayanın, İslam davasına takdim edeceği bir hizmeti olamaz. Şüphe -ister itikadi, ister menhecî anlamda olsun-, insanı amele geçmekten alıkoyar. Amel yapsa dahi istenilen verimi elde edemez. Şüphe, insanı sorunlu bir birey yapar; vesveseli, aşırı titiz, hiçbir şeyden tatmin olmayan bir hastaya dönüştürür…

Şehvetler ise insanı helak eder. Kalbin hayatına son verir. Gece gündüz Rabbine isyan eder, ancak kahkahası da eksik olmaz. İçinde Allah (cc) olmadığı için, harap olmuş kalbine dair hiçbir derdi yoktur. Şehvet, insanı alçaltır. Onu hayvan seviyesine indirir. Ruha dair ulvi gerçeklerle arasındaki bağı koparır. Onu paçalarından aşağı doğru çeker…

Allah'a (cc) adanmamızın önündeki en büyük engel, kalbi esir alan şüpheler ve şehvetlerdir. Bunun en etkili tedavisi ise Allah'ı (cc) tanımak ve kalbi O'nun isim ve sıfatlarıyla aydınlatmaktır. O'nun nuru bir yerde hâkim oldu mu, ne şehvetin ne de şüphenin karanlığı oraya zarar veremez. Allah'ın (cc) nurunun bir parçası olan Güneş'in, tüm karanlıkları ışığıyla yok ettiği gibi, her bir isim ve sıfat da şehvetlerin ve şüphelerin karanlığını ortadan kaldırır. Kolay, Allah'ın kolay kıldığıdır.

Gençliğini Allah'a Adamak İsteyen Kardeşim!

Rabbini hakkıyla tanıyıp, O'na kulluk edebilmen için bir kaç tavsiyede bulunacağım. Rabbim beni de, seni de sözü dinleyip, en güzeline uyanlardan eylesin. Rabbimiz El-Aliy olandır. O, zatında ve fiillerinde, isim ve sıfatlarında en yüce olandır. En büyük O'dur. O'nun misli ve dengi yoktur. Beşerin, aklıyla O'nu (cc) idrak etmesi mümkün değildir. O'nu tanımanın tek yolu Kitap ve sünnete başvurmaktır. Allah ve Resûlü (sav) Allah'ın zatını, bizlere isim ve sıfatlar üzerinden anlatmıştır:

"En güzel isimler Allah'ındır. (Öyleyse) bu isimlerle O'na dua edin..." [12]

Resûlullah (sav), **"Şüphesiz Allah'ın** (cc) **doksan dokuz ismi vardır. O isimleri ihsa eden cennete girer."** [13] buyurmuştur.

Şüphesiz ki Allah'ın (cc), kullarına bildirdiğinin dışında birçok ismi vardır. Bazı isimleri kimseye bildirmemiş, gayb ilmi olarak muhafaza etmiştir. Ancak cennete ulaşmak ve O'nun (cc) rızasına nail olmak için bunlardan doksan dokuz tanesini bilmek yeterlidir.

İbnu'l Kayyım El-Cevziyye (rh) hadiste geçen **"ihsa etme"** ifadesini şöyle açıklıyor:

"Allah'ın (cc) isim ve sıfatlarını 'ihsa etmek' üç mertebedir:

1. O'nun lafızlarını ve adetlerini saymaktır. (Yani 'Er-Rahmân, Er-Rahîm, El-Melik…' şeklinde tek tek bilmektir.)

2. Onların manalarını ve delalet ettikleri anlamları bilmektir. (Yani 'Rahmân: Rahmeti geniş olan, her şeyin O'nun merhametiyle var olduğu, kullarından merhametli olanları seven Allah.' gibi.)

3. Ayette olduğu gibi bu isimlerle Allah'a (cc) dua etmektir. Allah'ın isim ve sıfatları ile O'na dua etmek ise iki türlüdür:

a. Talep ve İstek Duası: Buna 'Duau'l Mes'ele' denir. Allah'tan (cc) her ismin gereğini talep etmektir. (Yani, El-Vehhâb ismini (karşılıksız veren) zikrederek O'ndan ihtiyaçlarımızı talep etmektir.)

b. İbadet ve Övgü Duası: Buna 'Duau'l İbade' denir. Her ismin işaret ettiği manasıyla Allah'a (cc) **boyun eğmek ve kulluk etmektir. 'El-Cabbâr' dediğimizde kendimizi küçük hissetmek, 'Es-Samed' dediğimizde muhtaç ve aciz olduğu-**

12. 7/A'râf, 180
13. Buhari, 6410; Müslim, 2677

muzu bilerek Allah'a yönelmek, 'Er-Rezzâk' dediğimizde rızkı sadece Allah'tan (cc) **beklemektir."** [14]

Bu güzellikleri elde etmenin en etkili yolu ise **"Kur'ân-ı Kerim"** üzerinde çalışma yapmandır. Okuduğun her ayette Rabbinin isim ve sıfatlarına ve hangi bağlamda kullanıldığına dikkat etmendir. Böylece Allah'ın (cc) isimlerini Allah'ın Kitabı'ndan öğrenmiş olursun. Hiç şüphesiz kendi isimlerini en iyi açıklayacak olan, Allah'tır.

Elde ettiğin sonuçla Rabbine el açman, O'ndan istemen, kâinatta o ismin tecellilerini müşahede etmen ve elinden geldiği kadar o isimle Rabbine kulluk etmendir. O zaman hadiste geçen "**ihsa etme**"yi hakkıyla yerine getireceksin. Ve göreceksin ki; gençlikle olumsuzlaşan ve seni şerre çeken her duygu Rahmani birer kuvvete dönüşecek, seni hayra sevk edecektir. Şimdi bir ayeti örnek seçelim ve bu usulü uygulayarak Rabbimizi tanımaya çalışalım:

"Hamd, gökleri ve yeri yaratan, melekleri ikişer, üçer, dörder kanatlı elçiler kılan Allah'adır. O, yaratmada dilediğini arttırır. Şüphesiz ki Allah, her şeye kadîrdir." [15]

Bu ayet, Rabbimizin **"El-Kadîr"** ismini öğretiyor. Her şeye gücü yeten...

Bu İsimle Allah'a Kulluk

Öncelikle bu ismin kapsamını ve manasını, ayetin bütününe bakarak anlamalısın. Demek ki Allah'ın (cc) yarattıkları ve bu yarattıklarının farklılığı O'nun kudret sıfatındandır. Şimdi bu ismi müşahede etmeye başlayabiliriz. Kendimizden başlamak üzere çevremizde gördüğümüz her canlıya bu ayet nazarıyla bakalım. Tüm gün boyunca, karşımıza çıkan her canlıya "**Bu benim Rabbimin kudretidir."** diyelim... Sonra

14. Bedaiu'l Fevaid, 1/164
15. 35/Fâtır, 1

her dua zamanı bu ismin gereğini Allah'tan (cc) isteyelim. Bizim için zor olan, belki imkânsız olan, bizi aciz bırakan ve gücümüzün yetmediği şeyleri Rabbimizin bu ismine havale edelim. Örneğin, gençliğimizin olumsuz yönlerinden olup, her seferinde bize galebe çalan, hırçınlık, sinir, şehvet, unutma ve sebat edememe hasletlerimiz için;

"Ey El-Kadîr olan, her şeye gücü yeten, hiçbir şeyin zatına zor olmadığı, hiçbir şeyin zatını aciz bırakamadığı Rabbim; şu, şu konularda acizim, istemesem de düşüyorum, kudretinle bana yardım et. Zor banadır, sana zor yoktur. Bu ismin ve güzel sıfatın, bende hoşnut olmadığın özelliklere tecelli etsin, senin razı olduğun salih gençlerden, senin ibadetinde neşet eden, arşının gölgesine layık olanlardan olayım!" diyerek Rabbimize, El-Kadîr ismiyle yalvaralım.

Ve gün boyu bu manayı zihnimizde canlı tutup, bu isme göre kulluk etmeye çalışalım. Güçlü bir Rabbin kulları olarak, hiçbir şeyden korkmayalım. Dünya, ona tapan zalimlerle beraber küçülsün gözümüzde. El-Kadîr olan Rabbimizin kudretine güvenerek adımlarımızı atalım. Günahlar ve masiyetler bizi kuşattığında, O'nun kudretini nefsimize hatırlatıp, O'na sığınalım. Bazı şeylerin bize zor olduğunu bilelim. Hiçbir şeyin O'nu aciz bırakmayacağına yakinen inanalım.

Genç Kardeşim!

Nefsini bu hayırdan mahrum bırakma. Hiçbir meşguliyet, senin, Rabbini tanımandan daha önemli olamaz. Her şeyi bu mübarek çalışma için ertele. Bir defa O'nu tanımanın lezzetine vardın mı, hiçbir dünyevi lezzetin bu lezzetle boy ölçüşemeyeceğini anlayacaksın. Kendin için bir takvim yap. Bu döneme **"El-Esmau'l Husna Mevsimi"** ya da **"Ubudiyet İklimi"** de… Her gün bir isim, yapamazsan haftada iki isim olarak çalışmaya başla… Yolun sonunda bana çok dua edeceksin.

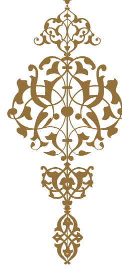
Şayet bunu yapamazsan -ki muhakkak yapmalısın- bu konuda yazılmış kitaplara başvurmalısın. Allah'a hamdolsun, O'nun isim ve sıfatlarını tanıtan onlarca kitap mevcuttur.[16] Allah (cc), kendi zatı için yapılanlara kat kat karşılık verendir. Rabbini tanımak için attığın her adımda O'nun sana rahmeti, lütfu ve keremiyle geldiğini göreceksin.

Evet Kardeşim!

Böylece birinci maddeyi tüm acziyetimle bitirdim. Ben, seni Allah (cc) için seven, ümmetin her ferdinde olduğu gibi, ümmetin ihyasını senin ihyanda gören bir kardeşin olarak üstüme düşeni yaptım. Şimdi sıra sende... Gençliğin tüm olumsuz yönlerini terbiye etmek, tarihte yaşamış ve örnek olmuş gençlerin birer hikâye değil, her devirde yaşanabilecek bir gerçeklik olduğunu göstermek için, Rabbinin yardımıyla O'nu tanımaya ve kulluk etmeye başla.

Şu karanlık çağda, kandil gibi yanmak istiyorsan, haydi! Durma!

16. Tevhid Basım Yayın'ın 2020 yılında neşrettiği "El-Esmau'l Husna" isimli esere bakabilirsiniz.

Allah (cc) bir kavim için hayır diledi mi,
onların gençlerine hidayet eder. Çünkü hakkın ikamesi güce muhtaçtır. Gençler, hakkın ikamesi için gerekli olan güç ve cesaret potansiyelidir. Şundan hiç şüphen olmasın ki Allah (cc) bugünün gençleri için de hayır diliyor. Onları El-Vedûd ismiyle seviyor, rahmetiyle kuşatıyor. Nasıl bu kanaate vardın dersen, söyleyeyim: Gençlere bakıyorum, "Hamdolsun!" diyorum. İslami çalışmanın her alanında varlar. Cihad ediyorlar,
davet yapıyorlar, hizmet ediyorlar, ilim öğreniyorlar,
zindanlarda vakur bir şekilde davalarını temsil ediyorlar,
itikâftalar, secdedeler... "Demek ki..." diyorum, "Allah (cc)
bu gençleri seviyor; sevdiği için de hayra muvaffak kılıyor.
Cahiliyenin bir kâbus gibi üstümüze çöktüğü bu zamanda,
onları koruyor..."

SEVGİ VE SEMERESİ

Kısaca hatırlayalım: Biz, Allah'a (cc) adanmak ve gençliğimizi değerlendirmek istiyoruz. Bunun için de tarihteki örneklerimize bakıyoruz. Onların özelliklerini tespit etmeye çalışıyoruz. Zira onlar; adandılar ve adakları kabul edildi.

Birinci özelliklerini gördük. Neydi? Onlar Allah'ı tanıyor; O'na, O'nun (cc) isim ve sıfatlarıyla kulluk ediyordu. Bu da onları yücelttikçe yüceltiyordu…

Bu bölümde, adanan ve adakları kabul edilen gençlerin, ikinci özelliğini göreceğiz. İkinci özelliğe geçmeden kısa bir hatırlatma yapacak, sözü uzatmadan tekrar konuya döneceğiz.

Allah (cc) bir kavim için hayır diledi mi, onların gençlerine hidayet eder. Çünkü hakkın ikamesi güce muhtaçtır. Gençler, hakkın ikamesi için gerekli olan güç ve cesaret potansiyelidir. Şundan hiç şüphen olmasın ki Allah (cc) bugünün gençleri için de hayır diliyor. Onları El-Vedûd ismiyle seviyor, rahmetiyle kuşatıyor. Nasıl bu kanaate vardın dersen, söyleyeyim: Genç-

lere bakıyorum, **"Hamdolsun!"** diyorum. İslami çalışmanın her alanında varlar. Cihad ediyorlar, davet yapıyorlar, hizmet ediyorlar, ilim öğreniyorlar, zindanlarda vakur bir şekilde davalarını temsil ediyorlar, itikâftalar, secdedeler… **"Demek ki..."** diyorum, "Allah (cc) bu gençleri seviyor; sevdiği için de hayra muvaffak kılıyor. Cahiliyenin bir kâbus gibi üstümüze çöktüğü bu zamanda, onları koruyor..."

Şunu da görüyorum: Tüm bu güzelliklere rağmen, biraz daha özveriye ihtiyaç var. Biraz daha şer'i ilim öğrenmeye ve amel iradesi göstermeye muhtaçlar. Hep beraber buna muhtacız…

B. Allah Resûlü'ne Olan Sevgileri ve Bağlılıkları

Sahabe gençleri, Allah Resûlü'nü (sav) yürekten sevmişti. Bu sevginin membası Allah sevgisiydi. Zira onlar Allah'ı (cc) tanıdılar; tanıdıkça O'nu sevdiler. Sonra Resûl'e baktılar. Subhanallah! Âdeta Allah'ın isim ve sıfatlarının bir tecelligâhı olduğunu gördüler. Allah'ı en iyi tanıyanın, O'ndan en çok korkanın, O'na en çok en saygı duyanın, O'nun isimleriyle en güzel şekilde ahlaklananın… o olduğunu gördüler… Onu Allah için sevdiler.

O (sav) âdeta Allah'ın Kitabı'ydı. **"İşte kul!"** denilecek tüm sıfatlar, onda mevcuttu ve onlara Rablerini en güzel şekilde tanıtıyordu... Onunla olmak, onun sohbetiyle müşerref olmak demek, Allah'ı daha iyi tanımak, O'na (cc) yakınlaşmak demekti. Nasıl sevmeyeceklerdi onu? İnsana Rabbini tanıtan bir kişi sevilmez miydi?

Onu seviyorlardı, çünkü onunla (sav) anlam bulmuştu hayatları. Sokak aralarında, içki, zina ve eğlence meclislerinde, kof kahramanlık gösterilerinde heba olan bir gençlik vardı çevrelerinde. Kimsenin değer vermediği ve günümüzde

olduğu gibi "**sorun**" kelimesiyle anılan gençler... Oysa Allah Resûlü onlara değer veriyordu. Onları en mühim görevlerde istihdam ediyor, onları Kitap ve hikmetle ihya ediyordu. Emsalleri sokakları arşınlarken; onlar Allah yolunda at koşturuyordu. Emsalleri "**Kimse beni anlamıyor, her şey beni bunaltıyor, her şey beni sıkıyor...**" diyerek hezeyan bataklığında yüzerken; onlar Allah Resûlü ile beraber "**Allah'a kulluk ve tağutlardan ictinab**" etmek gibi ulvi bir hedef için yaşıyordu. Emsalleri, ecdadlarının olmayan kahramanlık hikâyeleri ve hurafelerle mutlu oluyorken; onlar İbrahim'i, Musa'yı, İsa'yı (as) ve kendileri gibi, adına Kur'ân inen gençleri öğreniyordu. Emsalleri; falancanın kızı, iki çocuk, iyi bir deve şeklinde sıralarken hedeflerini; onlar tüm yeryüzünde İslam'ın hâkim olmasını hedefliyordu.

Nasıl sevmesinlerdi Allah Resûlü'nü (sav)? Emsalleri şer, zillet ve cahiliye içinde heba olurken; onlar hayır, izzet ve İslam'la abad oluyorlardı Allah Resûlü'nün yanında.

Onların Allah Resûlü'ne (sav) olan sevgileri, "**lidere bağlılık**" veya "**grup taassubu**"ndan kaynaklanmıyordu. Böyle bir sevgi insanı ancak zelil kılar, kendisi gibi kul olana kul yapar. Onların sevgisi Rahmani bir sevgiydi. Allah'ı sevdikleri için Resûl'ünü sevmişlerdi. Onlar bu sevgiyi, Allah Resûlü'nden sonra aynı misyonu yüklenenlere karşı da devam ettirdiler. Onları Rablerine yakınlaştıran; anlamsız bir hayattan kurtarıp, İslam gibi ulvi bir davaya adanmayı sağlayan herkesi aynı şekilde sevip, bağlı kaldılar.

Örneklerimize bir göz atalım; sahabenin en gençlerinden olan Enes (ra) ile başlayalım:

“Adamın biri Allah Resûlü’ne (sav) **sordu:**

— Kıyamet ne zaman? Allah Resûlü:

— Sen ona ne hazırladın? diye cevap verdi. Adam:

— Çok bir şey hazırlamadım; ama ben Allah'ı ve Resûl'ünü seviyorum, dedi. Allah Resûlü:

— Sen sevdiklerinde berabersin, buyurdu.

Enes (ra) **der ki: 'Allah Resûlü'nün bu sözüne sevindiğimiz kadar başka hiçbir şeye bu kadar sevinmemiştik. Ben Allah Resûlü'nü, Ebu Bekir'i ve Ömer'i seviyorum. Onların amelini yapamasam da sevgim nedeniyle onlarla olmayı umuyorum.' "**[1]

Bu rivayet üzerinde düşünmeliyiz genç kardeşim. Bunu rivayet eden Enes (ra) henüz çocuk yaşta Allah Resûlü'nün (sav) hizmetine verilmişti. Emsalleri sokaklarda oyun oynayıp, **"çocukluğunu yaşama"**, **"gençliğin keyfini çıkarma"** aldatmacasıyla meşgulken, o, Resûlullah'a hizmet ediyordu. Onun suyunu taşıyor, ayakkabılarını koyuyor, ihtiyaç için çıktığında, temizlik malzemesi elinde onun peşinde dolanıyordu. Ki o ne şerefli bir hizmet, ne şerefli bir takipti! O, Allah Resûlü'nü, Ebu Bekir'i ve Ömer'i seviyordu. Ve Resûl'ü sevmenin, onunla beraber olmaya vesile olduğunu duyunca **"hiç sevinmediği kadar sevinmişti"**! Ebu Bekir ve Ömer'i de (r.anhuma) seviyordu. Çünkü Allah Resûlü'nden kimi, neden sevmesi gerektiğini öğrenmişti. Ebu Bekir ve Ömer (r.anhuma) peygamber değillerdi, ama onlar da aynı görevi görüyordu. Allah Resûlü'nün gölgesi gibilerdi, mallarıyla, canlarıyla onun etrafında etten duvar gibi duruyorlardı. Onlar konuşmuyordu. Zaten Allah Resûlü'nün olduğu bir ortamda nasıl konuşacaklardı? Ama duruşları ve yaşantılarıyla, olması gerekeni insanlara hatırlatıyorlardı. İşte, sahabe Allah Resûlü'nü sevdiği gibi, hayatında da, vefatından sonra da Ebu Bekir ve Ömer'i hep sevmişti.

Talha bin Bera (ra) Medine'de yaşayan gençlerdendi. Allah

1. Buhari, 3688; Müslim, 2639; Ebu Davud, 5127; Tirmizi, 2385; Ahmed, 12013

Resûlü'yle (sav) yolda karşılaşmış ve onun ayaklarını öpmüştü:

" 'Ey Allah'ın Resûlü, bana istediğini emret, sana isyan etmem.' demişti. Yaşı küçük olunca Resûlullah şaşırdı, denemek için 'Git, babanı öldür.' buyurdu. Genç hemen yola koyuldu. Allah Resûlü, 'Dön, ben akrabalık bağını koparmak için gelmedim.' dedi." [2]

Daha önce Muaz bin Cebel'i (ra) yazmıştık. On sekiz yaşında İslam'la tanışan ve Resûlullah'ın (sav) en önemli görevlerde istihdam ettiği genç...

Muaz'ı Muaz yapan, Allah Resûlü'ne olan sevgisiydi. Bu öyle bir sevgiydi ki; Allah (cc) tarafından kabul edilmiş, Allah ve Resûl'ünün sevgisi olarak ona geri dönmüştü. Zaten sevginin en büyük mükâfatı da buydu: İnsanın sevgisine mükâfat olarak Allah ve Resûl'ünün sevgisi...

"Resûlullah (sav) **Muaz'ın** (ra) **elinden tuttu ve 'Vallahi ben seni seviyorum, ey Muaz! Her namazdan sonra şu sözleri söylemeyi bırakma: 'Allah'ım seni zikretmem, şükretmem ve en güzel şekilde ibadet etmem için bana yardım et.' ' "** [3]

Henüz yirmili yaşlarında bir genç... Allah Resûlü elinden tutuyor ve **"Ben seni seviyorum."** diyor, bu ne büyük bir şeref!

Bir diğer genç ise Ali (ra) idi. O en tehlikeli günlerde Allah Resûlü'nün yanında bulunmuştu. Canını Allah Resûlü'nün (sav) uğruna feda etmeyi göze almış ve sonunda ölüm ihtimali de olsa, suikast yatağına yatmıştı.

Onu tanımayan, ismini duyduğunda yüreğinde sevgi ve saygı oluşmayan bir Müslim var mı? Allah Resûlü henüz yirmili yaşlarında olan bu gence, **"Seni ancak mümin sever ve sana ancak münafıklar buğzeder."** [4] demiştir.

2. Taberani, 3554
3. Ebu Davud, 1522; Nesai, 1303; İbni Huzeyme, 751; İbni Hibban, 2020
4. Müslim, 78

Allah Resûlü (sav) onu Medine'ye vali olarak bırakıp savaşa çıkmıştı:

"Ali:

— Ey Allah Resûlü, beni kadın ve çocuklarla mı bırakıyorsun, dedi. Allah Resûlü:

— Sen, Musa'nın (as) **yanında Harun** (as) **neyse, benim yanımda o mertebede olmak istemez misin? Ancak benden sonra nebi olmayacaktır, buyurdu."**[5]

Bu nasıl bir şereftir! Tebuk gibi, Kur'ân'ın, zorluğunu ve meşakkatini tescil ettiği bir sefere bu ne iştiyak! Ve bu ne şerefli bir övgü! Musa (as) için Harun (as) neyse, Allah Resûlü için de Ali (ra) odur. Tek fark Ali'nin nebi olmayışıdır. Peki, genç yaşında Ali'yi **"Ali"** yapan neydi acaba?

Sehl b. Sa'd (ra) anlatıyor:

"Allah Resûlü Hayber Günü'nde şöyle dedi: 'Bu sancağı yarın bir kişiye vereceğim. Allah onun elleriyle fetih nasip edecek. O, Allah'ı ve Resûl'ünü sever, Allah ve Resûlü de onu sever.' İnsanlar gece boyunca bu meseleyi konuştu. Sabah olunca Allah Resûlü'ne gittiler. Her biri o kişi olmayı umuyordu. Allah Resûlü, 'Ali b. Ebi Talib nerede?' diye sordu…"[6]

O şahıs Ali (ra) idi, sahabenin gençlerinden Ali... Bu rivayet bize Ali'nin (ra) güzelliklerinin ve adanmışlığının sırrını da veriyor, **Allah ve Resûl'ünü sevmek...**

Zannediyorum sahabe ve fedakârlık denilince aklımıza ilk gelenlerden birisi de Musab b. Umeyr'dir. Çocuk denecek yaşta İslam olmuş ve Allah (cc) yolunda her türlü eziyete katlanmıştı. Mekke'nin en yakışıklı ve refah içinde yaşayan

5. Buhari, 4416; Müslim, 2404
6. Buhari, 3009; Müslim, 2405

genci, tüm imkânlardan mahrum kalmış, bununla beraber işkencenin her türlüsünü tatmıştı. Bugün onun yaşıtları bir semtten bir semte tek başına gitmeye cesaret edemezken, o, Habeşistan'a hicret etmişti. İslam tarihinin en şerefli görevlerinden olan **"Medine elçisi"** olarak yola koyulmuş, Allah Resûlü'nün (sav) hicretinden önce Medine'yi İslam'a hazırlamıştı. Evet, bir genç ve İslam devletinin temellerini atma görevi... Peki, Musab'ı bu kadar fedakârlık yapmaya, dünyadan ve imkânlardan yüz çevirmeye iten neydi? Aslında geçen bölümde satır aralarında bu noktaya işaret etmiştik. Yineleyelim. O, Allah Resûlü'ne (sav) selam verip onun yanına girmişti. Allah Resûlü orada bulunanlara şöyle buyurdu:

"Ben Mekke'de Musab gibi zarif, yakışıklı ve rahat içeresinde olan başka bir genç bilmiyorum. Onun bunlardan uzak olmasının tek sebebi Allah ve Resûl'ünün sevgisidir." [7]

O şahitlik, Musab'ı, Musab yapan sırrı da veriyordu.

O gençlerden biri de Usame bin Zeyd'di (ra). Henüz on sekiz yaşındayken; Bedir Ashabı'na, Rıdvan Biati'ne katılmış olanlara, Ebu Bekir ve Ömer'e (r.anhuma) komutan tayin edilmişti. Kalbinde hastalık bulunanlar bu durumdan hoşnut olmamıştı. Allah Resûlü (sav) bu duruma kızmış ve:

"Siz onu eleştirdiğiniz gibi babasının -Zeyd b. Harise'nin- emirliğini de eleştirmiştiniz. Allah'a yemin olsun ki, o, emirliğe uygun biriydi ve o, insanların içinden bana en sevimli olanlardandı, Usame b. Zeyd de bana insanlardan en sevimli olanlardandır." [8]

O (ra), Allah Resûlü'nü sevmiş; Allah Resûlü de onu sevmiştir. Usame'yi (ra) "**Usame**" yapanda bu sevgidir.

İbni Ömer (ra) şöyle anlatıyor: **"Babam Ömer bana bir şey**

7. Şuabu'l İman, Beyhaki, 5779
8. Buhari, 3730; Müslim, 2426

vereceği zaman, Usame bin Zeyd'e daha fazlasını verirdi. Bu hususta babamla konuştum. Bana; 'Allah Resûlü onu, senden, babasını da babandan daha çok seviyordu.' dedi." [9]

Gençliğini Allah'a Adamaya Talip Kardeşim!

İşte örnekler... Fazla söze ne hacet! Onların Allah Resûlü'ne (sav) olan sevgisi bu örneklerle sınırlı değildir. Onların Resûl'e olan sevgisini en azılı düşmanlardan olan Ebu Sufyan dahi hayranlıkla ikrar etmiş, **"Ben Muhammed'in ashabının, Muhammed'i sevdiği kadar, kimsenin kimseyi sevdiğini görmedim."** [10] demiştir.

Bir başka şahitlik Urve b. Mesud'dan gelmişti. O, Allah Resûlü'nün ashabını şöyle tavsif etmişti:

"... Allah'a yemin olsun ki ey Kureyşliler! Ben krallara, kayserlere, necaşilere gittim. Vallahi hiçbir kralın ashabının, Muhammed'in (sav) **ashabının ona saygı gösterdiği gibi saygı gösterdiğine şahit olmadım. O tükürünce mutlaka birinin eline düşer. Onu yüzüne, vücuduna sürer. Bir şey söyledi mi, onu yerine getirmek için yarışırlar. Abdest aldığında izdiham yaşarlar. O konuşunca seslerini kısarlar. Hiçbiri ona olan saygısından gözlerinin içine keskince bakmaz. Onun meclisinde başlarının üzerine kuş konmuş gibi oturuyorlar."** [11]

Savaşta babası, kocası ve oğlu ölmüş olan bir kadını düşün! Beklenen feryat, figan, vaveyladan eser yok. Ona tüm ailesini kaybettiği haber verildiğinde; **"Bana Allah Resûlü'nü gösterin, onun iyi olduğunu göreyim."** demişti. Resûlullah'ı (sav) gördüğünde ise hepimize ders olacak şu sözleri söyledi: **"Sen iyi olduktan sonra her musibet kolaydır."** [12]

9. El-İstiab Fi Marifeti'l Ashab, 1/76
10. İbni Hişam, 1/172
11. Buhari, 2731-2732
12. Siyer-i İbni Hişam, 2/ 99; El-Bidaye ve'n-Nihaye, 4/54

Kalbindeki sevgi, dilinden kelime kelime akan şu kadın... Acaba tarih böyle bir sevgi gördü mü? Bu söz kandil olup semaya asılsa, Güneş doğmaktan hicap etmez mi?

Zikredilecek örnek çoktur… Ben örnekleri gençlerden vermek istedim, yoksa ashabın Allah Resûlü'ne (sav) olan sevgi örnekleri anlatmakla bitmez. Onları, ancak onlar gibi sevenler anlayabilir…

Genç Kardeşim!

Sevgi böyle bir şeydir işte. O, dilin telaffuz ettiği beş harflik bir kelimeden çok daha ötedir. O, ağızla ispatı mümkün olmayan bir hâldir. Kalplerde yer edinen ve sahibini sevgili yönünde harekete geçiren bir etkendir. Bunun en hayırlı şahidi, sahabe neslidir. Onlar sevdiler, hem de çok sevdiler. Sevdikleri için de ona (sav) odaklandılar. O yürüdü, yürüdüler. O durdu, durdurdular. **"Sür atını Kızıldeniz'e, ardındayız."**[13] dediler… Sevgiyi yaşayarak tefsir ettiler. **Onlar bu mertebelere Allah Resûlü'nü (sav) gördükleri için değil, sevdikleri için ulaştılar.** Allah Resûlü'nü görüp onun arkasında beş vakit namaz kılıp, onunla cihada çıkmış olmasına rağmen helak olan nice genç münafık vardı. Çünkü kalpleri bu sevgiden yoksundu. Kalp sevgiden yoksun oldu mu, göz sevgiliyi görse neye yarar? Şunu hiç unutma: Dün, bugün ve yarın Allah Resûlü'nü (sav) seven her genç, Allah'ın (cc) fazlına mazhar olacak, onların ulaştığı mertebelere ulaşacaktır. Yeter ki sevgisinde samimi olsun. Sevgi, dilin iddiası olmaktan öteye geçebilsin. Dil, "**seviyorum**" derken, organlar "**ittiba**" ederek bu iddiayı desteklesin:

"De ki: 'Eğer Allah'ı seviyorsanız bana tabi olun ki Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın...' "[14]

13. Hayatu's Sahabe, Madmud El-Mısri, s.311
14. 3/Âl-i İmran, 31

Hasan-ı Basri ve seleften bazı imamlar, **"Bir kavim Allah'ı sevdiklerini iddia etti, Allah da onları bu ayetle imtihan etti."** [15] demiştir.

Sevginin ispatı ittibadır. **"Seviyorum"** demekle sevgi ispat edilmez. Sevgi, insanın hevasına ve nefsinin isteklerine değil, sevgiliye tabi olmaktır.

Genç Kardeşim!

Sakın sevgiyi küçümseme. Nice insanın yorulmayla ulaşamadığı mertebelere, sevgi ehli samimi ve ispatlanmış sevgileriyle ulaştılar. Dünya cenneti olan iman lezzetine bakmaz mısın? Ne acıdır ki iman edenlerin çoğu, imanlarının gereğini yaşamak için çalışır, yorulur; ancak imanından lezzet almaz. Oysa imanla lezzet almak ne büyük nimettir. Can bedenden ayrılmadığı müddetçe o lezzet eskimez. Çünkü o lezzetin sebebi olan iman mevcuttur. Bu lezzeti sağlayan unsur sevgidir. Enes (ra) Resûlullah'tan (sav) şöyle rivayet etti:

"Üç şey vardır ki kimde bulunursa imanın tadını alır: Allah ve Resûl'ünü her şeyden çok sevmesi, sevdiği kişiyi ancak Allah için sevmesi, imandan sonra küfre girmeyi ateşe girmek gibi kerih görmesi." [16]

İmanın lezzetini almak, sevgiye mebnidir. İnsan sevdikçe imanından tad alır, tad aldıkça sevgisi artar. Fedakârlık, itaat, adanmışlık; sürekli artan ve sahibine huzur veren bu sevginin eseridir.

Dünya ehli, ashabın fedakârlığına neden çok şaşırıyordu? Bir insan neden kurulu düzenini, yurdunu ve aşiretini hiç bilmediği bir yer için terk ederdi ki? Nihayetinde bunlar büyülenmiş olmalıydı. İnsan canını bir başkasına siper yapar mıydı? **"Ona gelen oklar bana gelsin."** diye kollarını açarak

15. İbni Kesir ilgili ayet
16. Buhari, 16; Müslim, 43

oklara hedef olur muydu? Ancak bir kâhin onları cinlerle etkisi altına almış olmalıydı...

Hayır! Kâbe'nin Rabbine yemin olsun ki, bu sevgiden başka bir şey değildi. Bir kadına sevgiyle bağlananlar dahi **"aşk"** adına akıl almaz işler yaparken, o gençlerin Allah Resûlü için yaptıkları çok görülmemeli. **"Seviyorum"** diye ölenler, öldürenler, kendine ve çevresine sıkıntı veren, müzmin hastalıklara yakalananlar... Gazete sayfaları, haber bültenleri bu garabetlerle doludur. Batıl olan ve sahibine dünyada ve ahirette hüsran olacak şeytani sevgi, insanlara bunları yaptırıyorsa, Rahmani olan ve insana huzur veren sevgi neler yaptırmaz ki?

Genç Kardeşim!

Adanmışlık önce kalpte başlar. Onu başlatan, devam ettiren, engelleyicilere karşı sabit kılan da kalp amelleridir. Bunun başında da sevgi gelir. Hayra ilk adımı atmak çok zordur. Sen **"Bu gençlik boşa gitmemeli, ben de Musablar, Usameler, İbni Abbaslar** (r.anhum) **gibi Allah'a** (cc) **adak olmalıyım."** diye niyetlendiğinde, şeytan ve nefis seni her yandan kuşatır, kâh işin zorluğunu, kâh senin alışkanlıklarını, kâh eski günahlarını hatırlatır, **"Sen onlar gibi olamazsın."** der. Allah'ın rahmet ettikleri müstesna gençlerin çoğu bu aşamada takılır.

Bu noktayı atlatanları yeni sıkıntılar bekler. Bu sefer de **"Bu kadar yeter"** vesvesesi tüm kalbi kuşatır. İnsan bu, yaptığı dağlar cesametindeki şerri küçümser; azıcık hayrı ise büyüttükçe büyütür. Dağlar kadar günahı **"Allah'ın rahmeti geniş"** diyerek önemsemez de, iki günlük amelini **"Allah'ın eksikliklerden münezzeh ve her şeyin en güzeline layık olduğunu"** unutarak abarttıkça abartır. Bu aşamada **"Bu kadarı bana yeter."** hilesini, Rabbinin (cc) lütfuyla aşanları yeni engeller bekler. Şeytan dünyayı, rahatı, lezzetleri süsledikçe süsler. Normal zamanlarda insanın aklına dahi

gelmeyecek şehvetler ve heva, insanı meşgul eder. Gözün gördüğü, kulağın duyduğu her şeyi insanı alıkoymak için kullanır şeytan ve nefis. Yani anlayacağın, adanmaya başlamak zor, devam etmek ayrı zordur. Bu yolda sebat etmek ve sadıklardan olmak ise hepsinden daha zordur… **"Neden bu kadar zor?"** diyorsan:

Allah'a adanmak, bir hayatla, iki hayatı birden ihya etmektir. Hangi güzelliğe kolay ulaşılmış ki, adanmışlık kolay olsun… Hangi hazine orta yere konup umuma arz edilmiş ki, adanmışlık herkesin kârı olsun…

Bu zorlukları aşacak yegâne azık, Allah ve Resûl'ünün sevgisidir. Sevgi tercihtir, sevilenin rızasını, onun hoşnutluğunu kendi rahatına tercih etmektir. Şeytan ve nefsin vesveselerine karşı Rabbini ve rızasını tercih etmek istiyorsan -ki istediğin için şu an bu kitapla meşgulsün- önce sevgiyi elde etmelisin.

Daha önce de belirtmiştim. Sakın, o gençlerin hiçbirinin sıkıntı duymadan gençliklerini Rablerine adadıklarını düşünme. Öyle olsa adanmışlık nefes almak, yemek yemek gibi sıradan ve herkesin ortak olduğu bir şey olurdu. Bilakis onlar da zorlandılar, sıkıldılar, yapamayacağız endişesine kapılıp beceremediklerini düşündüler. Ancak sevgileriyle yola devam ettiler. Kimisi o kadar sevdi ki, ne yaparsa yapsın hakkını veremediğini düşünüyordu. Enes'e (ra) bakar mısın? Tarih böyle bir genç gördü mü? O ne çocukluk ne de gençlik gördü. Allah Resûlü'nün (sav) yanında, onun hizmetindeydi. Ama şunu diyordu: **"Ben Resûlullah'ı, Ebu Bekir ve Ömer'i seviyorum. Onlara sevgimden dolayı, onlarla olmayı umuyorum."** [17] Yani yaptıklarını yok sayıyordu. Çocukluğunu ve gençliğini adamış olmasından ziyade, sevgisiyle kurtulmayı umuyordu! O kadar seviyordu ki, ne yaparsa yapsın, sevgiliye layık olmadığına inanıyordu.

17. Buhari, 3688; Müslim, 2639; Ebu Davud, 5127; Tirmizi, 2385; Ahmed, 12013

Genç Kardeşim!

Sevgi, senin elindedir. Sen, sevmek istediğin şeyi seversin. Zihin ne ile meşgulse kalp onu sever... Ve kalp muhakkak bir sevgi ile hayat bulur. Çünkü sevgi hareketin esasıdır. İster hak, ister batıl olsun hareket ve yaşamın devamı için sevgi şarttır. İnsan neyi sevmek istiyorsa onu sever. Ancak şu bir gerçektir ki; temiz olan sevgiyle, kirlenmiş ve pis sevgi aynı kalpte toplanmaz. Allah (cc) sevgisi esastır. O'na bağlı ve en direkt sevgi de Resûl'ün (sav) sevgisidir. Sonraki sevgiler bu iki sevgiye tabidir. Kaynağı bu olmayan her sevgi kirlenmiştir. Sahibine yük ve utançtır.

Allah'ın (cc) sevgisi, O'nu tanımaya bağlıdır. Buna geçen bölümde değinmiştik. Allah sevgisi ve korkusu O'nu isim ve sıfatlarıyla tanıma ve buna uygun kulluk etmenin semeresidir. Resûlullah (sav) sevgisi de böyledir. Onu sevmek isteyen önce Rabbini tanımalı ve O'na, O'nun isim ve sıfatlarıyla kulluk etmelidir. Rabbini tanıyan kişi, O'na en iyi kulluk edenin, isim ve sıfatların yaşantısında açığa çıkan en mükemmel şahsiyetin Allah Resûlü (sav) olduğunu görecektir. Bu da, ona olan sevgisini arttıracaktır.

Bu sebeple kardeşim, Resûlullah'ı (sav) gündem etmeliyiz. Meclislerimizde, evlerimizde, arkadaş sohbetlerimizde en değerli misafirimiz o olmalı. İnsanlar gereksiz sohbetlerle bizleri meşgul ederken, hem onu sevmek hem de meclislerin kıyamet günü pişmanlık olmaması için onun anlatılmasını talep etmeliyiz. Zihin ne ile meşgulse kalp onu sever. Biz kendimizi Allah Resûlü'nün sevgisiyle meşgul etmezsek, şeytan bizi en deni ve süfli sevgilerle meşgul etmeyi başaracaktır. Kalp sevgisiz yaşayamaz. Ya hayır ya da şer... İşte bu sebeple Allah Resûlü'nü (sav) düşünmeli, onun siretinden bildiğimiz sahneleri canlandırmalı, orada olmayı hayal etmeliyiz. Bu, sevgiyi arttıran en güçlü etkenlerdendir. Allah

Resûlü böyle bir zümrenin varlığından haber vermiştir, biz neden onlardan olmayalım? Ebu Hureyre (ra) rivayet ediyor:

"Ümmetimden beni en çok sevenler, benden sonra gelecek olanlardır. Onlardan biri, beni görmek için tüm malını ve ehlini feda etmeyi göze alır." [18]

Sahabe onu, onunla beraberliği o kadar düşünüyordu ki, evlerine gittiklerinde dahi ondan ayrılmanın hüznünü hissediyorlardı. Bu konuda öyle hassas sahabiler vardı ki, işin ahiret boyutunu düşünmeye başlamışlardı.

Said bin Cubeyr (ra) şöyle rivayet etti:

"Ensar'dan bir adam Allah Resûlü'ne geldi, mahzun görünüyordu. Allah Resûlü:

— Ey falanca, neyin var, seni üzgün görüyorum, dedi. Adam:

— Bir şey vardı düşündüğüm, ondandır, dedi. Allah Resûlü:

— Nedir o, diye sordu.

— Ey Allah'ın Resûlü, biz seninle beraber oturuyor, sana bakıyor, yanına girip çıkıyoruz. Yarın sen (kıyamet günü) peygamberlerle beraber yüksek mertebelerde olacaksın, biz sana ulaşamayacağız…

Resûlullah ona cevap vermedi. Cibril şu ayetlerle geldi:

'Kim Allah'a ve Resûl'e itaat ederse bunlar, Allah'ın kendilerine nimet verdiği nebiler, sıddıklar, şehitler ve salihlerle beraber olacaklardır. Ne güzel arkadaştır bunlar!' [19] **"** [20]

Derdi bu olan, Allah Resûlü'nü (sav) nasıl sevmesin?

18. Müslim, 2832
19. 4/Nîsa, 69
20. Tefsiru't Taberi, 8/ 534, 9924; Taberi, bu rivayeti Nîsa Suresi'nin 69. ayetinin tefsirinde aktarmıştır.

Sen de bunları düşünmelisin, onun (sav), senin gibi gençlere olan iltifatlarını okumalısın. Onların yerine kendini koymalısın. O an orada olduğunu hayal etmelisin ve kıyamet günü aynı iltifatlara mazhar olmak için ona, sünnetine, davasına ve bıraktığı emanete sahip çıkmalısın. Rabbine yalvarıp yakarmalısın. O yiğitlerden olan İbni Ömer'in (ra) dua ettiği gibi dua etmelisin:

"Rabbim beni; meleklerini, resûllerini, salih müminleri sevenlerden kıl."[21]

Şu dünya ehlinin batıl sevigisine baksana! En deni şeyleri seviyorlar. **"Yapamıyorum, unutamıyorum, onsuz yaşayamıyorum, her şey onu hatırlatıyor..."** Ağızlardan bu cümleler dökülüyor. Allah Resûlü'nü (sav) bu kadar da mı sevmeyelim?

Genç Kardeşim!

Allah Resûlü'nü sevmenin yolu; onu seven, insanlara onu anlatan ve ona (sav) vâris olanları sevmekten geçer. Sahabe sadece onu sevmemişti, ondan sonra Ebu Bekir'i, Ömer'i ve onun arkadaşı olup onu hatırlatan herkesi sevmişti. Bugün Allah'a adanmak istiyorsan, onu sevenlerin ve sana onu anlatan, seni ona çağıranların yanında saf tut. Onları sev... Onları herhangi bir sebepten değil, Allah Resûlü'nü sana hatırlattıkları ve gençliğini onun dinine hizmetle şereflendirme fırsatı sundukları için sev!

Aksi Hâlde;

Sen de elbiseyi, kadını, arabayı, müziği, beğenilmeyi, gülmeyi, konuşunca insanlar tarafından dinlenilmeyi sevenlerden olursun. Sevilmeyecek ne kadar şey varsa, onu severek gençliğini heba edersin.

Rabbim beni ve seni, habibini hakkıyla seven ve sevgisiyle

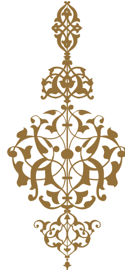
21. Musannef, İbni Ebi Şeybe, 29861

davaya, Rabbine adanan yiğitlerden eylesin. Allahumme âmin.

Kur'ân'ı, sakınarak ve hassasiyetle okuyun.
İşte o zaman dağları parçalayacak bu Kur'ân,
sizleri dönüştürecek...
Karanlıklardan çıkarıp aydınlatacak...
Sapkınlıklarda size hidayet olacak...
Günahların oluşturduğu hastalıklara şifa ve öğüt olup,
Rabbin rahmetine kavuşturacak.

KUR'ÂN İLE ÖZEL BAĞ

Resûlullah (sav) Mekke'de iyice daralmıştı. Her geçen gün işkencelerin dozu artıyordu. Büyük destekçisi olan amcası ve eşini kaybetmişti. Çevre beldelere müracaat etmiş, davetini sunmuş, kovulmuş ve dışlanmış olarak Mekke'ye dönmüştü. Kendi yurduna giremiyordu, şayet birinin emanı olmasa öldürülecekti. Hüzün, keder ve sıkıntı... İşte böyle bir ortamda Allah (cc) Medinelilerin kalbini İslam'a açmıştı. Onlar Resûlullah'ı (sav) dinlemiş, onun davetine icabet etmişlerdi. Bizler için pek anlam ifade etmese de, sahabe ve Allah Resûlü için çok önemli bir gelişmeydi bu. İslam'ın Ensar'a ihtiyacı vardı. Allah (cc) onlara yardımcı olacak bir zümrenin gönlünü, İslam'a açmıştı.

Cabir (ra) şöyle diyordu:

"Medine'de şöyle demeye başladık: 'Ne zamana kadar Resûlullah'ı bu hâl üzere bırakacağız? O, Mekke dağlarından kovulup, korku içinde mi yaşayacak?' Bizden yetmiş

küsür insanla birlikte hac mevsiminde ona gittik ve 'Ey Allah Resûlü, sana biat etmek istiyoruz.' dedik." [1]

Bu taife, Resûlullah'ın içinde bulunduğu sıkıntılardan rahatsız olmuşlardı. Lisanıhâlleri şöyle diyordu âdeta: **"Biz Medine'de rahat içerisindeyiz. Dilediğimiz gibi davet yapıyor, Rabbimize kulluk ediyoruz. Allah Resûlü ve kardeşlerimiz ise bu emniyet ve rahatlıktan mahrumdur."** İşte bu düşünce, İkinci Akabe Biati'nin gerçekleşmesine sebep oldu. Allah Resûlü (sav), amcası Abbas'ı yanına alarak Ensar'la sözleştiği mekâna gitti.

Allah Resûlü (sav) onların biat talebine şöyle cevap vermişti:

" 'Bana canlılık ve tembellik hâlinde işitmek ve itaat etmek, darlık ve bollukta infak etmek, iyiliği emredip, kötülükten nehyetmek, Allah hakkında hiçbir kınayıcının kınamasından korkmadan konuşmak, bana yardımcı olmak, şayet beldenize gelirsem nefislerinizi, eşlerinizi ve çocuklarınızı koruduğunuz şeylerden beni de korumak üzere biat ediniz.' Bizler biat etmek için ayağa kalktık. Esad b. Zurare, Resûlullah'ın elinden tuttu -o yaş olarak onların en küçüğüydü-;

— Yavaş olun ey Yesribliler! Siz biliyorsunuz ki, Allah Resûlü'nü Mekke'den çıkarmak; tüm Arapları düşman edinmek, seçkinlerinizin öldürülmesi, kılıçların size musallat olmasıdır. Eğer buna sabrederseniz ecriniz Allah'adır, korkarsanız bunu beyan edin, sizin için özür olur... Bizler:

— Çekil önümüzden, ey Esad! Biz bu beyatı bırakmayız, dedik ve Allah Resûlü'ne biat ettik.

Abbas bir köşede oturmuş olanları izliyordu. Allah Resûlü'ne şöyle dedi:

— Ben, Ehli Yesrib'i tanırım, ama bunları tanımıyorum. Bunlar kavminden yeni -genç- olanlardır." [2]

1. Ahmed, 14456; Hakim, 4251; İbni Hibban, 6274
2. Ahmed, 14456; Hakim, 4251; İbni Hibban, 6274

Konuşmalar okunduğunda, **"Bu sözleri ancak kabile yönetmiş, hayat tecrübesi olan insanlar söyler."** diye düşünülebilir. Ancak konuşan da, biat eden de, Medine'de rahatsızlık duyup Allah Resûlü'nü (sav) davet eden de gençlerdi.

Önceki bölümlerde ısrarla altını çizmiştik. Biz, gençlerinin sorun değil, Ensar olduğu bir ümmetiz; biz, gençlerinin cahil değil, âlim olduğu; korkak değil, mücahid olduğu; içine kapanık, kendi sorunlarıyla uğraşan değil, davetçi olduğu bir ümmetiz... Biz, gençleri ilaçlarla ayakta duran, yük olan bir ümmet değil; insanlığı kurtarmaya adanmış bir ümmetiz. Bu din ne zaman Ensar'a ihtiyaç duymuşsa, gençleri en ön safta olmuş bir ümmetiz.

Bu, İslam için böyle olduğu gibi, cahiliye için de böyledir. Tüketen, sapıtan, eğlenen, küfrün değerlerini koruyanlar da hep gençlerdir…

Genç Kardeşim!

Dün Mekke'de **"Rabbim Allah'tır."** dediği için korkutulan, kovulan insanlar vardı. Ve Medine'de bulunan gençler, bu duruma rıza göstermediler. Yapabileceklerini yapmak için yola koyuldular.

Bugün ise; Dünya'nın doğusunda ve batısında İslam ehli kovulup korkutuluyor; bir cephede savaşan yiğitler yardım istiyor, bir başka cephede esirler... Bir cephede can ve mal güvenliği olmayan davetçiler nida ediyor; bir başka cephede kimsesiz kadın ve çocuklar... Tüm dünya yırtıcı bir hayvanın avına üşüşmesi gibi İslam ehlinin üzerine üşüşmüş vaziyette. Baksana, huzur ve barış pazarlayan Budistler dahi kinlerini kusuyor[3], Müslim olarak bildikleri kavimlere. İslam'ı yaşıyor olmaları veya olmamaları hiç önemli değil onlar için. İslam'a

3. Mynmarlı/Burmalı mazlumları, 21. yüzyılda, tüm dünyanın gözleri önünde diri diri yaktılar. Dünya, bu vahşeti sergileyenlere Nobel Barış Ödülü vererek alkış tuttu. Sırpların, Bosnalı mazlumlara yaptığını savunan bir başka hilkat garibesine Nobel Edebiyat Ödülü verdikleri gibi...

müntesip olmaktan öte İslam'la bağı olmayanlar dahi, bu kin ve düşmanlıktan nasibini alıyor.

Yani sana ihtiyaç var, hem de hiç olmadığı kadar... Senin de rahatsız olman ve silkelenmen gerek. **"Bir sorun, bir dert de ben olmamalıyım."** diyerek, **"Bana düşen nedir?"** bilinciyle hareket etmen gerek. **"Tüm dünya dört bir koldan benden yardım beklerken, ben ne ile meşgulüm?"** sorusunu çokça sorman gerek. **"Hayallerimde ne var? Ben de Cabir ve o dönemin gençleri gibi; 'Bu böyle olmaz, kardeşlerimi ne zamana kadar bu hâl üzere bırakacağım?' "** diye dertlenmen gerek!

Sen de biliyorsun ki; fıtrat boşluk kabul etmiyor. Temiz ve pak olanlarla meşgul olmayan kalpler, çirkin ve kirlenmiş olanlarla meşgul oluyor.

Yol arıyorsak, yol bellidir. Allah'ın (cc) adaklarını kabul ettiği, adlarına Kur'ân indirdiği, Rablerinden razı olan ve kendilerinden de razı olunan gençlerin yoludur. Onları bu seviyeye ulaştıran özellikleri tespit edip, bu sıfatlarla ahlaklanmaktır. Ve kendimize tekrar tekrar hatırlatmaktır:

Onları örnek yapan, Resûlullah'ı (sav) görmüş olmaları değildi. Namazlarda ayağını onun ayağına, omzunu onun omzuna dayayan nice gençler, münafık olarak helak olup gittiler. Huneyn Günü, kavmini kayırmakla ve adaletsizlikle itham ettiler. Öyleyse bu; görme, tanıma, bilme işi değildir. Bu, Allah'ın Kitabı'nda ve Resûlü'nün sünnetinde belirlediği özellikleri hayata geçirme ve bu konuda dertli olma meselesidir.

Her genç bilmelidir ki; Allah'a adanmayan gençlik, mutlaka bir başka yere adanacaktır. Allah'a adanmadıktan sonra nereye adanırsa adansın, sonu hüsrandır.

Görmüyor musun hayatını futbola, dizilere, müziğe ya da

bir kıza adayanları… Görmüyor musun hayatını bir arabaya, telefona, vitrinlere, alışverişe, eğlenceye adayanları… Görmüyor musun hayatını aynaya, kuaföre, kozmetiğe, sahtekârlığa adayanları… Kalp bu, boşluk kabul etmez. Allah'a adanmıyorsa mutlaka adanacak bir yer bulur. Şimdi gelin, gençliğini Allah'a adayan ve adakları kabul edilen bu gençlerin başka bir özelliğini okuyalım:

C. Kur'ân İle Aralarında Özel Bir Bağ Olması

Sahabe nesline bakınca şunu görürüz: Onların Kur'ân'la aralarında çok güçlü bir bağ vardır.

En meşhur hafızlar, gençlerdir.

Kur'ân'ın tefsirinde söz sahibi olanlar, gençlerdir.

Ebu Bekir (ra) Dönemi'nde Kur'ân'ı toplayan, Osman (ra) Dönemi'nde çoğaltan; abid olup, Kur'ân'ı vird edinenler, yine genç sahabilerdir.

Allah Resûlü (sav) şöyle buyurdu:

"Kur'ân'ı dört kişiden okumayı talep edin: Abdullah b. Mesud, Salim, Muaz bin Cebel, Ubey bin Ka'b." [4]

Şimdi dikkatli okuyalım; bu tavsiyeyi yapan kim? Allah Resûlü (sav)…

Kime yapıyor? Ebu Bekir, Ömer, Osman, Ali (r.anhum) vb. sahabenin büyüklerine…

Ne tavsiye ediyor? Kur'ân'ı bazı isimlerden okumalarını, yani bugünün ifadesiyle ders almalarını…

Peki, Ebu Bekir ve Ömer'e (r.anhuma) hocalık yapacak bu isimler kim?

Bu gençlerin ilki;

4. Buhari, 3808; Müslim, 2464

Abdullah b. Mesud… Yirmili yaşlarında İslam'la tanıştı. Yaşının çok altında bir görüntüsü vardı, bedeni zayıftı.

Onunla Kur'ân arasında özel bir bağ vardı. Allah Resûlü (sav), insanları ondan Kur'ân öğrenmeye teşvik ettiği gibi, kendisi de (sav) ondan Kur'ân dinlemeyi seviyordu.

Abdullah b. Mesud (ra) anlatıyor:

"Allah Resûlü bana 'Kur'ân oku' dedi. Ben:

— Sana indirildiği hâlde mi, sana okuyayım, dedim. O:

— Onu başkasından dinlemeyi seviyorum, dedi.

Ve ben ona Nîsa Suresi'ni okudum."[5]

İbni Mesud (ra) Kur'ân'la olan münasebetini anlatıyor:

"Kendisinden başka ilah olmayan Allah'a yemin olsun ki, Allah'ın Kitabı'ndan hiçbir sure yoktur ki, ben onun nerede, kim hakkında indirildiğini bilmeyeyim. Şayet Allah'ın kelamını benden daha bilen birini bilseydim ve ona ulaşmak mümkün olsaydı mutlaka ona giderdim..."[6]

Onun Kur'ân hakkındaki düşüncesi, nefsini tezkiye babından söylenmiş bir söz değildi. Allah Resûlü'nün (sav) şahitliği eşliğinde söylenmişti.

Allah Resûlü, Ebu Bekir ve Ömer'le beraberdi, Abdullah b. Mesud namaz kılıyor ve Nîsa Suresi'ni okuyordu. Allah Resûlü (sav):

"Kim, Kur'ân'ı indirildiği gibi okumak isterse Abdullah'ın kıraati üzere okusun."[7] buyurdu.

Kur'ân, İbni Mesud'a şu sözleri söyletmişti:

"Kur'ân'ın taşıyıcısı, insanlar uyurken geceyi ihya edişiyle,

5. Buhari, 4583; Müslim, 800
6. Buhari, 5002
7. Ahmed, 35; İbni Mace, 138; Hakim, 2893

insanlar yerken gündüzleri orucuyla, insanlar sevinirken hüznüyle, onlar gülerken ağlamasıyla, onlar konuşurken susmasıyla, onlar kibirlenirken huşusuyla bilinmek zorundadır…" [8]

Bu hocalardan ikincisi;

Salim... Resûlullah'ın (sav), ashaba **"Kur'ân'ı öğrenin."** diye tavsiye ettiği bu genç; henüz ergenlik çağındaydı. Huzeyfe'nin (ra) azatlı kölesi idi.

Aişe (r.anha) bir gün hüzünlenmişti. Allah Resûlü (sav) bu durumun sebebini sordu:

" 'Şimdiye kadar duyduğum en güzel Kur'ân okumasını işittim.' dedi. Allah Resûlü Kur'ân okuyanı görmek için mescide çıktı. Okuyanın Salim olduğunu görünce 'Senin gibilerini ümmetimden kıldığı için Allah'a hamdolsun.' buyurdu." [9]

Ergenlik dönemine Medine'de ulaşmış bir genç... Allah Resûlü'nün, varlığından dolayı, Allah'a hamdettiği bir insan... Sebebi ise Kur'ân okuyuşu...

Kur'ân'a olan bağı Salim'i öyle yüceltmişti ki Ömer (ra) vefat ederken şöyle diyecekti: **"Şayet Ebu Ubeyde b. Cerrah veya Huzeyfe'nin azatlı kölesi Salim yaşıyor olsaydı, hilafeti ona devrederdim..."** [10]

Onca büyük sahabe yaşıyorken, Ömer (ra) gönül rahatlığıyla hilafeti bir gence devredeceğini söylüyor. Bu gencin en belirgin özelliği, Kur'ân'la arasında olan özel bağ.

Bu bağ öyle bir bağdır ki; bir savaş sırasında ona şu sözleri söyletmiştir: **"Şayet savaştan kaçarsam, Kur'ân taşıyıcıları**

8. Musannef, İbni Ebi Şeybe, 35584
9. Ahmed, 25320; İbni Mace, 1338
10. El-Kamil Fi't Tarih, 2/440

arasında en kötüsü ben olayım." Kaçmamak için bir çukur kazmış ve onun içinde savaşıp şehit olmuştur. Nedir bu? Kur'ân'la kurulan özel bağın eseri! Zor bir savaş esnasında, insanlar kaçmaya başlamıştır. Salim ise kaçmak şöyle dursun, bir çukur kazmış ve içine girmiştir. Neden? Olurda nefsine yenik düşer ve kaçarım diye korkmuştur. Zira Kur'ân'ı bilen birine kaçmayı yakıştıramamıştır. Ve Rabbine o çukurda şehit olarak kavuşmuştur. [11]

Bu hocalardan üçüncüsü;

Muaz b. Cebel… On sekiz yaşında Allah Resûlü'ne iman etmişti. O da Kur'ân'la arasında özel bir bağ olan sahabilerdendi. Allah Resûlü (sav), onun ilmine şahitlik etmiş ve bu genci, ashabına **"Ondan Kur'ân öğrenin."** [12] diye adres göstermişti.

Ciltler dolusu tefsirlerin olmadığı, kitap bir yana ayetlerin yazılacağı kâğıt parçalarının altın değerinde olduğu bir dönemde yetişmişti Muaz. Ve Allah Resûlü (sav):

"Muaz kıyamet günü âlimlerin önünde olacaktır." [13] buyurmuştu.

Dördüncüsü ise;

Ubey b. Ka'b… Allah Resûlü'ne iman ettiğinde henüz bekâr bir gençti. Ve uzun süre evlenmedi. Allah Resûlü'nden Kur'ân dinliyor, hıfzediyor ve yazıyordu. Kur'ân'la bağı öyle kuvvetliydi ki, Allah (cc) ismini anmış ve inen ayetlerin ona okunmasını emretmişti.

Enes (ra) şöyle rivayet etti:

"Beyyine Suresi'nin ilk ayeti indiğinde Allah Resûlü, Ubey b. Ka'b'ı çağırdı ve:

---

11. Et-Tabakat, İbni Sa'd, 3/88; Tarihu'l İslam, Zehebi, 2/36
12. Buhari, 3808; Müslim, 2464
13. Ahmed, 108

— Ey Ubey, Allah bunu sana okumamı emretti, dedi. Ubey:

— Allah benim ismimi mi zikretti, diye sorunca,

— Evet, diye cevap verdi.

Bunun üzerine Ubey ağladı." [14]

O (ra), Allah'ın kelamına o kadar bağlı ve bu kelamla o denli irtibatlıydı ki Allah (cc), onu ismiyle zikretmiş ve Resûl'ün-den, inen ayetleri ona okumasını istemişti. Allah Resûlü (sav) ona **"Kur'ân'daki en büyük ayet hangisidir?"** diye sormuş, Ubey, **"Ayet-el Kursi'dir."** diye cevap verince onu ilminden dolayı tebrik etmiştir. [15]

Allah'ın (cc) onu anması, Resûl'ün (sav), ilminden dolayı kendisini tebrik etmesi... Sebebi ise Kur'ân'la arasında olan bağ!

Kur'ân tefsiri denildiğinde akla ilk gelen sahabe olan Abdullah b. Abbas (ra), sahabenin en gençlerindendi. Allah Resûlü (sav) vefat ettiğinde henüz buluğ çağındaydı. Bedir Ashabı'nın olduğu meclislerde bulunuyor, Ömer (ra) emsali sahabiler ona Kur'ân ayetlerine dair sorular soruyordu. Henüz on yedi on sekiz yaşlarındayken tüm İslam âlemine fetvalar veren, Kur'ân ayetlerine dair soruları cevaplayan bir genç olmuştu. **"Kur'ân'ın tercümanı, ümmetin mürekkebi, ümmetin âlimi"** lakaplarıyla anılan Kur'ân talebesi...

Allah Resûlü (sav) onu bağrına basmış ve:

"Allah'ım ona Kitab'ı öğret." [16] diye dua etmişti.

Ömer (ra) onu Bedir Ashabı'ndan yaşlıların olduğu meclislere yanında götürürdü. Bazıları bundan rahatsız olmuştu ve **"Sen bu genci bizim meclislerimize getiriyorsun. Bizim onun yaşında çocuklarımız var."** demeye başladılar. Ömer

14. Buhari, 4959; Müslim, 799
15. Müslim, 810
16. Buhari, 75

(ra) o mecliste bulunanlara **"Allah'ın yardımı ve fetih geldiği zaman..."**[17] ayetlerini sordu. Verdikleri cevapları dinledikten sonra İbni Abbas'a (ra) **"Sen bu ayet hakkında ne diyorsun?"** diye sordu. İbni Abbas da **"Fetih, Mekke'nin fethidir; 'Rabbini hamd ile tesbih et.' ayeti ise Resûlullah'ın (sav) ecelini haber verir."** diye cevap verdi. Ömer (ra), **"Ben de senin bildiğinden başkasını bilmiyorum."**[18] dedi.

Kur'ân'ı toplayan, sonra çoğalmasında görevli olan Zeyd b. Sabit, ashabın genç olanlarındandı. Ebu Bekir (ra) ona bu görevi verirken şu hakikati dillendirmişti:

"Sen genç ve akıllı bir adamsın, Allah Resûlü'ne vahiy kâtipliği yaptın. Kur'ân ayetlerini bir araya topla."[19]

O gençlerden biri de Abdullah b. Ömer'di. Nafi'ye, onun evdeki hâli soruldu ve o da şöyle cevap verdi: **"Siz onun yaptığına güç yetiremezsiniz. Her vakit için abdest alır ve iki namaz arasında sürekli Kur'ân okurdu."**[20]

Bu örnekler yeterlidir sanırım. **Bu gençlerin Kur'ân'la; okuma, anlama ve tefsir yönünden çok kuvvetli bir bağları vardı ve onları asırlara örnek yapan özelliklerden biri de buydu.**

Çünkü;

"Andolsun ki size, içinde sizi anlatan/sizi şerefe ulaştıracak (öğütler barındıran) bir Kitap indirdik. Akletmez misiniz?"[21]

Bu Kitap, Allah'ın kelamıdır. İnsanı yaratanın, en iyi kendi zatının bildiği ve tanıdığı varlığa yol göstermek için indirdiği

17. 110/Nasr, 1
18. Buhari, 3627
19. Buhari, 4986
20. İbnu Sa'd
21. 21/Enbiyâ, 10

kitaptır. Onu hakkıyla okuyanlar, içinde kendilerini bulurlar. **"Hayır nedir?"**, **"Hayrın önündeki engeller nelerdir?"**, **"İnsanda olup da, insanı kulluktan alıkoyan özellikler nelerdir?"**, **"Bu olumsuz yönler nasıl terbiye edilir?"**... İnsanın Allah'a kulluk yapabilmesi için gerekli olan her şey bu Kitap'tadır. Bu Kitap'ta, insan vardır. Onunla alakalı, ona dair her şey...

Çünkü;

"Şüphesiz ki bu Kur'ân, en doğru olana iletir ve salih amel işleyen müminleri, onlara büyük bir ecir olduğu (gerçeğiyle) müjdeler." [22]

Bu Kur'ân, en doğru olana iletir. Örnek isteyenlere örnek, doğruya ulaşmak isteyenlere rehber, uzun yola çıkanlara azıktır. Zorlu dönemlerde en donanımlı, hayırda öncü kadrolar bu Kitap'la arasında bağ kurmuş olanlardan olur.

Bu, **"en doğru"** lafzı belirli bir zamanla kayıtlı değildir. Onlarca asır sonra gelenler dahi bu **"en doğru yola iletilmiş"** insanlarla hayat bulur, onların yol göstericiliği ve örnekliğiyle mücadele ederler.

Çünkü;

"... (Bu,) insanları Rablerinin izniyle karanlıklardan aydınlığa, El-Azîz ve El-Hamîd (olan Allah'ın) yoluna çıkarman için sana indirdiğimiz Kitap'tır." [23]

Bu Kitap onları karanlıktan çıkarmıştı. Kendileri aydınlanınca insanlara da aydınlık ve yol gösterici oldular. Onların yaşındaki insanlar klinik vakalar olarak kendilerine, çevrelerine, aile ve arkadaşlarına dünyayı zindan (karanlık) ederken, onlar bu Kitap'la nur olup ışık saçtılar…

22. 17/İsrâ, 9
23. 14/İbrahîm, 1

Çünkü;

"... Ey insanlar! Şüphesiz ki size, Rabbinizden bir öğüt, sinelerde olan (manevi hastalıklara) şifa, müminler için de hidayet ve rahmet olan (bir Kitap geldi). "[24]

Onlar insanı hayırdan alıkoyan tüm olumsuzlukların dermanını, bu Kitap'ta buldular. Unutunca bu Kitap'tan öğüt aldılar. Gafletin sarhoşluğundan bu Kitap'la ayıldılar. Kalpte oluşan ve sahibini helak eden kibir, öfke, kin, riya, zan ve Allah'tan (cc) başka varlıklara gönül bağlama sıkıntısının şifasını bu Kitap'ta keşfettiler.

Rahmetin enginliğini bu Kitap'ta buldular. Gençlik, hata dönemidir. Muhakemenin zayıf, duyguların aktif, tecrübenin az olduğu bir kesittir hayattan. Hatalar... Hatalar... Kulları incitme ve masiyetle Allah'ın gazabını çekme dönemidir. Onlar bu Kitap'la, birçok gencin helak olduğu noktada hayat buldular. Şeytanın gençlere en tehlikeli oyunu, önce soldan, sonra sağdan yanaşmasıdır. Önce günaha düşürür. Sonra sağdan yanaşıp **"Sen ne biçim insansın, her defasında aynı şeyleri yapıyor, Allah'a isyan ediyorsun, çocuk oyuncağı mı bu?"** diye Allah'a (cc) karşı suizan oluşturur. Ve Allah'ın rahmet ettikleri müstesna birçok genç bu noktada helak olur.

Örnek gençler, bu Kitap'ta rahmetin derinliklerini hissetti. Onların hata ve günahı ne kadar çok olursa olsun, Allah'ın rahmetinden fazla olamazdı. Ve onlar Allah'ın, hidayetin sahibi olduğunu; O hidayet ettikten sonra hiçbir şeyin kula zarar verip saptıramayacağını bu Kitap'ta bulmuşlardı. Öyleyse dua, yalvarma, fakr ve zillet içinde Allah'tan hidayet istemeli, hidayetin kaynağı olan bu Kitab'a dört elle sarılmalılardı.

---

24. 10/Yûnus, 57

Genç Kardeşim!

Doğal olarak zihninde şöyle bir soru belirebilir:

"Kur'ân'ın bu sıfatlara sahip olduğuna yakinen inanıyoruz. Rabbimiz öyle diyorsa muhakkak doğrudur. Ayrıca Kur'ân'ın, bu sıfatlarıyla terbiye ettiği bir nesil var. Çocuğu, genci, yaşlısıyla kökten değişmiş ve ideal bir toplum seviyesine ulaşmış binlerce insan...

Ancak bugün de Kur'ân okunuyor, meal/tefsir çalışmaları yapılıyor. Müslimlerin evlerinde, işyerlerinde, arabalarında sürekli Kur'ân dinleniyor. Ancak güzel sesli kariler arasında, İbni Abbas veya Muaz b. Cebel gibi asırlara örnek ve şahitlik edecek gençlere rastlamıyoruz."

Bu haklı sorunun cevabı yine Kur'ân'da mevcuttur. Kur'ân, her okuyanı, her dinleyeni değiştirip, ıslah etmez. Onun, onu okuyanla ilişkisi kayıtlıdır:

"Elif, Lâm, Mîm. Bu Kitap; kendisinde hiçbir şüphe olmayan, takva sahiplerine yol gösteren bir Kitap'tır."[25]

Daha Kur'ân'ın girişinde Allah (cc) bu hakikate dikkat çekiyor. Allah'tan korkmayan, O'ndan sakınmayan, bu bilinçle Kur'ân'ı eline almayanlara Kur'ân hidayet olmaz, diyor.

"Sen, ancak zikre/Kur'ân'a uyan ve gaybta (görmedikleri hâlde ya da kimsenin kendilerini görmediği yerlerde) Rahmân'dan korkanları uyarırsın..."[26]

Tek kaldığında Allah'tan (cc) korkmayan, Kur'ân'dan faydalanamaz. Çünkü Kur'ân; Allah'ı seven ve O'nun yanında değer kaybetmekten korkanları uyarır. Temiz olan Kur'ân, temiz olan kalplerde etki bırakır… Allah'tan korkmayan kişi Kur'ân okuyabilir; hatta onu ezberleyebilir; dahası onu

25. 2/Bakara, 1-2
26. 36/Yâsîn, 11

insanlara açıklayabilir… Ancak hepsi bu kadardır… Kur'ân, boğazından inip kalbine ulaşmaz...

"Bir sure indirildiğinde onlardan bir kısmı: 'Bu sure hanginizin imanını arttırdı?' derler. İman edenlere gelince, onların imanını arttırmıştır ve onlar (Allah'ın müminlere yönelik vaadleriyle) müjdelenmektedirler. Kalplerinde hastalık olanlara gelince, onların (kalplerinde bulunan) pisliklere pislik katmış ve onlar kâfir olarak ölmüşlerdir." [27]

Anlıyoruz ki mesele Kur'ân'ı okumak değil, ona yaklaşım tarzı, bakış açısıdır. Kimileri bu Kur'ân'ı okudukça yükseldiler. Öyle ki onların isimleri ya Kur'ân olup semadan indi ya da Kur'ân'ın anıldığı her yerde onlar da anıldılar. Konumuzda örnek verdiğimiz birçok genç sahabi bunlardan birkaçıydı. Kimiyse bu Kur'ân'la helak oldu. Okudukça kalbinde bulunan hastalıklar arttı ve küfürle ölüm gibi, dünya ve ahiret hüsranına düçar oldular. Allah muhafaza...

Şu ayet üzerine düşünelim:

"Şayet bu Kur'ân'ı, bir dağın üzerine indirmiş olsaydık, (dağın) Allah korkusundan büzülmüş ve paramparça olduğunu görürdün. İnsanlar düşünsünler diye onlara bu örnekleri veririz." [28]

Ayetin son cümlesi dikkat çekicidir. Verilen misal, insanlar düşünsün diyedir. Kıyas yapıp, paylarına düşen mesajı almaları gerekir. Şayet aklı olmayan bir dağ dahi, Kur'ân'ın ayetleri üzerine indiğinde bu hâle girecekse, Kur'ân'ın en direkt muhatabı olan ve akılla yaratılmış insan nasıl olmalıdır? Allah (cc) böyle bir hassasiyetle Kur'ân'a muhatap olunmasını istiyor. Onda kendini arayan, azap ayetlerine kendi suretini yerleştirip kalbi parçalanan, rahmet ayetlerinde **"Rabbim**

27. 9/Tevbe, 124-125
28. 59/Haşr, 21

ben layık olamasam da lütuf ve kereminle, ihsan ve fazlınla beni merhamete eriştir." diye yalvaran insanlar... Ayetleri hakkıyla tilavet eden, ahiretten sakınan, Rabbinin rahmetini uman okuyucular... Bu ayetle insana anlatılmak istenen işte budur: Sakınarak, hassasiyetle Kur'ân'ı okuyun. İşte o zaman dağları parçalayacak bu Kur'ân, sizleri dönüştürecek… Karanlıklardan çıkarıp aydınlatacak… Sapkınlıklarda size hidayet olacak… Günahların oluşturduğu hastalıklara şifa ve öğüt olup, Rabbin rahmetine kavuşturacak.

Kur'ân Okuma Adabı

Yukarıda zikredilen hakikatten yola çıkarak, İslam âlimleri, Kur'ân okuyanın ondan istifade edebilmesi için bazı hususlar zikretmiştir. Bunlar Kitap ve sünnetten, Kur'ân'ın üzerlerine etkisi tartışmasız olan Selef-i Salihin'in Kur'ân okuma adabından derlenmiştir.[29]

a. Hazırlık Yapmak

İnsanın bir şeye hazırlanması ona verdiği önemi gösterir. Hatta çoğu zaman, yapılan hazırlığın titizliği, verilen önemin boyutu hakkında fikir verir. Kur'ân'a dönecek olursak; o, Allah'ın (cc) kelamıdır. Onu okumak da Allah'la (cc) konuşmaktır. Hâliyle, Kur'ân okumaya başlamadan önce hazırlık yapmak, ona önem vermek anlamına gelir. Ki; o, değerli/aziz bir Kitap'tır, önem gösterilmeyi hak eder.

Okumaya başlamadan yapılacak hazırlıkları şöyle sıralayabiliriz:

Zihni hazırlık: Kur'ân okumaya başlamadan, nefsimize bazı hatırlatmalar yapmalıyız: **"Bu, Allah'ın kelâmı"** demeliyiz, **"Ben birazdan Allah (cc) ile konuşacağım."** diye

29. Tafsilat için bk.
- Gazali, İhyâ-u Ulûmi'd Din, Kur'an Okuma Adabı
- Suyuti, İtkan fi Ulumu'l Kur'ân, 35. Nev; Onu Okuma ve Okuyanın Adabı
- İmam Nevevi, Tibyan
- Bu konuda Pınar Yayınları'ndan çıkan "Kur'an'ı Anlamaya Giriş ve Yol Haritamız Kur'an" kitabından istifade edilebilir.

sürdürmeliyiz hatırlatmayı. Ona, vakit öldürmek ve zihin dağıtmak için okunan bir kitap muamelesi yapmamalıyız.

Abdest almak: Kur'ân, abdestsiz okunabilir. Zira Allah Resûlü (sav) onu abdestsiz okumuş ve ashabına da okutmuştur. Ancak bu, efdal olan değildir. Efdal olan, yüce Allah'ın Kitabı'nı abdestle, temizlik üzere okumaktır. Allah Resûlü (sav), kendisine selam veren birinin cevabını geciktirmiş ve teyemmüm aldıktan sonra selamına karşılık vermiştir. Bu davranışını da şöyle gerekçelendirmiştir:

"Ben, Allah'ı temizlik üzere zikretmekten hoşlanırım."[30]

Kur'ân, zikirlerin en efdalidir. Onun kendini etkilemesini ve terbiye etmesini isteyen insanın, ona abdestle yaklaşması gerekir. Hem, onu okumadan abdest almak ruhu ve zihni onu okumaya hazırlar. Beden hazırlığa koyulunca, kalp de ondan etkilenip hazırlığa girişir.

Uygun bir zaman ve mekân seçmek: Kur'ân her vakitte okunabilir. Okunmalıdır da. Nerede olursa olsun, her hâlükârda okuyan, ecrini ve kalbinin gıdasını alacaktır. Bununla beraber ayetleri hissetme, tedebbür, gözden ve sesten kalbe doğru yol açmak için uygun bir ortam gereklidir. Temiz, düzenli, sessiz bir ortam ve zihnin duru olduğu bir zaman... Kur'ân ilk nesli terbiye ederken **"gece okuyuşuna"** dikkat çekmiştir:

"Hiç kuşkusuz gece ibadeti (duygu dünyanda) daha etkili, söz olarak da daha kuvvetlidir. Şüphesiz ki gündüz (dinlenip uyuyabileceğin) geniş zamanın vardır. (Geceni ibadetle geçir.)"[31]

Beden temizliği: Özellikle ağız temizliğine dikkat edilmelidir. Ali (ra), Resûlullah'tan (sav) şöyle rivayet etmiştir:

30. İbni Hibban, 803
31. 73/Müzzemmil, 6-7

"Ağızlarınız Kur'ân'a giden yollardır. Onu misvakla temizleyiniz." [32]

b. Okumaya Başlarken İstiaze ve Besmele'ye Riayet Etmek

"Kur'ân okuyacağın zaman kovulmuş/taşlanmış şeytandan Allah'a sığın." [33]

Genç Kardeşim!

İstiaze adabı üzerinde biraz durmak istiyorum. Bildiğimiz gibi Kur'ân, Allah'ın (cc) korumasındadır. Ne insi ne de cinni şeytanlar, onu lafzen tahrif edemezler. Ancak mana için aynısını söyleyemeyiz. Onu yanlış tefsir edebilir, kelimelerin anlamını saptırabilir, ezcümle yanlış anlamamızı sağlayabilirler.

Bunu biraz daha açalım: Önce şu soruya cevap verelim:

Kur'ân bir bireyi/toplumu nasıl terbiye/tezkiye eder?

(1) Doğru düşünmek ve salih bir bakış açısı kazandırmak için "kavramlar" belirler. Müslim, yaşadığı toplumun değer ve kavramları ile değil, Kur'ân'ın kavramlarıyla düşünüp, konuşmaya başlar. Örneğin, toplum herkesin memnun olduğu, ilişkilerinde güvenilir olan insanları **"adam gibi adam"** veya **"düzgün insan"** diyerek tanımlar. İdeal ahlak ve yaşantı, toplumda budur. İslam ise **"salih Müslim"**, **"müstakim insan"** vb. kavramlarıyla bunu ifade eder.

(2) Kavramların içini doldurur. Yaşanmış hadiseler, tarihî olaylar, emirler ve nehiyler, olması gereken vasıflar üzerinden Müslim'in dil ve zihin dünyasına kazandırdığı kavramları doldurur.

Kur'ân'ı Rabbine adanmak için okuyan gençlerimiz bu iki

32. İbni Mace, 291; Beyhaki, 2/862; Allah Resulü'nden (sav) nakledildiği gibi Ali'nin (ra) sözü -mevkuf- olarak da nakledilmiştir.

33. 16/Nahl, 98

noktaya dikkat etmelidir. Kur'ân'ın dili ile konuşup, onun kavramlarıyla düşünmelilerdir. Çünkü amel, tasavvura tabidir. Doğru düşünemeyen, yani tasavvuru düzgün olmayan, salih amel yapamaz. Çünkü kavramlar gözlük gibidir. Güneş gözlüğü takan bir insan, dünyayı nasıl gözlüğün renginden görüyorsa kavramlar da böyledir. Baktığınız şeyi, inandığınız kavramların renginde görürsünüz.

İşte şeytan; Kur'ân'ı tahrif edemese de, onun kavramlarıyla oynar.

Kur'ân'ın yanlış anlaşılması için elinden geleni yapar. Onu Mushaf'ta tahrif edemese de, insan zihninde tahrif etmeye çalışır. Tüm bunlardan dolayı, "**istiaze**" ile başlamalıyız... Yani onun şerrinden Allah'a sığınarak…

Bu gerçek, Kur'ân'la sonradan tanışmış insanlar için özellikle dikkat edilmesi gereken bir husustur. Çünkü İslam'la sonradan tanışanlar, cahiliye kirleri taşırlar. Allah'ın muradını anlamakta zorlanırlar. Şeytanın da yardımıyla, çoğu zaman yanlış anlarlar.

Örneğin, Allah (cc) **"İnfak edin."** der. Kapitalist cahiliyeden gelen kul şöyle anlar: Kirayı verdikten, tüm masrafları çıktıktan, kenara da ne olur ne olmaz payı attıktan sonra geriye bir şey kalırsa, bunu infak edin.

Oysa Allah'ın (cc) muradı kesinlikle bu değildir. Ancak kapitalist cahiliyede kirlenmiş insan, kendi kavram ve algı dünyasıyla yorumladığı için Kur'ân'ı böyle anlar ve geçmişinden **"ha"** deyince de kurtulamaz. Bununla birlikte Allah'ın yardımı ve korumasıyla, geçmişin etkisinden kurtulabilir. İşte "**İstiaze**" Allah ile korunmak; "**Besmele**" de Allah'ın yardımına talip olmaktır.

c. Tertil Üzere Okumak

Kur'ân okumaktan gaye, okumuş olmak değildir. Amaç; onu anlamak, hissetmek ve insanın hayatına müdahale etmesini sağlamaktır. Bunun için de onu, ağır ağır, tane tane, yani tertil üzere okumak gerekir:

"... Kur'ân'ı (iyice bellemek ve derin düşünebilmek için) tertil üzere (tane tane, ağır ağır) oku." [34]

Allah Resûlü ve sahabesi Kur'ân'ı bu şekilde okudu. Kur'ân'ı tertil etmeyen, tane tane okuma ilkesine uymayanları ise uyardılar.

Ümmü Seleme (r.anha), Resûlullah'ın Kur'ân okuyuşunu **"Tefsir edilmiş bir kıraatti, harf harf okurdu."** [35] şeklinde vasfetmiştir.

Yani harf harf okurdu ki, onu dinleyen, tefsir ediyor gibi anlardı Kur'ân'ı...

Enes'e (ra), Resûlullah'ın (sav) kıraati soruldu:

"Allah Resûlü uzatarak okurdu. 'Allah' lafzını uzatır, 'Rahmân' lafzını uzatır, 'Rahîm' lafzını uzatırdı." [36]

Abdullah b. Abbas (ra) Kur'ân'ı hızlı okuyan bir adama şöyle dedi:

"Onu öyle okumalısın ki, kulağın onu dinlesin, kalbin onu anlayıp ezberlesin." [37]

Abdullah b. Mesud (ra), **"Kur'ân'ı şiir okur gibi okumayınız. Onun acayip ayetlerinde durunuz, onunla kalplerinizi**

34. 73/Müzzemmil, 4
35. Ahmed, 26564; Ebu Davud, 1466; Tirmizi, 2923
36. Buhari, 5045
37. Fethu'l-Bari, İbni Hacer, 9/ 89

harekete geçiriniz, düşünceniz bir an önce surenin sonuna ulaşmak olmasın."[38] demiştir.

Kur'ân'ı okuma biçimimiz, onunla olan ilişki kalitemizi gösterir. Hızlı, dikkatsiz ve şiir okur gibi okuyorsak; bu, onu önemsemediğimizin veya okumak olsun diye okuduğumuzun alametidir. Yukarıda anlatılan şekilde okumak ise, gönlümüzü ona açtığımızın ve onun Rahmani azıklarına doymak istediğimizin göstergesidir.

Bunun için Allah Resûlü, onu okuma sesini dahi bir adaba bağlamıştır. Onu, hüzünlü ve ağlamaklı bir sesle okumamızı istemiştir.

Hadiste, **"Kur'ân okurken ağlayınız, ağlayamazsanız dahi ağlar gibi yapınız."**[39] buyrulmuştur.

d. Düşünmek ve Anlamak

Kur'ân'ın derin anlamlarını kavramak için kafa yormak (tedebbür), onu düşünmek (tefekkür) ve onun ayetleri arasında bağ kurmak (akletmek/taakkul); namaz ve oruç gibi birer farzdır.

"Onlar, Kur'ân'ı derinlemesine düşünmezler mi? Yoksa, kalpleri üzerinde kilitler mi var?"[40]

" Ayetlerini tedebbür edip (iyice düşünsünler) ve akıl sahipleri öğüt alsınlar diye, (bu Kur'ân) sana indirdiğimiz mübarek bir Kitap'tır."[41]

"Andolsun ki biz, Kur'ân'ı öğüt alınması için kolaylaştırdık. Peki var mı öğüt alan?"[42]

Allah Resûlü'nün (sav) okuması böyleydi. O ayetleri düşü-

38. İbni Ebi Şeybe, 8733
39. İbni Mace, 1337
40. 47/Muhammed, 24
41. 38/Sâd, 29
42. 54/Kamer, 17

nür, tüm benliğinde hissederdi. Rahmet ayetlerinde durur ve ister; azap ayetlerinde Allah'a sığınırdı.[43] Gözlerinden yaşlar boşalır, sinesinde tencere kaynıyormuş gibi uğultular işitilirdi. Bir ayetin üzerinde durur, defalarca tekrar ederdi.

Buna **"karşılıklı okuma"** diyebiliriz. Yani siz Kur'ân'ı okurken, Kur'ân da sizi okuyordur. Siz ona kalbinizi açarken, o da hazinelerini size açıyordur. Siz onu düşünürken, o da bir ayna olup size sizi anlatıyordur.

Allah Resûlü'nün (sav) ağlamaklı bir sesle okuması, rahmet ayetlerinde durup istemesi, azap ayetlerinde Allah'a sığınması... Hep bu noktayı yakalamak içindir. Yani Kur'ân'ı **"karşılıklı okuma"** metoduyla okumak için... Zaten kalbi harekete geçirip, duyguları coşturan; zihni berraklaştırıp insanı yücelten okuma da böyle bir okumadır. İstersen burada bir soluklanıp, Gazali'den bir hatırlatma yapalım. Sonra da beşinci adaba geçelim:

Gazali, Kur'ân okumanın bâtıni edeplerini sayarken;

"Kur'ân'ı anlamaya engel durumları atmak." şeklinde bir başlık açar. Bu başlık altında, günümüzde de ciddi bir problem olan bir noktaya değinir: **"Kişinin kalbinin, harflerin mahreçlerine yönelmesi ve onunla meşgul olmasıdır."**

Birçok insan Kur'ân'ı güzel okumak, sesini güzelleştirmek, onunla insanların beğenisini kazanmak için harcadığı enerjiyi onu anlamaya, düşünmeye, yaşamaya harcasa Kur'ân'la ihya olacaktır.

Farklı farklı okuyan kariler ve ilginç ilginç makamlar, insanlara Kur'ân'ın özünden daha cazip geliyor. Bu, şeytanın Allah'a verdiği sözün bir gerçeğidir. Ne demişti şeytan: **"... yeryüzünde (sapkınlığı) onlara süsleyecek..."**[44] yani hiçbir

43. Müslim, 772
44. 15/Hicr, 39

şeyin özünü, hakikatini talep etmeyecekler. Süs mahiyetinde olan zahire takılacaklar. Kur'ân'ın özü olan anlama ve yaşamayı değil, güzel sese önem verecekler...

Kur'ân gibi insanı ihya ve eşrefi mahlûk kılmak için inen bir Kitab'ı, insanı riya ve nifak bataklığına sürükleyen bir kitap hâline getirmeyelim.

e. Yaşanmak İçin Okumak ve Kendini Ayetlere Muhatap Görmek

Tabiinden Abdurrahman bin Sullem şöyle der: **"Bize Kur'ân okutanlardan Osman ve Abdullah b. Mesud (r.anhuma) gibiler haber verdi ki: 'Biz Allah Resûlü'nden on ayet öğrendiğimizde, o on ayetteki ilmi ve ameli öğrenmeden yeni ayetler öğrenmezdik. Böylece Kur'ân'ı, ilmi ve ameli bir arada öğrendik.' "**[45]

Abdullah b. Mesud (ra) dedi ki: **"Biz Kur'ân'dan öğrendiğimiz on ayeti hayatımıza geçirmeden yenisini öğrenmezdik. Kur'ân, insanlar onunla amel etsin diye indirilmiştir. İlk nesil onunla amel etmek için onu okudu, siz ise baştan sona okuyorsunuz; ama onunla ameli terk ediyorsunuz."**[46]

Kur'ân'ı okuyan, kendini ona muhatap görmelidir. Emirleri üzerine alınmalı, Allah'ın (cc) nehiyleri onun şahsına yöneliyormuş gibi hissetmelidir. Ancak bu surette Kur'ân'la bütünlük sağlayabilir.

Gençliğini Allah'a Adamaya Talip Genç Kardeşim!

Dün, birileri, bu Kitap'la özel bir bağ kurdu. Onu bir adap üzere okuyup, anladılar. Hepsinden önemlisi onu yaşadılar. Kur'ân da onların elinden tuttu. Onlarda var olan güzel potansiyeli -takva- açığa çıkardı. Olumsuz yönlerini -fücur- terbiye edip arındırdı. Okudular ve yükseldiler… Okudular

45. Tefsiru't Taberi, 1/80
46. İhyâ-u Ulûmu'd Din, Kuran okuma Adabı, 1/275

ve değerlendiler… Okudular ve şeref kazandılar… Kur'ân aynı Kur'ân; insan aynı insan… Kur'ân'ın ve insanın Rabbi olan Allah (cc), aynı Allah (cc)…

Onları dönüştüren ve güzel bir kul kılan Kur'ân, seni neden kılmasın? Bir engel var mı?

Kendin için bir sure belirle… Sonra adabına riayet ederek on ayet, on ayet okumaya başla… Allah'tan çokça yardım iste… Sonra kendini izle… Kur'ân'la aranda oluşan bağa hayret edeceksin.

Kur'ân'a adabıyla yaklaştıkça, Kur'ân, kendini açıp insanın hayatına müdahil olmaya başlar. İnsanı hayra teşvik edip, kötülükten alıkoyar. Masiyetin sıcaklığı bedeni kapladığında, adabıyla okunan bir Kur'ân ayeti bir tablo misali göz bebeklerini doldurur. Nefis, tembelliğe meyledip hayırdan kaçınca, genişliği yer ve gökler misali cennetler insanı taate çeker. Kur'ân hayata müdahil olup, kalpleri rıza-ı İlahi yönünde harekete geçirdikçe, kulda ona karşı iştiyak oluşur. Onu sorumluluk duygusuyla okuyup, onunla ihya olmaya çalışan insan, zamanla onu sevmeye, özlemeye ve lezzet almaya başlar.

Osman b. Affan (ra), **"Sizlerin kalbi temiz olmuş olsa, Kur'ân'a doyamazdınız."**[47] demiştir.

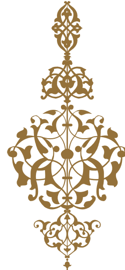
Seleften Sabit El-Bennani (ra), **"Yirmi yıl Kur'ân okurken zorlandım, sonrasında yirmi yıl onunla nimetlendim (yani lezzet alarak okudum)."** demiştir.

Allah (cc) bizleri bu Kitab'ın güzelliklerine muvaffak kılsın. Kalplerimizi kelamıyla diriltsin. Allahumme âmin.

47. İmam Ahmed, Kitabu'z Zühd, 680

Üç yıl önce İslam'la tanışmış ve
hidayet nimetine ermiş bir genci ele alalım.
Her gün yarım saatini verip iki ayet ezberlemiş olsa ve
yarım saatini ezber yaptığı yerin tefsir ve
anlamına verse... Günlük bir saatlik bir çalışma ile...
Yaklaşık on cüz ezberlemiş olacaktır.
Hem de tefsir ve mealiyle birlikte.
Ya da günlük yarım saat vakit ayırıp iki hadis
ezberlemiş olsa, bu süre zarfında yaklaşık
iki bin iki yüz hadis ezberlemiş olacak.
Bu miktar nerdeyse Buhari'nin ve Müslim'in
zübdesine tekabül ediyor.

FITRİ DUYGULARIN ALLAH'A YÖNLENDİRİLMESİ

Bu bölümde gençliklerini Allah'a adayan ve adakları kabul edilenlerin dördüncü özelliğini göreceğiz. Aslında daha önce kısmen değindiğimiz bir özellik bu. Ama önemine binaen, tekrar ve biraz daha detaylandırarak ele alacağız. Yalnız bu özelliğe geçmeden önce kısa bir hatırlatma yapacağız: Fıtri duyguların Allah'a yönlendirilmesinin önemine ve duygular Allah'a (cc) yönlendirilmezse ortaya çıkacak çirkin manzaralara temas edeceğiz.

Bizi yaratan Allah (cc), içimize birtakım duygular yerleştirmiştir. Korku, sevgi, ümit, reca, merak, kaygı vb…

Bir de bizi yaratırken bir yanımızı fücur, bir yanımızı da takva kılmıştır:

"Nefse ve onu düzenleyene, ona hem kötülüğü hem de takvayı ilham edene (tüm bunlara andolsun ki)" [1]

Yine Kur'âni bir ifadeyle, bir yanımız çamur, bir yanımız ilahi nefhadır:

1. 91/Şems, 7-8

"Hani Rabbin, meleklere demişti ki: 'Muhakkak ki ben, çamurdan bir insan yaratacağım. Onu tamamlayıp ruhumdan üflediğimde onun için secdeye kapanın.' "[2]

Mesele şu: Fıtri duygularımız ya takvayla şekillenir ya da fücurla. Fıtri duygularımız ya çamurlaşır, bizi parçalarımızdan bataklığa çeker; ya da ilahi nefhayla bütünleşip bizi Mele-i A'lâ'ya yüceltir. Daha açık bir ifadeyle; kim fıtri duygularını fücur ile yönlendirirse hayatını şeytana adayıp, onun hizbinden olur. Kim de fıtri duygularını takva ile yönlendirirse hayatını Rahman'a (cc) adamış ve O'nun hizbinden olmuş olur. Buna birçok örnek verebiliriz. Önceki bölümlerde işlediğimiz ve hayrın etkeni olan "**muhabbet**"i ele alacak olursak; sevmek fıtri bir duygudur. Her insanda mevcuttur. Bu sevgiyi yönlendiren ise, fıtratlara ilham edilmiş "**takva ve fücurdur**"... Rabbinin sayısız nimetlerini düşünen, tüm eksiklik ve kusuruna rağmen bu nimetleri kesmediğini gören, sevgisini Rabbine yönlendirecektir. Fıtri olan bu duygu ona dünya ve ahiret saadeti olarak geri dönecektir. Sürekli dünyayı düşünen, Kur'ân'ın deyimiyle "**gözünü dünya süsüne diken**"[3], dünya ehlinin zahirî imkânlarına hayranlık duyan; kalbini dünya sevgisiyle öldürecek, dünya ve ahiret hüsranının temeli olan "**vehen**" hastalığına yakalanacaktır...

" — Yiyicilerin, bir yemek çanağının başına birbirlerini çağırdıkları gibi milletler de sizin üstünüze birbirlerini çağırdıkları zaman hâliniz nice olur? Sahabe:

— Ya Resûlullah! Bizim o zaman sayımız az mı olacak, diye sordu. Allah Resûlü:

— Tam aksine, sayınız çok olacak; ama kalbinizde vehen bulunacak, buyurdu.

2. 38/Sâd, 71-72
3. 20/Tâhâ,131

— 'Vehen' nedir, ey Allah'ın Resûlü? diye soruldu. Allah Resûlü şöyle cevap verdi:

— Dünyayı sevmeniz ve ölümü kerih görmeniz." [4]

Dikkat edersen; duygu aynı duygudur. Ancak ortaya çıkan sonuç, ak ve kara gibi zıttır. Peki, neden? Çünkü birini takva, diğerini de fücur yönlendirmiştir.

Korku da bunun gibidir. Rabbinin azametini, O'nun azabını ve mücrimlerden intikam alışını tefekkür eden insan; öncekilere ve sonrakilere vasiyet edilen, en hayırlı azık, en hayırlı elbise ve korunak olan takvayı elde eder.

Bir de fıtri duygusunu, şunlara yönlendirenleri düşünelim:

"Ne yiyeceğim, hayatımı nasıl idame ettireceğim, tağutların bunca gücü ve imkânı karşısında ne yapabilirim, zindan, gözaltı, hicret ve cihad... Bunlar başıma gelirse geride kalanlar ne olur?"

Böyle bir insan, korkunun esiri olur. **Allah'ın** (cc) **garanti ettiği** şeyleri kaybetmekten korkar. Korkusu, Allah'ın takdirini değiştirmez. Ona yazılan ne eksik ne de fazla, tastamam eline geçer. Ancak korku onu Allah'tan uzaklaştırır, korkar ve zelil bir şahsiyet hâline getirir. İki örnekte de temelde korku vardır. Ama sonuçlar, yer ve gök kadar farklıdır…

İlmin kaynağı olan merak da bunlar gibidir. **"Ben ne için yaratıldım?"**, **"Rabbim benden ne istiyor?"**, **"Bana bunca nimet verip, şerefli bir insan kılan, kâinatta olan her şeyi bana musahhar eyleyen Rabbime nasıl teşekkür edebilirim?"**, **"O'nun rızası ve sevgisi nerede, kimlerledir, nasıl elde edilir?"** Bu soruların cevabını merak edenin, ulaşacağı netice malumdur. Peki, ya sadece gördüklerini merak eden insanlar? Tağutların, insanları oyalamak ve yaratılış gayele-

4. Ebu Davud, 4297

rini unutturmak için oluşturdukları sahte ve sanal dünyayı merak edenler? Bunların da sonu malum...

Şunu hiç unutma! Tağutlar, insanların duygularına musallat olurlar. Onları yönlendirmek için gece gündüz demeden tuzak kurarlar. [5]

Özellikle de merak duygusu! Çünkü merakıyla baş başa kalan insan, **"Niçin yaratıldım?"** diyecek, bu sorunun peşine düşecektir. Bu soruya cevap arayan, mutlaka bulacaktır. Zira akıl, fıtrat, kâinata serpiştirilmiş ayetler, elçiler ve Kitaplar bu soruyu cevaplamaktadır. Resûl'ü duymasa Güneş'i duyacaktır. Kur'ân'ı duymasa vicdanın/fıtratın sesini duyacaktır. Bu soruya cevap bulansa, tağutlar için tehlikelidir. Çünkü Allah'a kul olan, tağutlara ve onların kokuşmuş düzenlerine boyun eğmez. Allah'a (cc) kul olanı sömüremezsin. Vatan, millet ve Sakarya nutuklarıyla ölüme süremezsin. Toplumu bir arada tutsun diye uydurulan putlara bağlayamaz, cahiliyeyle bütünleştiremezsin. Bu sebeple, insanlar o can alıcı soruyu sormasın diye, sürekli merak duygusunu manipüle ediyor, yönlendiriyorlar.

Görmez misin Firavun'un sihirbazlarını? Onlara tanınan imkânlar, onlara tahsis edilen mekânlar ve günler... Neydi bu sihirbazların işi? İnsanları sadece eğlendirmek mi? Yoksa onları eğlendirmekle beraber merak duygularını başka tarafa yöneltmek mi?

Mekke'ye gelene dek hiçbir şey değişmedi. İnsanlara nesep ve soylarını anlatan **"soy bilimciler"**, şiirler okuyan **"şairler"**, atalarının kahramanlıklarını anlatan **"kassaslar"**, Bizans ve Pers'in hikâyelerini terceme edip halka sunan **"Nadr bin Harisler"**... Tüm bunlar ne içindi? Toplum eğlensin,

5. "Mustazaflar, müstekbir olanlara derler ki: 'Bilakis (işiniz gücünüz) gece gündüz hile (yapmaktı)... (Çünkü) siz, Allah'a karşı kâfir olmamızı ve O'na ortaklar koşmamızı emrediyordunuz bize.' Azabı gördüklerinde (için için yanarak) pişmanlıklarını gizleyecekler. Biz, kâfirlerin boynuna zincirli halkalar geçirdik. (Ne yani) yaptıklarından başkasıyla mı cezalandırılacaklardı?" (34/Sebe, 33)

mutlu olsun diye mi? İyi de, her açıdan toplumu sömüren ve mutsuzlaştıranlar da bu insanlar değil miydi? Toplum eğlensin ve mutlu olsun diye harcanan bunca çaba oldukça manidar değil mi?

Şu an değişen nedir? Peş peşe piyasaya sürülen hayal ürünü "**romanlar**", yıllarca insanları ekrana hapseden "**diziler**", denize atılsa denizi necis kılacak "**magazin programları**", çocuklarımızı henüz ilk adımda yalana ve hayalciliğe hapseden "**çizgi filmler**"... Yetişkinlere, hayvanlaştıklarını, hatta hayvandan da aşağı olduklarını unutturan "**belgeseller**"... Örneğin stand-up'çılar neden var? Gülelim, eğlenelim, mutlu olalım diye mi?

Bu sorular burada öylece dursun. Biz Allah Resulü'nün (sav) bu problemlerle nasıl mücadele ettiğine bakalım:

Allah Resûlü'nün (sav) bir ismi de "**El-Mahi**" idi. O, küfrü ve ehlini yeryüzünden silmekle gönderilmişti. Cahiliyeyi çok iyi tanıyordu. Onun insanlar üzerinde saltanat kurduğu alanları, insanlarda sömürdüğü fıtri duyguları tespit etmiş ve sabırla işe koyulmuştu. İpotek altına alınmış merak duygularıyla işe başladı. Mekke'nin en zorlu dönemlerinde "**Erkam'ın Evi**"ni medreseye çevirdi. Orada ashabına Allah'ın ayetlerini okuyup, onları cahiliyenin kirinden arındırırdı. Medine'ye gelir gelmez ilk iş olarak mescid kurdu. Allah'ın ayetlerini okuyup, onları arındırmaya devam etti. Onların merakını hayra yönlendirince, ortaya hayır çıktı. Merak duygusu sömürülerek "**hiçleştirilen**" insanlar, merak duygusu onarılınca "**her şey**" oldular. Düzeldiler ve düzelttiler. Geriye on dört asırdır istifade edilen ve tükenmeyen bir ilim miras bıraktılar.

Evet, Genç Kardeşim!

Bir nesil... Okuma yazma bilmeyen bir ümmet... Nasıl bu kadar kısa sürede terbiye olmuş, hiçlik hâlinden, hidayet

imamları mertebesine yükselmişlerdi? Bunun tek cevabı, fıtri duygularını hayra yönlendiren, fıtri terbiye metoduyla onları yetiştiren bir muallime (sav) sahip olmalarıydı.

Bu girişten sonra asıl mevzumuza dönmenin zamanı geldi. Bizler gençliğin menfi yönlerinden kurtulup, Allah'a adanmak istiyoruz. Ve bu konuda başarılı olmuş, adakları Allah tarafından kabul edilmiş yiğitler var önümüzde. Onların sıfatlarıyla süslendikçe aynı neticeyi elde edeceğimize yakinen inanıyoruz. Onların Rabbi olan Allah (cc), bizlerin de Rabbidir... Rahmeti, lütfu, ve keremiyle onlara açtığı hazinelerini bizlere de açacaktır. Öyleyse onların özelliklerini aktarmaya devam edelim;

D. Şer'i İlimlerle Meşgul Olmaları

Allah Resûlü'nün (sav) hadislerini ümmet için hıfzeden Ebu Hureyre'ye (ra) bakmaz mısın? Allah Resûlü'nün son dönemlerine yetişmişti. Üç veya dört yılını onunla geçirdi. Ondan çok daha uzun süre Allah Resûlü'yle beraber olan İbni Ömer (ra), ona gıpta ediyordu: **"Sen aramızda Allah Resûlü'yle en çok beraber olan ve hadislerini en iyi bilenimizsin..."** [6]

Ebu Hureyre (ra) durumunu şöyle anlatıyordu:

"Sizler 'Ebu Hureyre çok hadis rivayet ediyor, Ensar ve Muhacir neden bu kadar hadis rivayet etmiyor?' diyorsunuz. Muhacir kardeşlerimizi çarşıda ticaret, Ensar kardeşlerimizi ise bağ bahçede çalışma meşgul etti. Ben ise Suffa Ashabı'nın fakirlerindendim. Karın tokluğuna Allah Resûlü'ne mülazemet ediyordum. Onların kaçırdıklarına şahit oluyor, unuttuklarını hıfzediyordum." [7]

Bu meşguliyet onu hadis ilminin hamisi kıldı. Kur'ân'dan sonra ikinci kaynak olan sünnet, onunla anılır oldu. Eş-Şekûr

6. Tirmizi, 3836
7. Buhari, 118; Müslim, 2492

olan Allah (cc), onun hadise olan merakını mükâfatlandırdı. Onun (ra) üç yılda harcadığı emek, kıyamete dek müminlerin kalbine sevgi olarak nakşedildi.

Bir gün Allah Resûlü (sav) ona sormuştu:

"— Sen de arkadaşlarının istediği gibi şu ganimet mallarından istemez misin?

Ben dedim ki:

— Ben senden, Allah'ın sana öğrettiklerinden bana öğretmeni istiyorum." [8]

Ebu Hureyre'nin (ra) ganimetten bir şey istememesi zengin oluşundan değildir. Bilakis o ashabın en fakirlerindendi:

"Ben Aişe'nin (r.anha) evi ve Resûl'ün (sav) minberi arasında açlıktan düşer bayılırdım. Oradan geçenler göğsüme otururdu (onun sara hastalığına yakalanmış olduğunu ve nöbet geçirdiğini düşünerek). Ben 'Zannettiğiniz gibi değil, bu hâlim açlıktandır.' derdim." [9]

Buna rağmen dünyadan bir şey istemiyor, Allah Resûlü'nün (sav) hadislerini anlamaya ve hıfzetmeye çalışıyordu.

Şimdi bak! Ebu Hureyre'nin (ra) yalnızca üç yılı vardı. Ama o, zamanın kıymetini biliyor, her anını dolu dolu yaşıyordu. Merak ediyordu… Allah'ı, Resûl'ünü, dini… Öğrendikçe, daha fazlasını soruyor, merakını kamçılıyordu!

Ebu Hureyre (ra) şöyle anlatmıştır:

"Bir keresinde Resûlullah'a (sav):

— Ya Resûlullah! Kıyamet gününde senin şefaatin en fazla kimin için olacak, diye sordum. Resûlullah (sav):

— Ey Eba Hureyre! Hadis (bellemek) için sende gördüğüm

8. Hılyetu'l Evliya, 1/381
9. Buhari, 7324

hırsa göre bu hadisi senden evvel kimsenin bana sormayacağını zaten tahmin ediyordum. Kıyamet gününde halk içinde şefaatime en fazla mazhar olacak kimse kalbinden ve gönlünden halis ve samimi olarak 'Lailaheillallah' diyen kimsedir, buyurdu."[10]

Üç yıl… Merakla imar edilen üç yıl, bin dört yüz yıldır ışık saçmaya devam ediyor… Bin dört yüz yıl… Kıyamete dek de devam edecek…

Kur'ân'ın mahdumu Abdullah b. Abbas sahabe içerisinde en genç olanlardandı. Ona fetva soranların, onun yaşında ve ondan daha büyük çocukları vardı. Allah Resûlü'yle (sav) geçirdiği süre üç yılı geçmemişti. Ancak ümmetin ittifakıyla o, Kur'ân'ın tercümanı, ümmetin âlimiydi. Peki, o yaşta nasıl bu seviyeye ulaşmıştı? Gündüzlerini Allah Resûlü'nün yanında geçiriyordu. Bu sefer Resûl'ün gecelerini merak etmeye başlamıştı. **"Acaba Allah Resûlü evine çekildiğinde ne yapıyordu?"** Meymune annemiz (r.anha) onun teyzesiydi. Allah Resûlü (sav) Meymune annemizin evinde kaldığı bir gece, o da onların evinde gecelemişti:

"Teyzem Meymune'nin evinde geceledim. Allah Resûlü helaya girdi, kapının önüne su bıraktım. 'Kim bunu bıraktı?' diye sordu. Benim bıraktığım söylenince:

'Allah'ım onu dininde fakih kıl.'

(bir rivayette)

'Allah'ım ona Kitab'ı ve hikmeti öğret.' (başka bir rivayette) 'Allah'ım ona tevili öğret ve dininde fakih kıl.' (diğer bir rivayette) 'Allah'ım ona hikmeti ver.' "[11] diye dua etti.

Allah Resûlü (sav) vefat edince sahabeye yöneldi. Tüm mera-

10. Buhari, 6570
11. Buhari, 143; Müslim, 2477

kını Allah'ın ayetlerine hasretti: **"Allah Resûlü vefat edince, Ensar'dan bir arkadaşıma 'Gel, Allah Resûlü'nün ashabına sorular soralım, onlar bugün çoklardır.' dedim. Arkadaşım, 'Çok tuhafsın, insanların arasında bunca sahabe varken, sana mı ihtiyaç duyacaklar?' dedi.**

O benimle gelmedi, ben ise bu işe yöneldim. Bir insanın hadis bildiğini duyunca hemen ona gidiyordum, o uyuyorsa kapısının önüne ridamı serip oturuyordum, rüzgâr üzerime toprak atıyordu. Soru sormak istediğim beni böyle görünce:

— Keşke bana haber etseydin de ben, sana gelseydim, ey Allah Resûlü'nün amcaoğlu, diyordu. Ben:

— Sana gelmesi ve soru sorması gereken benim, diyordum.

O arkadaşım, insanların soru sormak için başıma toplandığını görünce 'Bu genç benden çok daha akıllıymış!' dedi." [12]

Görüyorsun ki; İbni Abbas, durduk yere İbni Abbas olmamıştı. Oturduğu yerden, ümmetin âlimi/Kur'ân'ın tercümanı ünvanını almamıştı. Merak etmişti… Merak, onu şer'i ilme; şer'i ilim de onu gıpta edilesi burçlara taşımıştı. Şunu belirtmeliyim ki, sahabenin fakih ve âlimlerinin hepsi gençti... Aişe annemiz, Muaz bin Cebel, Enes, Abdullah b. Mesud, Abdullah b. Ömer, Abdullah bin Amr bin As, Ubey bin Ka'b, Ali, Zeyd bin Sabit (r.anhum) ve diğerleri...

Ben iki örnek versem de, söylediklerim hepsi için geçerlidir.

Genç Kardeşim!

Durup düşünmenin, muhasebe yapıp karar almanın zamanı gelmedi mi? Bugün genç bir bacımız neden Aişe (r.anha) annemiz gibi olmasın? Ümmetin sorunlarına çözüm üretmesin?

12. Hakim, 363

Acaba Aişe annemizi fakihe kılan neydi? Mucizevi özellikleri mi vardı? Yoksa bu ilim üzere mi doğmuştu? Hiçbiri... Merak etmişti... Dinini, dininin öğretilerini, sünnetini... Ne ciltler dolusu kitap, ne de tek tuşla binlerce malumatı önüne koyan teknolojiye sahipti...

Veya gençlerimiz neden Abdullah b. Abbas misali müfessir, Ebu Hureyre misali muhaddis olmasın ki? Bu sadece onlara özel bir durum değildi.

İmam Malik (rh) **"imam"** diye anıldığında, Şafii (rh) fetva makamına oturup fetva verdiğinde, Ebu Hanife (rh), insanlar fıkıhta ona muhtaç olduğunda, Ahmed b. Hanbel sünnet imamı olduğunda yaşları kaçtı?

Ya tabiin fakihleri! Henüz sahabe yaşarken âlim oldukları kabul gören, sahabeye rağmen kendilerine soru sorulan, Dehhak, İkrime, Ata, Mesruk, Alkame, Said bin Museyyeb, Sa'd bin Cubeyr ve diğerleri... Her biri genç yaşlarında tanınmış ve ilim ehli olmuşlardı.

Ünü dünyaya yayılan Abdullah b. Mübarek yirmi yaşındaydı... Rebi' bin Enes'ten ilim almak için hapse girmeyi göze almıştı.

Dünyayı ilmiyle ve hıfzıyla mest eden Buhari, henüz genç bir delikanlıyken İshak bin Rahaveyh ona işaret ederek, **"Şu gençten hadis yazın, vallahi o Hasan-ı Basri döneminde yaşasaydı insanlar yine ona ihtiyaç duyardı."**[13] diyordu.

Onlar, sahabe misali dinlerini merak edip ona vakit ayırmıştı. Allah da (cc) sahabeye ihsan ettiğini onlara da ihsan etmişti. Peki, senin onlardan farkın var mı? Hayır, vallahi yok! Senin Rabbin adildir, vaadinde sadıktır. Hiçbir çabayı zayi etmez. Sen, merakını ilme yönlendir. Vaktini ilimle ihya et.

13. Siyeru A'lami'n Nubela, 12/421

Göreceksin ki, onlara lütfeden Allah (cc) sana da lütfetmiş… Onları rahmetiyle kuşatan, seni de kuşatmış… Çabalarına Eş-Şekûr ismiyle karşılık veren, sana da karşıllık vermiş…

Genç Kardeşim!

Şayet ilme yöneleceksen, seni müjdelemek istiyorum. Allah Resûlü'nün bir vasiyeti olarak sana **"Merhaba"** diyorum. **"Merhaba"**, ey Allah Resûlü'nün (sav) iltifatına nail olmuş genç! Merhaba…

"Size ilim talep eden topluluklar gelecek. Onları görünce: 'Merhaba size, Allah Resûlü'nün vasiyeti olarak' deyin ve onlara öğretin." [14]

Bu müjdeyle beraber, bir de hatırlatma yapmak istiyorum:

Gençlik, duyguların en keskin olduğu dönemdir. Hangi fıtri duygu bu dönemde hayra yönlendirilirse, insanı ihya eder. Bizden öncekiler merak duygularını Kitab'a ve sünnete yönlendirince ortaya bu güzide misaller çıktı. Normaldi… Çünkü Allah (cc), Eş-Şekûr'dur. Bu ismin gereği olarak kullarından şükür ehlini sever, nankör olanlara buğzeder. Bizler çok büyük nimetler içerisindeyiz ve her nimet, kendine yakışan bir şükür ister. Kalemin ve defterin olmadığı, bizim bir saatte katettiğimiz mesafenin aylar süren yolculuklarla katedildiği dönemler oldu. İnsanlar bir hadis için bir aylık mesafe yol gittiler.

Cabir b. Abdullah (ra):

"Allah Resûlü'nün sahabilerinden birinin bir hadis bildiğini duydum. Bir binek satın aldım ve yola koyuldum. Bir ay boyunca yolculuk yaptım. Ve Şam'a vardım..." [15]

Tabiinden Ata bin Ebi Rebah anlatıyor:

14. İbni Mace, 247
15. El-Edebu'l Müfred, 970; Hakim, 8715

"Ebu Eyyub El-Ensari, Mısır'a Ukbe bin Amir'e gitti. Onun bir hadis işittiğini duymuştu..." [16]

Ebu Hureyre'nin (ra) ilim talebi için çektiklerini yazmıştık. Allah Resûlü'nden (sav) bir hadis işitmek için onu terk edemiyor, aç bir şekilde onunla beraber bulunuyordu. Çoğu zaman açlıktan düşüp bayılıyordu.

Ashab-ı Suffa'nın hâli de bundan farklı değildi. Yiyecek bulsalar, giyecekleri olmuyor; onu bulsalar, yiyecek bulamıyorlardı.

Ya biz! İçinde yirmi dört saat sıcak su, üç öğün yemek, sıcak yatak olan medreselere, valizlere sığdıramadığımız giyeceklere, yıl içerisinde birkaç defa yapılan tatillere, ciltler dolusu kitaplara, bilgisayarlara, kayıt aletlerine sahibiz. Değil bir hadis, yüzbinlerce hadise oturduğumuz yerden ulaşabileceğimiz bir genişlikteyiz.

Bu nimetler şükür istemez mi? Daha çok çalışmak, ilme daha fazla yönelmek gerekmez mi?

Şimdi şöyle bir düşünelim:

Üç yıl önce İslam'la tanışmış ve hidayet nimetine ermiş bir genci ele alalım.

Her gün yarım saatini verip iki ayet ezberlemiş olsa ve yarım saatini ezber yaptığı yerin tefsir ve anlamına verse... Günlük bir saatlik bir çalışma ile... Yaklaşık on cüz ezberlemiş olacaktır. Hem de tefsir ve mealiyle birlikte. Ya da günlük yarım saat vakit ayırıp iki hadis ezberlemiş olsa, bu süre zarfında yaklaşık iki bin iki yüz hadis ezberlemiş olacak. Bu miktar nerdeyse Buhari'nin ve Müslim'in zübdesine [17] tekabül ediyor.

---

16. Ahmed, 17391
17. tekrarlardan arınmış, öz

Veya her gün yarım saatini ayırıp bir fıkıh meselesini anlamaya ve hıfzetmeye çalışsa, neredeyse bin yüz fıkıh meselesi yapar.

Örnekleri çoğaltabiliriz. Herhangi bir ilim dalı seçip, ona dair bir kitaptan yaklaşık on sayfa okunsa, binlerce sayfa yapar. Bir kitabın ortalama üç yüz sayfa olduğu düşünülse, günlük yarım saatle yaklaşık otuz kitabı okumuş olacaktır.

Allah'a Adanmaya Talip Kardeşim!

Kaç yarım saatler **"heba"** olup gitti... Amel defterine dünyanın **"lanetlenmiş"** zamanları olarak yazıldı.[18] Kaç yarım saat, bizi dinde **"fakih"** yapacakken, bizim gevşekliğimiz nedeniyle **"pişmanlık"** olarak yazıldı amel hanemize...

Dün ve geçen yıllar elimizden çıkmış olsa da, bugün ve yarın henüz elimizde… Giden gitmiş olsa da, bugüne sahip çıkalım. Bunca nimet arasında nankörlerden değil, şükredenlerden olalım. Düşünsene;

Okuma yazma bilmeyen, gece gündüz çalışmak zorunda olan biri dahi dinini öğrenebilir. İlim hazinesi sayılacak kadar ders, küçük bir alete sığdırılıp, cepte taşınabilir. Bir adam her gün bir ders dinlese, onu güzelce anlasa ve yaşamaya çalışsa, çok büyük bir ilim tahsil etmiş olur.

Sorun ne peki? Sorun şu: Yolun başında oturmuş bir şeytan var!

"Ya hep ya hiç" mantığıyla sürekli bizleri alıkoyuyor. İlim talep etmek ayrı, dinde âlim olmak ayrı şeylerdir. Hepimiz âlim olamayabiliriz, ancak hepimiz ilim talep etmek zorundayız. Allah Resûlü (sav) şöyle buyurmuştur:

"İlim talep etmek, her Müslim erkek ve kadın üzerine farzdır."[19]

---

18. "Dünya içindekilerle beraber lanetlenmiştir. Bunun istisnası Allah'ın zikri, âlim ve öğrenendir." (Tirmizi, 2322; İbni Mace, 4112)
19. İbni Mace, 224; Şuabu'l İman, Beyhaki, 1663-1666

İslam'ın ilimde ölçüsü **"çok bilmek"** değildir. Malumatın çokluğuyla, ilim arasında bir bağlantı yoktur. İlim, amelle bağlantılıdır. Her insan bildiğiyle amel ettiği oranda, dininde âlim olur.

Yeryüzünün en seçkin âlimleri bu dini böyle öğrendiler. **"Ya hep ya hiç"** mantığıyla hareket etmediler. On ayet öğreniyorlardı, onu iyice belleyip içindekilerle amel edince, yeni bir on ayet daha öğreniyorlardı... Malumatları az ve özdü, ancak usulünce talep ettikleri ilim, onları dinde fakih kılmıştı.

İbni Ömer, Bakara Suresi'ni sekiz yılda talim etmişti.[20] Onlar Bakara ve Âl-i İmran'ı hıfzetmiş olanlara farklı gözle bakıyor, bu insanlara değer veriyorlardı... Bugün birçok insanın avamlık ölçüsü saydığı malumat, onları hidayet imamları kılmıştı.

Hiçbir şey onları dinlerini öğrenmekten alıkoymuyordu. Ömer (ra) çalışmak zorundaydı. Ancak o çalışmayı vardiyaya, gececi olmayı yorgunluğa bahane kılmamıştı. Dininde sadıklardan oluşu, onu çözüm bulmaya sevk etmişti. Ensar'dan olan bir komşusuyla anlaşmıştı. Bir gün Ömer (ra) çalışıyor, komşusu mescide gidip Allah Resûlü'nü (sav) dinliyordu. Akşam Ömer'e (ra) öğrendiklerini anlatıyordu. Bir sonraki gün nöbeti Ömer (ra) devralıyor, akşam arkadaşını bilgilendiriyordu.[21]

Allah Resûlü'nün (sav) başka kavimlere din öğretmeleri için seçtiği **"âlimler"** ya da **"kariler"**in hayatı da oldukça ilginçtir. Enes (ra) onları şöyle vasfetmiştir:

"Gece olunca bir araya toplanır, Kur'ân'ı ders yaparlardı. Sabah olunca kimi su işi yapar, kimi odun toplayıp satar, kimi de hayvanlarıyla uğraşırdı. Bunları satar ve Suffa

---

20. Muvatta, 465; Şuabu'l-İman, Beyhaki, 1804
21. Buhari, 89

Ehli'ne yiyecek alırlardı. Medine'ye bir grup geldi ve Allah Resûlü'nden kendilerine Kitab'ı ve sünneti öğretecek hocalar yollamasını talep etti. Allah Resûlü yetmiş sahabiyi onlarla gönderdi... Gidecekleri yere ulaşmadan yolda şehit edildiler..."[22]

Bu kıssaları tefekkür edenler görecektir ki onları âlim yapan vaktin çokluğu, imkânların genişliği değildir... İhlas ve sıdkla ilim talep edip, öğrendikleriyle amel etmeleridir.

İslami Çalışmalar Büyük Nimettir

Sahada var olan cemaatlerin çalışmaları gençler için büyük nimettir. Haftalık veya günlük ders programları, ilim talep etmek için fırsattır. Allah'ın (cc) rahmet ettikleri müstesna, insanlar bu nimetin kıymetini bilmiyorlar. **"Ya hep ya hiç"** mantığına kurban olmuş, acelecilikle malul nefisler, **"Haftada bir dersle ilim adamı mı olunur?"** diye, bu çalışmalara burun kıvırıyorlar. Yakinen inanıyorum ki; sahabe gibi ihlas ve sıdkla bu çalışmalara iştirak edenler, dinlerinde fakih birer ilim talebesi olabilirler. Bu çalışmalarda olan hayır ve bereket kolay bulunacak cinsten değildir. Şeytanın bizi mahrum bırakmasına müsaade etmeyelim. Amacı dinini öğrenmek olan her genç, bu derslerde ihtiyacını bulabilir. Daha fazlasını talep eden, kendisinde bu azmi bulanlar ise, Allah'a tevekkül edip uzmanlaşma yoluna adım atabilir.

Bu ortamlarda bulunmak dahi başlı başına rahmettir. Bu ortamların tek hayrı şu hadislerde anlatılanlar olsa, gençlerimizin dört elle sarılması için yeterlidir:

"Herhangi bir cemaat Allah'ın evlerinden birinde toplanıp, Allah'ın Kitabı'nı okur ve onu kendi aralarında ders yaparlarsa, muhakkak onların üzerine sekinet iner, onları

22. İbnu Sa'd, Tabakat, 3/514

rahmet kuşatır, melekler etraflarını sarar ve Allah onları kendi katında anar."[23]

Bu hadiste zikredilen faziletler Allah'ın Kitabı'nı öğrendiğimiz bir ders için geçerlidir:

"Kim benim mescidime sadece bir hayrı öğrenmek veya öğretmek için gelirse, o, Allah yolunda cihad eden makamındadır..."[24]

Ebu Derda (ra) ilim talep etmek için yanına gelen birini, Allah Resûlü'nden (sav) duyduğu şu hadisle müjdelemişti:

"Kim ilim talep etmek için bir yola girerse, Allah onu cennete bir yol kılar. Melekler, kanatlarını ilim talebesinin ayaklarının altına sererler. Âlime sudaki balıklar dâhil, yer ve gök ehli istiğfarda bulunur. Âlimin, ibadet ehline fazileti; Ay'ın diğer yıldızlara üstünlüğü gibidir. Âlimler, peygamberlerin vârisleridir. Peygamberler miras olarak dinar ve dirhem bırakmadılar, ilim bıraktılar. Kim o mirası alırsa büyük bir pay almıştır."[25]

Dini öğrenmek için yola koyulan ve bunun için oluşturulmuş meclislere yönelen her Müslim, bu müjdenin ehlidir. Bu meclisleri küçümsememek gerekir.

Evet, Genç Kardeşim!

İlme karşı soğukluk ve rağbetsizlik, çok tehlikelidir. Bu, Allah'ın insandan yüz çevirdiğinin ve onu hayırdan mahrum bıraktığının alametidir.

Ebu Hureyre, Allah Resûlü'nden (sav) şöyle rivayet etmiştir:

"Allah kimin için hayır dilerse, onu dinde fakih/anlayış sahibi kılar..."[26]

23. Müslim, 2699
24. İbni Mace, 227; Ahmed, 9419
25. Ahmed, 21715; Ebu Davud, 3641; Tirmizi, 2682
26. Buhari, 71; Müslim, 1037

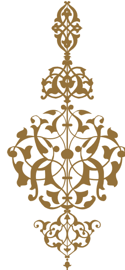
Selef bunu anladığı için çok hassas davranıyor ve **"Allah'ın bir kavimden yüz çevirmesinin alameti, onlara tartışma ve cedel kapısını açıp, amel kapısını kapatmasıdır."**[27] diyorlardı. İlimle iştigal etmeyenin merakı, onu helak eder. Ya kendini ilgilendirmeyen meselelerde konuşur veya insanların hayatlarını merak eder. Yani söz, amel, düşüncesiyle **"kendisinden yüz çevrilmesi gereken"** boş/lağv insanlardan olur.

Rabbim bizleri kendileri için hayır dilediği kullarından eylesin. Bizleri boş/lağv olmaktan muhafaza etsin. Tüm fıtri duygularımızı O'na (cc) yönlendirmeye muvaffak kılsın. Allahumme âmin

27. Camiu Bayani'l İlmi ve Fadlihi, 1776-1777

Her Müslim gücü nispetince
İslam'a hizmet etmek zorundadır.
Kimi malıyla, kimi duasıyla, kimi ilmiyle,
kimisi sabrıyla,
bir diğeri yürünecek yolları temizlemekle...

ADANMIŞLIK ve SALİH ORTAM

Genç Kardeşim!

Şu an, sana Allah'ı anlatan bir kitap okumakla ne kadar bahtiyar olduğunu düşündün mü? Elinde tutmuş olduğun kitap için Rabbine (cc) hamdettin mi? Şu an sen de milyarlarca insan gibi, Allah'ı gazaba getiren bir şeyler okuyor/izliyor olabilirdin...

Allah'a hamdet elbet... Ancak, benim girmek istediğim konu biraz daha farklı... Merakta bırakmadan söyleyeyim: Milyarlarca insan, şu anda, Allah'ı gazaba getiren şeyler yapıyor! Peki, niçin? Çünkü bulundukları ortam bunu gerektiriyor. Yani onlar, Allah'ı (cc) öfkelendirmek için özel bir çaba içinde değiller! Ancak, yaşadıkları hayat ve gündelik rutinler Allah'ı öfkelendiren şeyler. Çünkü Allah'a karşı haddini aşmış ve Allah'ın hudutlarını çiğneyen tağutlar, onlara böyle bir hayat öngörmüş. Onlar da bu hayatı yaşıyor. Peki, biz ne yapmalıyız bu durum karşısında?

Yani tağut tağutluğunu yapıyor, eyvallah. Kendi azgın ol-

duğundan azgınlaşmış bir hayatı yaygınlaştırıyor, buna da eyvallah.

Peki, bu durum karşısında bizim sorumluluğumuz nedir? Kitap okumak yeterli midir örneğin? Ya da bu azgın hayattan bizi kurtardığı için nasıl şükretmeliyiz? Perdelerimizi bu hayata kapatınca kurtulmuş olur muyuz? Bu sorular uzar gider, bu hamur da çok su götürür... Onun için konumuza dönüyor ve diyorum ki;

Şerrin ve batılın insanları her yönden kuşatıp, ifsad ettiği bu zamanda şükrümüz; hayır ve hakkın insanlara ulaşması için mücadele etmektir... Gününün belli saatlerini bu işe vermekle bir yerlere varılmayacağı hepimizin kabulüdür. Şerrin, insanların yirmi dört saatini kuşattığı bir zamanda, ancak her şeyini İslam'a adamış; hareket ediyorsa hizmet olan, duruyorsa hizmete hazırlık yapan insanlara ihtiyacımız vardır. Düşün ki; bir kanalizasyon akıyor ve bizler o suyun içinde bulunan bir cisme dışarıdan su dökerek temizlemeye çalışıyoruz. Bugün bizimle, çevremizdeki insanların durumu bundan farklı değildir. Bizlerin dava adına yaptıkları, belirli saatlerle sınırlı olursa, yaptığımız hizmet pisliğin içinde bulunan cisimlere su dökmekten öteye geçmez. Bu, temizlenmek istenileni temizlemeyeceği gibi, elimizde var olan temiz suyu da tüketmemize neden olur. Yıllar içerisinde bunun oluşturacağı bıkkınlık ve umutsuzluğu da unutmamak gerekir. Bizlere hidayet şükrünü eda etmek üzere Allah'a (cc) adanmış, her şeyiyle İslam'a hizmet edecek insanlar lazımdır. Yaş, güç ve hareket olarak buna gençlerden daha müsait kimse yoktur. Bu teorik olarak tartışılmayacak bir gerçek olduğu gibi, tarihin ve vakıanın da binlerce örnekle tasdik ettiği bir hakikattir.

Her Müslim, gücü nispetince İslam'a hizmet etmek zorundadır. Kimi malıyla, kimi duasıyla, kimi ilmiyle, kimi sabrıyla,

bir diğeri yürünecek yolları temizlemekle... Bununla beraber her şeyiyle ama her şeyiyle İslam'a hizmet edecek bir grup olmalıdır Müslimlerin arasında. Hizmetin ve mücadelenin asıl, bunun dışında kalan her şeyin fer –ikincil- olduğu bilinciyle hareket eden bir grup...

Bize örnek olan ve adanmışlıkları Allah (cc) tarafından kabul edilen genç sahabiler böyleydi. Onlar her an emir bekleyen ve atacakları her adımı alabilecekleri emre göre hesaplayan insanlardı. Hiçbir şey onları görevden ve sorumluluktan alıkoymuyordu. Davet yapılacağı zaman rıfk ve hikmet timsali oluyor, cihad nidası Bilal'in (ra) gür sesiyle yankılandığında, cehennemî bir öfke kuşanıp ölüme koşuyorlardı. Geri döndüklerinde, edep ve tevazuyla Resûlullah'ın (sav) etrafında halka oluyorlardı. Düşmanları onlar için **"gündüzün süvarileri, gecenin rahipleri"** [1] diyordu. Öyle ya! Süvari ibadet etmez, rahip savaşa çıkmazdı. O gençler, o güne dek bilinen tüm ölçüleri yerle bir etmişlerdi. Çünkü bu isme ve role hapsetmişlerdi kendilerini. Adanmışlardı... Onların bir misyonu, bir hedefi vardı. Adanmışlardı... İslami hizmet neyi gerektiriyorsa onu yapıyorlardı. Cihad meydanında cesaretin, ilim meclislerinde edebin, davet anında hikmetin, zorluk anında cömertliğin, secdede duanın, gecenin son üçte birinde gözyaşının... timsali oluyorlardı.

Bu girişten sonra, onların yeni bir özelliğine değinelim. Allah'a adanan ve adakları kabul edilenler, salih bir ortamda bulunuyorlardı:

E. Salih Bir Çevrede Bulunmaları

İnsan, yaşadığı ortamın renklerini üzerinde taşır. İslam'ın bireyden ziyade çevre ve ortamın ıslahına önem vermesi de bundandır. İnsan, birey olarak su gibidir. Onu koruyan, güzellik veya çirkinliğini belirleyen, içinde bulunduğu kaptır.

1. El-Kamil fi't Tarih, 2/261; Tarihu't Taberi, 3/418

Yaşadığımız toplum, bizleri kuşatan kap gibidir. Bireyin salih olması yeterli değildir. Kabının da salih olması gereklidir.

Allah'a adanan ve adakları kabul edilmiş örneklerimiz, salih bir ortamda yaşıyorlardı. Evlerinde, günlük işlerinde, mescidlerinde hep salah vardı. Onlar da insandı. Şehvet ve akıl çelici dünyalıklar onların hayatında da mevcuttu. Ancak yaşadıkları ortam onların sabit kalmasını ve nefsani arzularını dizginlemelerine yardımcı oluyordu. Kulluk, Allah'a yürümekse, onlar da yürüyordu. Ama zaafları vardı. Bazen zaaflarına takılıp yere düşüyor, çamura bulanıyor ve kirleniyorlardı. İşte böyle zamanlarda salih çevre devreye giriyordu. Ayakları onları taşımıyorsa; kardeşlerinin ellerinden tutuyor, omuz omuza veriyor ve bataklıktan çıkıyorlardı.

Bazen kalpler soğuyor, nefis bıkkınlık gösteriyor, bildikleri onları motive etmeye yetmiyordu. Yine salih çevre devreye giriyordu. Din, nasihat olup kalpleri onarıyor, hakkı ve sabrı tavsiye eden sesler nefisleri tedavi ediyordu.

Demek ki; mücadele yolunda, insanın kendine yetmediği, adanmışlığın fayda vermediği zamanlar var. İşte o zamanlar için salih çevreye ihtiyaç var. Hem de şiddetle.

Allah'a (cc) gençliğimizi adamadan önce, adanmışlar topluluğunu bulmalıyız. Kendimize örnek alabileceğimiz, ayak kaydığında tutunabileceğimiz salih bir çevre...

Allah Resûlü (sav) şöyle buyurdu:

"Salih arkadaşla kötü arkadaşın misali, misk taşıyıcısı ile demirci körükçüsünün misali gibidir. Misk taşıyan, ya sana ondan verir veya sen satın alırsın ya da güzel kokmasından istifade edersin. Ateşi körükleyense ya elbiseni yakar veya ondan kötü koku alırsın."[2]

2. Buhari, 2101, 5534; Müslim, 2628

Salih ortam da böyledir, insan hiçbir şey yapmadan ondan istifade edebilir. Sen hiçbir çaba harcamadan, o sana kendinden verir. Manevi olarak ruhun dinginliğe kavuşur. Kalbinde Allah'a (cc) ve O'nun yanında olanlara rağbet artar. Sebebini anlayamadığın bir sevgi ve irade fırtınası eser kurak gönlünde. Veya sen çabalarsın, örnek alırsın, taklit edersin. Böylece güzel kokuyu satın alan gibi olursun. Elde ettiğin hayır senin çabanla olur. İki durumdan biri gerçekleşmese dahi zarar etmezsin. Salih ortamın kokusuna aşina olursun. Elinde ölçü olur. Bugün olmasa bile başka bir gün salihlerle fasıkları ayırt edersin. Bu da ondan sana güzel bir koku sinmesidir.

Ateş körükleyen ise bunun zıddıdır. Her hâlükârda sana zarar verir, elindekiyle elbiseni yakar. Rabbinin azabıyla senin aranda perde olan takva libasın yırtılır. Yaptıklarını yapsan onlarla aynı olur, sussan dilsiz şeytan olursun. En basit hâliyle kokusu siner, haramlara karşı alışkanlık ve kanıksama olur sende. Haramlar artık yüzünü ekşitmez.

İnsanın istikamet üzere olması için iki şart vardır. Biri, insanın kendisiyle alakalıdır. Gönülden istikamet üzere olmayı arzulamalı ve çaba sarf etmelidir. İkincisi, müstakim bir ortamda salihlerle beraber olmaktır. Bireysel salah, başlangıç için yeterlidir. Ancak sebat ve istikrar için salih ortam şarttır. Temiz yağmur, ancak uygun zeminde nebat bitirir. Su damlası yeterli değildir. Salih bir Müslim, takvasıyla temiz bir yağmur damlası gibidir. Düştüğü yerde istikrar bulup kök salması ve faydalı bir ağaca dönüşmesi için uygun zemin şarttır. Bu da salih ortamdan başkası değildir.

Salih ortamın önemini anlamak için, şeytanın bu konudaki tasarrufları öğreticidir. O, bir insanı salih ortamdan koparmak ve yalnızlaştırmak için elinden geleni yapar. Zira, birini saptırmanın en kolay yolunun onu yalnızlaştırmak

olduğunu bilir. Ne olacaktı ki; köklerinden kopan bir ağaç, hangi rüzgâr karşısında dayanacaktır? Ya da sürüden ayrılan, kurda nasıl mukavemet edecektir?

İbni Ömer (ra), Allah Resûlü'nden (sav) şöyle rivayet etti:

"Resûlullah, kişinin evde veya yolculukta yalnız olmasını yasakladı." [3]

Başka bir hadiste:

"İnsanlar, yalnızlığın tehlikesine dair benim bildiklerimi bilselerdi, hiç kimse tek başına yolculuk yapmazdı." [4]

Allah Resûlü (sav) yalnızlığın her türlüsünü yasaklamıştır. Ve bunun şeytandan olduğunu özellikle vurgulamıştır.

Ebu Salebe El-Huşeni:

"Allah Resûlü dinlenmek için durduğunda sahabe vadilerde dağılırdı. Ayağa kalktı ve şöyle dedi: 'Sizin vadilerde bu şekilde dağılmanız şeytandandır.' " [5]

Ömer (ra) hutbede Allah Resûlü'nden (sav) şöyle rivayet etmiştir:

"... Cemaatle beraber olunuz. Ayrılıktan sakınınız. Çünkü şeytan, tek olanla beraberdir. İki kişiden ise daha uzaktır." [6]

"... Allah'ın eli cemaatle beraberdir. Çünkü şeytan cemaatten ayrılanla beraber koşturur/hareket eder..." [7] demiştir.

Günümüzde Salih Ortam/Cemaat

Şimdi düşün: Evde yalnız kalmamız yasaklanmış! Yolculukta yalnızlık yasaklanmış! Vadilerde yalnızlık yasaklanmış!.. Peki, hayatın tamamını yalnız geçirmenize müsaade edilir mi?

3. Ahmed, 5650
4. Buhari, 2998; Ahmed, 6014
5. Ebu Davud, 2628; Ahmed, 17736
6. Tirmizi, 2165
7. Nesai, 4020

Elbette, hayır… Müslim, yalnız yaşamaz. Mutlaka salih bir ortamda, İslami bir yapıda, akide ve menheci sahih bir cemaatte yer alır. Ya da şöyle düşün:

Bizler hayatımızı en küçük biriminden -aile/ev-, en genişine -devlet- kadar İslamileştirmekle mükellefiz. Bu sorumluluklarımız arasında, şeriatla yöneten bir emire tabi olmak da vardır. Bugün devlet bazında bir İslam Emirliği mevcut değildir. Her Müslim'e farz olan, gücü nispetinde bunun oluşmasına katkıda bulunmaktır. Peki, nasıl olacak bu? Yalnız olan insan, günlük sorumluluklarında dahi gevşeklik gösteriyorken, böyle büyük bir sorumluluğun altından nasıl kalkacak? Kaldı ki;

Bugün ortadan kaldırılan, sadece İslam Emirliği değildir. Onun temeli ve devamı olan Kitap ve sünnet de ortadan kaldırılmıştır.

Bizden önce yaşayan nesillerle, bizim sorumluluğumuzu karıştırmamalısın. Onlar belli zamanlarda ıslah faaliyetinde bulunuyorlardı. Temelleri ve katları sağlam bir binanın dış ve iç cephesinde tadilat yapıyorlardı. Bazı değerler bozulsa da temel ve bina sağlam bir şekilde yerinde duruyordu.

Bugün ise durum çok farklıdır. İslam binası temelleriyle beraber yerinden sökülmüş, yıkıma uğramıştır. Yerine, adı **"İslam"**, kendi her şeyiyle **"cahiliye"** olan yeni bir bina inşa edilmiştir. Bu, öylesine şerli bir yapıdır ki, Âdem'den (as) günümüze cahiliyenin tüm tecrübesi bu binaya aktarılmıştır. Adına **"İslam"** denildiği için milyarlarca insan, Muhammed'in (sav) dini diye Ebu Cehil'in, Firavun'un ve Nemrud'un yoluna tabi olmuştur.

Yani genç kardeşim, bizler sadece tadilat yapmakla değil, yıkım yapmakla işe başlamalıyız. Zemini cahiliyeden arındırıp, İslami temeller üzerine yeniden inşa etmeliyiz. Sen

de kabul edersin ki; yüzyıllardır bu işi sürdürenler, buna müsaade etmeyecektir. Bundan daha kötüsü ise, kurtarmaya çalıştığımız halk buna karşı çıkacaktır. Yüzyılların kandırılmışlık ve cahilliğiyle, şirke ve cahiliyeye İslam adına sahip çıkarak, bizi yeni bir din getirmekle suçlayacaktır.

Amacım seni ürkütmek ve sorumluluğunu gözünde büyütmek değildir. Amacım gerçekçi olmak ve bu sorumluluğun ancak salih bir ortamla/cemaatle/İslami hareketle beraber omuzlanabileceğini ifade etmektir. Bundan dolayıdır ki, Allah (cc) ve Resûl'ü (sav) her fırsatta cemaate irşad etmiş, yalnızlık ve ayrılıktan/fırkalaşmaktan sakındırmıştır. Gerek bireyin gerekse toplumun istikameti için cemaat ve birliğe işaret etmişlerdir:

"Allah'ın ipine hep beraber/topluca tutunun ve ayrılığa düşmeyin..."[8]

"Cemaatle beraber olunuz, ayrılıktan sakınınız..."[9]

Eminim ki; bir şey dikkatini çekmiştir. İslam ne kadar cemaate çağırıyorsa, cahiliye o kadar bireyselliğe çağırıyor.

Bir tarafta İslam'ın ısrarla vurguladığı **"cemaat"** ve **"biz"** anlayışı; öte yanda cahiliyenin aşıladığı **"parçalanma/bölünme"** ve **"benlik"** ideolojisi!

Cahiliye ürünü olan eğitim, sinema ve yazılı yayınlar sürekli bireyselciliğe vurgu yapar. Kendi kararları, kendi çıkarları, kendine özel dünyaları olan insan toplulukları yetiştirmek isterler.

Elbette, bunun bir nedeni olmalıdır! Çok açıktır ki; insanı yalnızlaştırarak insi ve cinni şeytanların avı hâline getirmek istiyorlar. Karşılarında onlarla mücadele edebilecek

8. 3/Âl-i İmran, 103
9. Tirmizi, 2165

bir birleşme/cemaat istemiyorlar. Onlar birleşiyor (ABD-AB-NATO vb.), ama biz bölünelim, tekleşelim istiyorlar. Dikkat et! Hayatın her alanını örgütlüyorlar. Otobüse nasıl bineceğimiz dahi belirlenmiş… Biz, birkaç Müslim'i bir salih amel etrafında bir araya getirince üstümüze çullanıyorlar, binbir türlü iftira ediyorlar.

Evet, Genç Kardeşim!

Allah'a (cc) adanmak istiyorsak, uygun zemini bulmalıyız. Elimizdeki en büyük nimet olan gençliği kaybetmeden, buna zemin olan İslami hareket içerisinde yerimizi almalıyız.

Bu zordur... Çünkü insan özgür olmayı ve dilediği gibi hareket etmeyi ister. Kayıt altına alınmak istemediğinden Rabbine dahi isyan eder. Kuralsız ve değersiz yaşamak ister. Âlemlerin Rabbi olan Allah'ın (cc) azameti dahi insanların çoğunu bu hastalıktan alıkoyamaz.

Cemaat/İslami hareket demek, insanın kendi dünyasında yaşamayı terk etmesi demektir. Ortak bir hedef için kendisine verilen sorumluluğa sahip çıkmasıdır. Yani adanmanın ilk adımını atmaktır. Zira adanmışlıktan söz etmek için; bir adanmış bir de adanan olmalıdır. Adanmış kişi bireysellikten/bencillikten sıyrılmadan adanamaz. Kendi nefsine hapsolmuş, arzuların esiri olarak yaşar.

Yine unutma ki; bir cemaat içinde yer almak, bir hedef sahibi olmak ve bir hedef etrafında kenetlenmektir. Ortak bir hedef ve herkese verilen bir sorumluluk vardır. Bu, ömrü bereketlendirir ve gençliği bir hedefe hizmet yolunda anlamlı hâle getirir. Binlerce insan, ortaya bir hizmet koyar. Tek tek bakıldığında küçüktür belki… Ancak sonuca bakınca, gönüller inşirah bulur. Yalnız insan ise kuru bir yaprak gibidir; savrulur durur. Her gün yeni bir hedef koyar önüne. Niyeti

güzel, ama yolu yanlıştır. Yorulur, bıkkınlığa düşer… Çoğu zaman tamamen terk eder yolu…

Günümüzde bunun örneklerini çokça görüyoruz. Her yıl farklı bir hedef belirleyen binlerce genç var. Bir dönem ilim talebesi olmaya karar veriyoruz. İyi bir âlimin ilmiyle İslam'a yaptığı hizmet bizleri etkiliyor. Tüm enerjimizi bu noktada harcamaya başlıyoruz.

Daha sonra, İslam ümmetinin dünyanın dört bir yanında çektiği acılar duygusal bir dille aktarılıyor... İmani duygularımız harekete geçiyor... Veya adanmış bir cihad ehlinin fedakârlıkları bizleri etkiliyor. Allah yolunda cihada çıkmaya, şehadete niyet ediyoruz. Enerjimizi bu yönde harcıyor, programlarımızı buna göre yapmaya başlıyoruz.

Bazı olumsuzluklarla karşılaştığımızda da daha hayırlısını aramaya başlıyor gözlerimiz. Maddi yardım diyoruz. Hizmetin olmazsa olmazı maddi olanaklar diyor ve ticarete yöneliyoruz... Buranın da olumsuzlukları bizi şaşırtıyor. Çoğaldıkça vermek zor geliyor, dünyaya meylediyoruz.

Derken davet diyoruz... Yeterince donanım elde edip, insanları Allah'a davet etmeli... Bununla beraber ömür geçiyor... Gençlik ve ona bağlı olan enerjimiz zayıflıyor. Eski rağbetimiz kalmadığı gibi, amel için gerekli iradeyi de bulamıyoruz. Bir önceki aşamada bir işe başlıyor, ama sürdüremiyorduk. Şimdi başlama iradesinden de mahrum olduk... İşte tüm bu durumları yaşamamak için, sağlam bir zemine (cemaat) kök salmalıyız.

Genç Kardeşim!

"Cemaat olmalıyız." dedik. Ancak şöyle bir sorunumuz var: Hangi cemaat? Zira, ahir zamanda ilginç cemaatlerin zuhur edeceğini biliyoruz:

" — ... Cehennem kapılarında olan davetçiler vardır, onlara icabet edeni ateşe atarlar. Ben (Huzeyfe) dedim ki:

— Onları bize vasfet, ey Allah'ın Resûlü, dedi ki:

— Onlar bizim cildimizdendir (bize benzer) ve bizim dilimizle konuşurlar..." [10]

"Cemaat" diye "**Cehennem Davetçileri"** çıkacak. Allah Resûlü'nün (sav) diliyle konuşacaklar. Yani dillerinden ayet ve hadis eksik olmayacak ve yabancı da olmayacaklar. Onlar da Müslimlerin mensup oldukları milletlerden olacaklar.

Bunları tanımak zorundayız, tanıyacağız ki şekli Muhammedî olup davet ettiği şeyin ateş olduğu toplulukların tuzağına düşmeyelim. Bunları tanımanın iki yolu vardır:

1. Kitap ve sünnetten haberdar olmak.
2. Allah Resûlü (sav) ve sahabenin başına gelenleri bilmek.

Bu iki ölçünün biri teori, diğeri pratiktir. Bu ölçülerde ilim sahibi olan Müslim, kolayca saptırılamaz. Önce Kitab'ı ve sünneti sahih kaynaklardan öğreneceğiz. Bu, bizlere anlatıldığı gibi zor değildir. Dünyada anlaşılması ve yaşanması en kolay şey, Kitap ve sünnettir. Asıl zor olan onların ve babalarının uydurduğu, Allah'ın (cc) hakkında hiçbir delil indirmediği zanları ve tahminleridir. Elimizde Allah (cc) tarafından korunmuş Kur'ân ve Allah Resûlü'nün sahih hadislerini toplayan kaynaklar mevcuttur. Dine dair kim ne söylerse bu iki kaynaktan delil isteyeceğiz.

Bundan sonra Allah Resûlü (sav) ve sahabenin hayatlarını öğreneceğiz. Çünkü bu tek bir yoldur. Yolun **"değişmez kanunları/sünnetullah"** vardır. Bu yolda yürüyen herkes, benzer şeyler yaşayacaktır. Yolları benzeyenin siretleri de benzeyecek; yolları farklı olanların siretleri de farklı olacaktır:

10. Buhari, 7084; Müslim, 1847

"Neredeyse seni (Mekke'den) çıkarmak için ürküteceklerdi. (Şayet seni çıkarmış olsalardı) senden sonra orada çok az kalabilirlerdi. (Bu) senden önce yolladığımız resûllerimiz için (belirlediğimiz bir) sünnettir/yasadır. Sen sünnetimizde bir değişiklik bulamazsın." [11]

"(Bu,) önceden yaşamış olanlar hakkında Allah'ın sünnetidir/yasasıdır. Sen, sünnetullahta hiçbir değişiklik bulamazsın." [12]

Bu ölçülere uyan yapılar hiçbir zaman eksik olmayacaktır. Bu, Allah Resûlü'nün (sav) bize haber verdiği müjdelerdendir:

"... Kıyamete dek Allah'ın dinini ayakta tutan/savaşan/kuvvetli olan bir taife süregelecektir. Onlara muhalefet edip, onları yardımsız bırakanlar onlara zarar vermeyecektir." [13]

Genç Kardeşim!

Cemaat demek, hayırda yardımlaşma demektir. Bunun için ortak bir hedef, hedefe inanan insanlar ve insanla hedefi buluşturan yöneticiye/lidere ihtiyaç vardır.

Cemaat demek, şeriata isyan olmadığı müddetçe işitmek ve itaat etmektir. Bu, hakka çağıran emire, aslında Resûl'e, daha doğrusu Allah'a (cc) itaattir:

"Kim bana itaat ederse Allah'a itaat etmiştir, kim de bana isyan ederse Allah'a isyan etmiştir. Kim emire itaat ederse bana itaat etmiştir, kim de emire isyan ederse bana isyan etmiştir." [14]

Cemaati kahve topluluğundan, arkadaş grubundan ve yığınlardan ayıran da budur: Hedef, lider ve isyanı emretmedikçe itaat…

---

11. 17/İsrâ, 76-77
12. 33/Ahzâb, 62
13. Buhari, 7311; Müslim, 1037
14. Buhari, 7137; Müslim, 1835

Genç Kardeşim!

Sen, her cemaat ve emire tabi olacak değilsin. Çok dikkatli olmalısın. Sen, Rabbine adanmak, O'nun (cc) dinine Ensar olmak istiyorsun. **Hâliyle kılı kırk yaracak, titiz olacaksın.**

Şimdi müsaadenle sana bir ölçü vereceğim. Bu ölçüye uyarsan, nerede olursan ol, hayır üzere olacaksın, Allah'ın (cc) izniyle… **Bu, itaat konusunda doğru ve yanlışın ölçüsüdür.** Okuyalım:

a. Mutlak Doğrular ve Mutlak Yanlışlar

Bunlar İslam'ın kesin öğretileridir. Bunlar herkesin bilmesi gereken zaruri meselelerdir. İçkinin, zinanın haramlığı, hiçbir maslahatın şirki meşrulaştıramayacağı, namazın ve zekâtın vacip olması ve benzerleri bu ölçüye örnek olarak verilebilir. Bu noktalarda İslam'a muhalefet etmemizi isteyen bir yapı, bizim ölçülerimize uymuyor demektir. Bu gruplar cehennem kapısında olan davetçilerdir. Uzak durmalıyız.

b. Göreceli Doğrular ve Göreceli Yanlışlar

Bunlar mutlak olmayıp, hizmet esnasında verilen kararlardır. Hakkında kesin nas olmayan, kişiden kişiye göre yapılması ve yapılmaması değişen şeyler, yani göreceli meselelerdir. Buna içtihadi meseleler de diyebiliriz.

İşte senin hassas olman gereken nokta burasıdır. Çünkü itaat bu noktadadır. Allah'a (cc) gençliğini adayan ve buna aday olanların, bu noktada doğruları ve yanlışları olmaz. O, içinde bulunduğu hareketin doğrularını doğru, yanlışlarını yanlış kabul edendir. Onun amacı konuşmak, laf kalabalığı yapıp eleştirmek değildir. Düşünmüştür, hakkın ölçülerine uyduğuna emin olduktan sonra, bir yapıda yerini almıştır. Buna bağlı olarak masiyet emredilmediği sürece **"Benim işim itaat ve hizmettir."** diyerek göreve koşturur. **"Şu şöyle olsaydı"**, **"Bu böyle daha iyi olurdu"** bataklığında ömür

tüketmez. Bilir ki ona göre "**Şöylesi daha iyi**", "**Böylesi daha faydalı bir durum**" vb. düşünceler bir başkası için tam tersi olabilir. Adı üstünde ya! Göreceli meseleler. Onun doğrusuna göre hareket edilse; diğer insan "**benimki**" diyecek ve birliğin teminatı olan "**cemaat**", tefrika ve çekişmenin merkezi olacaktır.

Bir yerde, yapılabilir iki doğru varsa; ehliyet sahibi, bizden olan emir sahipleri istişare eder ve birini seçer. Bize düşen, seçileni yapmak için hayırda yarışmak, hizmette muhsinlerden olmaktır.

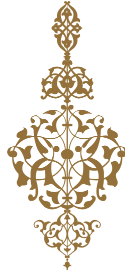
Farkında mısın kardeşim! Yeryüzünün en şerefli nesli, aynı zamanda en az konuşan neslidir. Konuşmak, sürekli fikir beyan etmek ise saadet asrında münafıkların özelliğidir. Günümüz de pek farklı değildir... Çokça konuşan, her konuda bir fikri olan insanlar var. Söz konusu hizmet ve fedakârlık olduğunda ise, onların suskunları oynadığını görürsün. Sürekli konuşanların ya programları vardır ya da evde onları bekleyenleri. Allah'tan geldik, tekrar O'na döneceğiz...

Sen, tabi ki fikir beyan edecek, öneride bulunacak, davanın derdini dert edineceksin… Ancak, bir işe karar verildiyse ve o iş İslam'a göre meşruysa itaat edeceksin. İstişare ve öneri bir işe başlamadan veya o iş bittikten sonra değerlendirme safhasında olur. İş esnasında, karar verildikten sonra olmaz. Çünkü bu, insanların azmini kırar, ittifak hâlinden sonra ihtilafa sebep olur…

Bu ölçüye sahip olmayan çoğu insan, hayırlı bir cemaatte olmasına rağmen, göreceli meselelerde savrulur. Cemaat nimetinden mahrum olur…

Öyleyse şunu rahatlıkla söyleyebiliriz:
Adanmak için Kitab'ı ve sünneti talim etmek yetmez.
Aynı zamanda kalbin de temiz olması,
arınıyor olması gerekir. Arınmayan kalp, Kur'ân'ı ve
sünneti tahrif eder... Yanlış anlar ve yanlış yaşar...
Doğru anlasa dahi, onu hayata yansıtamaz.
Çünkü hastadır... Hasta biri nasıl zayıfsa,
hasta bir kalp de zayıftır.
Bir şey yapmak istese bile takat bulamaz.

ADANMIŞLIĞIN ÖNÜNDEKİ ENGELLER

Genç Kardeşim!

Bir bardak düşünelim, kirli olsun. Bir pınarın başında olalım. Su içmek istiyoruz. Su ne kadar tatlı ve berrak olursa olsun, bizim nasibimize bulanık su düşecektir. Çünkü bardağımız kirlidir. İçine aldığı suyu da kirletecektir. Temiz su içmek istiyorsak bardağı yıkamak zorundayızdır.

Veya bir tarla düşünelim, ekip hasat elde etmek istiyoruz. Tarlaya girdik ve elimizde bulunan tohumları saçtık. Hasat zamanı geldi, tarlada büyüyen ekinlerin yanı sıra diken, ot, sarmaşık gibi ne olduğu ve ne işe yaradığı bilinmeyen yeşillikler daha fazla yer kaplamış. Çünkü tarlayı temizlemeden, toprağı ekine müsait hâle getirmeden işe koyulduk. Sonuç ise tam bir hüsran… Ya hasatsız kaldık ya da umduğumuzun çok azını elde ettik…

Kap ve tarla bizim kalbimizdir. Pınar ve tohum; Kitap ve sünnet… Bu kaynaktan kana kana içmek, onu temiz suyuyla yunmak ve zemininden hasat elde etmek istiyorsak; temizlikle

işe başlamalıyız… Kabı ve zemini temizlemeliyiz ki, su ve tohum onda yer etsin.

Bu girişi neden yaptık? Çünkü adanmak için vahye; vahyin bizi dönüştürüp ıslah etmesi için temiz bir kalbe ihtiyacımız var. Yaşayan, selim, Allah'a yönelen, Allah'a karşı saygılı, huşulu… bir kalbe…

F. Kalp Temizliğine Önem Vermeleri

Allah'a adanmış ve adakları kabul edilen neslin bir özelliği de buydu. Onlar, temiz ve arınmış bir kalbe sahipti. Yani adanmışlığın azığı olan Kur'ân ve sünnet kalplerine temas ettiğinde, onu algılıyor, anlıyor ve etkileniyorlardı. Kap temiz olunca içtikleri su da temiz bir şekilde vücutlarına karışıyordu.

Onlar, mücadele ve fedakârlıkların yanı sıra kalbi besleyen amellere özel bir önem atfediyordu. Dua, zikir, secde, tefekkür… gibi amelleri ihmal etmiyorlardı.

Birbirlerine **"Gelin bir saat iman edelim."**[1] diyor; sonra da oturup Allah'ı (cc) zikrediyorlardı.

Onların bir gece hayatı vardı… Allah'ın (cc) müminlere verdiği randevuyu kaçırmazlardı. Gecenin son üçte birinde, kıyamda ve secdede, rahmet umuyor, azaptan sakınıyorlardı.

Buna dair örnekler kitabın farklı yerlerinde geçti. Bu sebeple tekrar etmiyorum. Ancak bir konuya temas etmek istiyorum. Onlar arındıkları için vahiyle ıslah olup çevrelerini ıslah ediyorlardı. Yoksa yanlış anlaşılmasın sakın, oturdukları yerden Kur'ân ve sünnetle ihya olmuyorlardı. İlk adımı arınarak onlar atıyor, bu ilahi pınarın başına gelmiş oluyorlardı. İkinci adımı Allah (cc) atıyor ve o pınarı bereketlendirerek onların kalbine akıtıyordu.

1. Musannef, İbni Ebi Şeybe, 30363

O dönemde ikinci bir zümre daha vardı. Allah Resûlü'nün (sav) derslerine katılıyor, onun (sav) arkasında namaz kılıyor, onunla beraber cihada çıkıyorlardı. Tüm bunlardan hiçbir fayda elde etmiyor, tam aksine zarar görüyorlardı. Evet, baskı hatası yok, cümleyi doğru okudun… Allah Resûlü'nün (sav) sohbetinde bulunup, bundan zarar görüyorlardı. Buyur, okuyalım:

Bir sure indirildiğinde onlardan bir kısmı:

" 'Bu sure hanginizin imanını arttırdı?' derler. İman edenlere gelince, onların imanını arttırmıştır ve onlar (Allah'ın müminlere yönelik vaadleriyle) müjdelenmektedirler. Kalplerinde hastalık olanlara gelince, onların (kalplerinde bulunan) pisliklere pislik katmış ve onlar kâfir olarak ölmüşlerdir." [2]

İşte gördün… Allah Resûlü (sav), onlara ayetler okuyor, arınmak bir yana onların küfrü artıyor. Neden? Cevap ayette saklı: "**Kalplerinde hastalık var…"** Yani, kapları kirli… Su temiz, ama kirli kaba girince bulanıyor.

Öyleyse şunu rahatlıkla söyleyebiliriz: Adanmak için Kitab'ı ve sünneti talim etmek yetmez. Aynı zamanda kalbin de temiz olması, arınıyor olması gerekir. Arınmayan kalp, Kur'ân'ı ve sünneti tahrif eder… Yanlış anlar ve yanlış yaşar… Doğru anlasa dahi, onu hayata yansıtamaz. Çünkü hastadır… Hasta biri nasıl zayıfsa, hasta bir kalp de zayıftır. Bir şey yapmak istese bile takat bulamaz.

Bir örnek vereyim ki konu iyice billurlaşsın zihnimizde… Şimdi düşün; bir insan duyuyor ki Allah (cc) gecenin son üçte birinde semaya iner ve kullarını çağırır. Dua edene icabet edeceğini, bağışlanma isteyeni bağışlayacağını söyler. Şayet kişinin kalbi arınmışsa, bu vaad karşısında titrer. Umutla

2. 9/Tevbe, 124-125

dolar… Kalbi bu saate ayarlanmış olur. Mutlaka bu saatte kalkmaya niyet eder. Kalbi hastalıklı bir insan bu hadisi duyduğunda; işte şimdi bittiniz demeye başlar. Çünkü aklına ilk gelen, Allah'ın yücelik sıfatını inkâr eden bidatçilerdir. Onların kafasına kafasına vurabileceği bir delil bulmuştur… El-hak, bu Allah'ın zatı olarak yücelerde olduğunu anlatan bir delildir. Ama akla ilk gelmesi gereken bu değildir. Akla ilk gelmesi gereken, hadisteki çağrıdır. Zira bu, Allah'ın yüceliğini ispatla beraber, asıl olarak kulları amele çağırmak için söylenmiş bir hadistir...

Genç Kardeşim!

Öncelikle kalp amellerini tanımalı ve kalbi o amellerle meşgul etmeliyiz. Bunun için okumalar yapmalı, sohbetler dinlemeliyiz. Sevgi, korku, umut, güven, yönelme/inabe vb. hasletleri yüreğimizde hissetmeliyiz. Bunları oluşturan ve arttıran etkenlere ciddiyetle yapışmalı; azimle uygulamaya çalışmalıyız.

Kalp amellerine önem vermez ve arınmazsak, ilginç bir durumla karşı karşıya kalırız. Arınmadığı hâlde arınma iddiasında olan; Allah'ın (cc) dini için çalışır, ama Allah'a karşı kalbinde sevgi hissetmez… O'nun için koşturur, ama Allah'ın kendisine yöneldiğini hissetmez. O'nu insanlara anlatır, ama kendisi hatırlamaz. Başkalarına Kur'ân'dan şifa dağıtır, ama Kur'ân onun hastalıklarını arttırır. İman eder, ama imanından lezzet almaz.

Bu duruma düşmemek için arınmalı, kalp amellerine önem vermeliyiz. Başlangıç için şu amelleri zikredebiliriz:

Kalp Amellerini Oluşturan ve Arttıran Etkenler

a. Kur'ân'ı okumak ve anlamak:

Bu, kalp hayatı ve ıslahı için en önemli etkendir. Zira Allah (cc), onu kalplere şifa, öğüt ve rahmet kılmıştır:

"... Ey insanlar! Şüphesiz ki size, Rabbinizden bir öğüt, sinelerde olan (manevi hastalıklara) şifa, müminler için de hidayet ve rahmet olan (bir Kitap geldi)."[3]

"Elif, Lâm, Râ. (Bu,) insanları Rablerinin izniyle karanlıklardan aydınlığa, El-Azîz ve El-Hamîd (olan Allah'ın) yoluna çıkarman için sana indirdiğimiz Kitap'tır."[4]

Toprak için yağmur neyse, kalp için de Kur'ân odur. Kalbin hayat bulması, canlanması ve iman bitkileri bitirmesi için, Kur'ân'ın rahmet damlalarına doyması gerekir. Bunun için de, önceki bölümlerde anlatılan, adabıyla Kur'ân okumaları yapmak, dahası Kur'ân okumasını düzenli bir azık hâline getirmek gerekir.

b. Farzlar dışında nafilelerle Allah'a yaklaşmak:

Bu etkeni ve insanın kulluğuna etkisini şu hadis anlatıyor:

"... Kulum farz kıldıklarımdan daha sevimli bir şeyle bana yaklaşmamıştır. Nafilelerle yaklaşmaya devam eder, ta ki, ben onu severim. Onu sevdiğimde gören gözü, işiten kulağı, tuttuğu eli, yürüdüğü ayağı olurum. Benden isterse muhakkak veririm. Bana sığınırsa muhakkak onu korurum."[5]

Nafilelere devam etmek, insanın kalbinde sevgi oluşturmakla kalmıyor; aynı zamanda insanı Allah'a sevimli kılıyor. Allah'ın (cc) sevgisi ise O'nun yardımı ve muvaffakiyetidir. Allah'ın sevgisi, organlara sigorta vermesidir. Evet, bu ilahi bir sigortadır. Gözümüzü, kulağımızı, elimizi ve ayağımızı koruyacağımına dair verdiği bir garantidir. Adanmak için Allah'ın korumasına ihtiyacımız vardır. Öyleyse nafileleri çoğaltmak ve onlardan bir vird edinip sürekli hâle getirmek gerekir. Gücümüz nispetinde, az ama devamlı olan nafileler

3. 10/Yûnus, 57
4. 14/İbrahîm, 1
5. Buhari, 6502

seçip, onlarla El-Vedûd isminin kapısına varmak gerekir. Her bir nafilenin, El-Vedûd ismine açılan bir kapı olduğunu unutmamak gerekir. O kapı açılmaya görsün… Allah'ın (cc) sevdiği bedbaht olmaz…

c. Allah'ı devamlı zikretmek:

Zikir, kalbin hayat suyudur. Kalbin yaşaması için oksijen mesabesindedir:

"Rabbini zikredenle zikretmeyenin misali, ölü ile dirinin misali gibidir."[6]

Allah Resûlü (sav) Rabbini (cc) zikretmeyeni ölüye benzetir. Bedenen yaşadığına göre, ölüye benzetilen, kalptir. Zira zikirsiz kalp, harap bir kalptir. Allah'a adanacak bir genç için zikir, yolun olmazsa olmaz azıklarındandır. Çünkü zikir; yolu, yolcuyu ve menzili birbirine bağlayan bir bağdır:

"Ben kulumun zannı üzereyim… Eğer o beni nefsinde zikrederse ben de onu nefsimde zikrederim. Eğer o beni bir cemaat içerisinde zikrederse ben de onu onunkinden daha hayırlı bir cemaat içerisinde zikrederim."[7]

Hadise göre Allah'ı (cc) anan, Allah katında anılır. İsmi Mele-i A'lâ'da daha hayırlı meclislerde telaffuz edilir. Bu da adananın -yolcunun-, İslam davasında -yolda-, Allah (cc) ile -yolun sahibiyle/menzille- bağlandığına alamettir.

"(Bu nimetlerime karşılık yalnızca) beni anın ki ben de sizi anayım. Ve bana şükredin, nankörlük etmeyin."[8]

Zikir, ayakları sabit kılan yardımcı bir kuvvettir.

Bundan dolayı her ne hâlde olunursa olunsun talep edilmiştir. Uykudan önce, yatakta, otururken, savaşta, davet

6. Buhari, 6407
7. Buhari, 7405; Müslim, 2675
8. 2/Bakara, 152

esnasında, kişi ailesiyle beraber olurken veya helanın kapısında, yemeye içmeye başlarken, bitirdiğinde... Her anın ibadetidir zikir.

"Ey iman edenler! Bir toplulukla karşı karşıya geldiğinizde sebat edin. Allah'ı çokça zikredin ki kurtuluşa eresiniz." [9]

"Ey iman edenler! Allah'ı çokça zikredin. Sabah akşam O'nu tesbih edin." [10]

Bu nedenle; mutlaka Allah'ı (cc) zikrettiğimiz zamanlarımız olmalı. Sabah ve akşam zikirleri, namaz sonrası tesbihatlar, uyku öncesi zikirler, seherde istiğfar vb. belirli bir zamanla kayıtlı zikirleri vird hâline getirmeli… Mesele; bizim O'nu (cc) anmamız değil; asıl mesele zikrimiz karşılığında O'nun (cc) bizi anmasıdır. O, bizi anmaya başladı mı; ne gençliğin şehveti, ne nefsin tembelliği, ne şeytanın iğvası… Hiçbir şey bizi adandığımız şeyden alıkoyamaz.

d. Allah'ın sevdiklerini, nefsin isteklerine tercih etmek:

Adanmışlık bir tercihtir. Kişinin Allah'ı (cc) ve O'nun rızasını, nefsine tercih etmesidir. Adandıktan sonrası yine bir tercihtir. Zira adanarak, bir yola adım atmış oluyoruz. Sonra Allah (cc) bizi imtihan ediyor. Sadıklardan olup olmadığımız açığa çıksın diye…

Tercih yapmak, bazen çok kolaydır. Çünkü kalp imanla doludur. Allah'ın rahmeti çepeçevre insanı kuşatmıştır… İnsan hiç tereddüt etmeden tercihini Allah'tan (cc) yana kullanır. Bazen de tercih zordur… İman zayıflamış, sahibi yorulmuştur. Asıl mesele tam da bu noktada başlamaktadır. Zorlansa da tercihini Allah'tan yana kullanmak gerekmek-

9. 8/Enfâl, 45
10. 33/Ahzâb, 41-42

tedir… Zira bu durumda tercih, kalbin kirini ve pasını atar. Ona canlılık kazandırır. İradesini yeniler.

Böyle durumlarda çok daha dikkatli olmak gerekir. Yapacağımız tercihin gidişatımızı değiştirebileceğini, kalpteki durgunluğa son verebileceğini ve içinde bulunduğumuz bıkkınlık hâlini sonlandırabileceğini bilmek gerekir.

Son bir cümle olarak şunu da ekleyelim: Bir tercih yapmamız gerekiyorsa, önemli bir dönüm noktasındayız demektir. Karşımıza bir fırsat çıkmıştır. Onu kaçırmamak gerekir.

e. Kalbin, isim ve sıfatlarıyla Allah'ı tanıması[11]

f. Allah'ın iyilik ve ihsanını müşahede etmek ve nefsin acziyetle Rabbinin huzurunda eğilmesi:

Bu iki madde, birbirini tamamlayan maddelerdir. Şöyle ki;

İnsan, Allah'ın (cc) sayısız nimetlerini müşahade edince utanır. Çünkü onca kusur ve günahına rağmen, Allah ona nimet veriyor, sayısız ihsan ve lütfuna mazhar kılıyordur. Bu, saygı ve sevgiyle kalbi Allah'ın huzurunda eğer… Çünkü insan iyiliğin kölesidir. İyilik karşısında minnet duyar, küçülür.

Aklı başında insan bunu alışkanlık hâline getirir. Günün bir saatinde oturur bir kenara. Önce günahlarını, sonra Allah'ın sayısız nimetini düşünür. Bu, kalpte Allah'a (cc) karşı sevgi oluşturur. Kalp, günah ile nimet mukayesesi sonucunda, Allah'a (cc) boyun eğmekten başka yol bulmaz.

g. Allah'ın dünya semasına indiği vakitte yalnız olmak, O'na yalvarmak, Kitab'ını tilavet etmek, kulluk edebiyle O'nun huzurunda bulunmak ve bu durumu tevbe ve istiğfarla sonlandırmak:

Düşün ki; İslam'ın daha ilk yıllarında, vahyin ilk ayetlerinde, gece namazı ve gece kıraati emrediliyor. Yani beş vakit

11. Bu maddenin açıklaması için bk. s.33

namaz farz kılınmadan, oruç, hac ve zekât ibadetleri henüz yokken, Allah (cc) müminleri geceye davet ediyor. Bunun hikmetini de şöyle açıklıyor:

"Şüphesiz ki sana (yükümlülüğü) ağır olan bir söz vahyedeceğiz." [12]

Şayet adanmışlık ağır bir şeyse -ki öyledir- bu yükü hafifletecek bir yardımcıya ihtiyaç vardır. O da gece kalkışıdır:

"Hiç kuşkusuz gece ibadeti (duygu dünyanda) daha etkili, söz olarak da daha kuvvetlidir." [13]

h. Allah dostları ve sadıklarla bir arada bulunmak, meyvelerin en güzellerini topladığı gibi onların sözlerinin en güzellerini seçmek. İnsanın nefsine ve başkalarına faydası olmadığı müddetçe konuşmamak:

Bu maddeye dair tafsilatı geçtiğimiz sayfalarda zikretmiştik. Hangi şartlar altında olursa olsun minnet Allah'adır (cc).

ı. Allah ile kalp arasına giren her sebepten uzak durmak:

Kalp; çokça evrilip çevrildiği, bir hâl üzere sabit kalamadığı için ona **"kalp"** denmiştir. Hâliyle, Allah'a adansa da, sabit bir hâl üzere kalmaz. Bazı şeylerden olumsuz etkilenir, yön değiştirir.

Akıllı genç, kalbini kontrol eden kimsedir. Şayet kalp dünyasında bir değişiklik varsa, bunun sebebini araştırandır. Kendisiyle Rabbi arasına neyin girdiğini tespit edebilendir.

Huşu kaybolduysa, şer'i ilimden sıkıldıysa, ahlaki güzelliğini yitiriyorsa, hizmette gevşiyorsa… "**Ne oldu da böyle oldum?**" diye sorandır. Kişi kalp hâllerini yoklarsa Rabbiyle arasına

12. 73/Müzemmil, 5
13. 73/Müzemmil, 6

giren ve onu kulluktan uzaklaştıran şeyleri tespit eder. Bu da, onu alıkoyuculardan uzaklaştırır, uzaklaşmasını kolaylaştırır.

Genç Kardeşim!

Bil ki canlı/sağlıklı, hasta ve ölü olmak üzere üç çeşit kalp vardır. Rabbine adanmaya kalbini arındırmakla başla.

Önce şuna bak: Senin kalbin hangi sınıfa giriyor? Peki, bunu nasıl anlarsın? Ölçümüz şudur: Bir organın sıhhatli olup olmadığı, varoluş amacını ne kadar gerçekleştirdiğiyle ölçülür. Elimiz neden var? Bir şeyleri tutabilelim, işimizi kolaylaştıralım diye… Şayet bunu sürekli yapıyorsa canlıdır ve sıhhatlidir. Bazen yapıp bazen yapmıyorsa, istenilen performansı sağlamıyorsa hastadır. Hiç yapmıyorsa öldürür.

Kalpler de böyledir. Onun varlık amacı Allah'ı (cc) tanıma, O'nu tazim etme, O'nunla mutmain olup sekinete kavuşma, O'na dayanma, O'na karşı sevgi ve korku hissetme, O'na yönelme ve sığınmadır. Bunları yerine getirme oranı, onun sıhhati, hastalığı ve canlılığının göstergesi olacaktır.

Bu ölçüyü uyguladın ve olumlu bir cevap aldıysan, Allah'a hamdet. Şayet olumsuz bir cevap aldıysan, Allah'ın rahmetini umarak, O'nun lütfunu ümit et.

Zira senin kalbin Allah'ın elindedir. Ve o Allah (cc); bize karşı annelerimizden daha merhametlidir. El açıp yalvaranı boş çevirmeye hayâ eder. Kullarını sever. Bire on verir. Samimiyetle O'na yönel ve hastalığına şifa, ölümüne hayat iste. Hayat veren de, şifa veren de O'dur.

Düşün ki İslam için çalışıyor, koşturuyor, yoruluyoruz. Dünyanın birçok nimeti her şeyiyle bize arz olunmuşken, yüz çeviriyoruz. Kalbin ameli olan ihlas olmazsa, tüm bu yapılanların, yüz çevirişlerin ne anlamı olur?

Belki insanlar yanında çok değerliyken, Allah (cc) nezdin-

de, ateşin kendisiyle tutuşturulacağı bir insanızdır. Allah'a sığınırız.

Bu ikisi arasındaki fark nedir? Yani iki adanmış var. Biriyle ateş tutuşturulacak, öteki cennetin başköşesinde ağırlanacak. Zahiren aynı şeyleri yapıyorlar oysa…

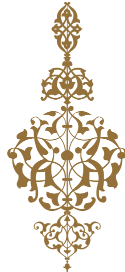
Aradaki fark; kalbin ameli olan ihlastır!

Öyleyse kalp amellerini önemsemeli, onları oluşturan hâlleri bilmeli, arttıran etkenleri istikrarla yaşamalı, zıddı olan hâllerden şiddetle kaçınmalıyız. İnsanlığımızın gereği olarak sendeler, unutur veya gaflete dalarsak, bunu tevbeyle tedarik etmeli, kaldığımız noktadan yolumuza devam etmeliyiz.

Ey kalpleri evirip çeviren Rabbim, kalplerimizi dinin üzerine sabit kıl. Allahumme âmin.

Öyle ilginç dualar okuyacağız ki şaşıracağız.
Maddi, manevi her sıkıntılarını Rablerine açmış bir grup var. Allah'ın (cc) elçileri onlar.
Yani seçilmiş insanlar. Kimi yiyecek istiyor, kimi evlat... Kimi hastalığını Rabbine arz ediyor, kimi evlat hasretini. Biri çocuk istiyor, diğeri günahına mağfiret... Kimi imamet istiyor, kimi hakkıyla şükredebilme. Kimi şeytanların, kimi nefsinin, kimi de putların şerrinden Allah'a sığınıp yardım istiyor. Kimi zafer istiyor, kimi insanlar arasında güzel anılmayı... Öyle geniş bir yelpaze ki; insan hayretler içinde kalıyor. Neredeyse ama neredeyse her şeyi O'ndan istemişler. İnsan bunu görünce anlıyor ki; onları seçilmişlerden yapan, işte bu, yani dua.
Çünkü dua insanla Allah (cc) arasındaki bağı oluşturuyor ve Allah, her insana duası kadar değer veriyor.

NASİHAT

Genç Kardeşim!

Bizim birbirimize karşı bazı sorumluluklarımız var. Bunlardan biri de; nasihatleşmek ve birbirimize hakkı ve sabrı tavsiye etmektir. [1]

Şimdi müsaaden olursa, bu hakka dayanarak bazı tavsiyelerde bulunmak istiyorum.

Her birimiz insanız. İnsan olmamız hasebiyle de hata işliyor, günaha düşüyoruz. Adansak bile, ayağımız sürçüyor ve kafileden geri kalabiliyoruz.

Şunu bil ki; insan olanın hatadan kaçması mümkün değildir. Zira hatasızlık, yüce Allah'ın sıfatıdır. Kaldı ki; insan hata işlemese, yüce Allah'ın El-Ğafûr, El-Afuvv, Et-Tevvâb… gibi isimleri nasıl tecelli edecektir? El-Ğafûr olan bir Allah varsa, günah işleyen kul mutlaka olacaktır.

Allah Resûlü (sav) şöyle buyuruyor:

1. Buhari, 1240; Müslim, 2162

"Şayet siz günah işlemiyor olsaydınız, Allah sizleri götürür, yerinize günah işleyip istiğfar eden bir kavim getirirdi." [2]

Hem, insan dediğin kalp taşıyor. Kalp dediğin de dönüp duruyor. Zaten çok döndüğü için ona kalp deniyor. Hâliyle insanın iki anı bir olmuyor.

Zaman olur, insanın kalbi incelir. Rabbini anar, yaptıklarını fark edip tevbe eder. Hatalarını telafi etmiş olur. Zaman olur, kalp katılaşır. İşlediği günahlar sebebiyle Allah'ı unutur, Allah da (cc) ona kendi nefsini unutturur. Ahirete iman edip, her anın ve saniyenin hesabını vereceğini bilmesine rağmen **"Bu gidiş nereye?"** sorusunu sormaz nefsine. Allah (cc) beni de, seni de bu tehlikeden muhafaza etsin. İşte bu tip hâllerde nasihat devreye girer. Müslim'in okuduğu bir ayet, hadis, dinlediği bir ders veya birebir aldığı bir öğüt/nasihat kendine gelmesini sağlar. Tevbe ile Rabbine yönelir. Rabbi ondan yüz çevirmeden ve onu nefsine havale edip yardımsız bırakmadan, istikamet çizgisini yakalar. İşte bu yazı da böyle bir nasihat olması umuduyla yazıldı. Aslında yazı, benim kendime nasihatimdir. Ama sen, sana yazılmış gibi oku. Değil mi ki bir bedenin azalarıyız!

Öyle bir Allah'a (cc) inanıyoruz ki;

O'ndan başka hiçbir mabud yoktur. Kalplerin sevgi ve kullukla önünde eğildiği, O'na tevekkül edip dayandığı, O'nunla korunduğudur. Her şeyi bilir. Gayb ve şehadet âleminin bilgisi O'nun yanındadır. Ve O, Rahmân ve Rahîm'dir. Sahip olduğu azamet ve celal ile değil, merhamet ve lütufla muamele eder kullarına. İbadeti hak eden yegâne varlık O'dur. Mülkün sahibidir. Yerde ve gökte ne varsa O'na aittir. Kuddûs'tur, Selâm'dır, Mümin'dir. Eksiklikten ve çirkin şeylerden münezzehtir. Yüceler yücesidir. Zatında ve sıfatlarında

2. Müslim, 2749

kemallik ile muttasıftır. Kulları esenliktedir. Vaadettiklerini mutlaka yerine getirir. Kulları O'nu tasdik edip iman ettikleri gibi; yardımı, beraberliği ve lütfuyla O da onları tasdik eder, onları azabından emin kılar. Her şeyi O kontrol eder ve her şeyin mutlak hükümranıdır. El-Azîz'dir. İzzeti şanına yakışır şekildedir. Kimse O'na galip gelemez. Dilediği her ne olursa olsun yerine gelir. Yerde ve gökte hiçbir şey O'nu aciz bırakamaz, El-Cabbâr'dır. Her şey O'nun (cc) hükmüne mecburdur. Her şey O'nun cebri altındadır. Aynı zamanda hataları cebreder, kullarının eksikliklerini giderir. Tek büyük O'dur. Kibri ve büyüklenmeyi bir tek O hak eder. Her şeyi yaratan O'dur. Şekil veren de O'dur. Tüm güzel isimler ve yüce sıfatların sahibidir. Her şey O'nu tesbih eder. O (cc), izzet ve hikmet sahibidir. [3]

"O'nun rahmeti gazabına galebe çalmıştır. Ve her şeyi kuşatmıştır. Her gece ellerini açar, ta ki gündüzden günah işleyenler tevbe etsin, gündüz tekrar açar, ta ki geceden günah işleyenler tevbe etsin." [4]

O en yakın dost, en sadık söz sahibidir. Zaman, mekân ve şartların O'nun üzerinde tesiri yoktur. **"Ya Rab"** cümlesi kadar yakındır. O'nun dışındaki mülk sahipleri ise kapıcılar edinir, istenilmesinden hoşlanmaz, onlara ulaşmak zordur. Oysa yerin ve göğün sahibinin hâli ne yücedir! Ne zaman istersek, hangi hâlde olursak olalım O'na ulaşabiliriz. Üstelik bununla da bitmiyor; O'na (cc) ulaşmayan ve her türlü isyanı işleyen biri olsa dahi; onu da kovmuyor. Yine, bir daha çağırıyor:

"... Ey (çokça günah işleyerek) nefisleri hakkında aşırı giden kullarım! Allah'ın rahmetinden ümit kesmeyin..." [5]

İnsan ahdini bozuyor, tekrar unutuyor. Aynı hitap, kıyamete

3. Bu sıfatların bir arada zikrediliği Haşr Suresi'nin 2-24. ayetlerine bakınız.
4. Müslim, 2759
5. 39/Zümer, 53

dek insanın önünde duruyor. Ölene kadar hangi hâlde olursa olsun Rabbinin bu davetine muhatap oluyor.

Genç Kardeşim!

İşte biz, böyle bir Allah'a inanıyoruz. Bunu iyi anlayıp tüm zerrelerine kadar hisset. Eğer böyle yapmazsan; işin temelini yanlış atmış, ilk düğmeyi yanlış iliklemiş olursun. Kulluğumuzun ilk adımı **"En güzel isimler ve en yüce sıfatlara sahip olan"** Allah'ı (cc) tanımaktır. Bu nasihate dört elle yapış. Rabbini tanımak hususunda gevşeklik gösterme. Işıkların kapandığı, yolun ıssızlaştığı, nefsin azdığı, şeytanın kuşattığı veya dünyanın tüm albenisiyle zorladığı anlarda bu bilginin seni çekip çevirdiğini göreceksin.

... Ve Dua!

Yüce Allah'ı tanımanın en büyük semeresi duadır.

Dua; insanın kul olduğu, yöneldiği zatın Allah (cc) olduğunun itirafıdır.

Dua; ibadet ve kulluğun özüdür. Çünkü dua hem bir öğretmen hem de bir mürşiddir. İnsana haddini, sınırlarını öğretir. **"Sen kulsun ve Rabbin var."** der. En etkileyici mürşid, en tesirli nasihat budur.

Allah (cc) müminlerin velisidir. O, tüm azametine rağmen bizlere dost olmuş, lütufta bulunmuştur. Hâl böyle iken insanın dertleşecek, sıkıntılarını paylaşacak birilerini aramasına ne hacet?

"... Allah kuluna yetmez mi? ..."[6]

Dua ile Rabbine dertlerini açan, O'ndan yardım isteyenden daha bahtiyar kim olabilir? Evet, bir de duaya bu gözle bak. Her sıkıntında başvurduğun dost gibi düşün:

6. 39/Zümer,36

"De ki: 'Bundan da bunun dışındaki tüm sıkıntılardan da sizi kurtaran Allah'tır...' "[7]

Önümüzde uzun bir yol var. Ve biz bu yolu tamamlamak istiyoruz. Yolun uzun, zor ve meşakkatli olduğunu, yolda insanın ayağını kaydıracak engeller ve insanı yoldan saptıracak tuzaklar olduğunu yolun sahibi haber veriyor. Dahası, insan yoldaki bu engel ve tuzaklara karşı zayıf! Genel olarak yolculara baktığımızda manzara pek iç açıcı değil. Birçok insan yola girmeye muvaffak olamamış, yola girenlerin de çoğu, yolun sonunu getirememiş. Âdeta her şey insanın aleyhine! Ancak öyle bir sığınak, öyle metin bir dayanak var ki; yol da, yolcu da, tuzak da, engel de O'na boyun eğmiş. Hepsi O'nun iradesine tabi. Hiçbiri O'nun hükmüne direnemez. İşte o Allah'tır! O'na ulaşmanın yolu da duadır...

Allah (cc) kullarını görüyor, onlardan haberdar. Ancak onların duayla O'na ulaşmalarını istiyor. Çünkü O (cc), kendisine dua edilmesini seviyor. Dua etmeyenlereyse öfkeleniyor:

"Rabbiniz buyurdu ki: 'Bana dua edin size icabet edeyim. Hiç kuşkusuz, bana ibadet etmekten büyüklenenler, boyun eğmiş/alçaltılmış olarak cehenneme gireceklerdir.' "[8]

"Allah (cc) kendisine dua etmeyene kızar."[9]

Bu dayanaktan mahrum olmayalım. Sıkıntımız ne olursa olsun O'na (cc) açalım. O'nun yardımına, tevfikine olan ihtiyacımızı dillendirelim. Allah Resûlü (sav) şöyle buyurmuştur:

"Sizden biriniz ayakkabı bağı kopsa dahi bunu Allah'tan istesin."[10]

Şimdi sana bu yolun rehberlerinden bir demet sunacağım.

7. 6/En'âm, 64
8. 40/Mü'min (Ğafir), 60
9. Tirmizi, 3373; İbni Mace, 3827
10. Tirmizi, 3604

Öyle ilginç dualar okuyacağız ki şaşıracağız. Maddi, manevi her sıkıntılarını Rablerine açmış bir grup var. Allah'ın (cc) elçileri onlar. Yani seçilmiş insanlar. Kimi yiyecek istiyor, kimi evlat... Kimi hastalığını Rabbine arz ediyor, kimi evlat hasretini. Biri çocuk istiyor, diğeri günahına mağfiret... Kimi imamet istiyor, kimi hakkıyla şükredebilme. Kimi şeytanların, kimi nefsinin, kimi de putların şerrinden Allah'a sığınıp yardım istiyor. Kimi zafer istiyor, kimi insanlar arasında güzel anılmayı... Öyle geniş bir yelpaze ki; insan hayretler içinde kalıyor. Neredeyse ama neredeyse her şeyi O'ndan istemişler. İnsan bunu görünce anlıyor ki; onları seçilmişlerden yapan, işte bu, yani dua. Çünkü dua insanla Allah (cc) arasındaki bağı oluşturuyor ve Allah, her insana duası kadar değer veriyor:

"De ki: 'Şayet duanız olmasaydı Allah katında bir kıymetiniz olur muydu? Ancak sizler yalanladınız. (Yalanlamanızın karşılığı olarak azap) kaçınılmaz olacaktır.' " [11]

Şimdi, onların dualarını okuyalım:

Âdem'in (as) Duası

"Dediler ki: 'Rabbimiz! Şüphesiz biz kendimize zulmettik. Şayet bizi bağışlamaz ve bize merhamet etmezsen muhakkak ki hüsrana uğrayanlardan oluruz.' " [12]

Nuh'un (as) Duası

"Nuh, Rabbine seslendi: 'Rabbim! Muhakkak ki, oğlum da benim ailemdendir. Ve hiç şüphesiz senin vaadin haktır. Ve sen (en doğru ve en sağlam hüküm veren) Ahkemu'l Hâkimîn'sin.' Dedi ki: 'Ey Nuh! Şüphesiz ki o, senin ehlinden değildir. O, salih olmayan bir ameldir. Hakkında bilgin olmayan şeyi benden isteme! Cahillerden olmayasın diye

11. 25/Furkân, 77
12. 7/A'râf, 23

sana öğüt veriyorum.' (Nuh:) 'Hakkında bilgim olmayan şeyi sormaktan sana sığınırım Rabbim! Şayet beni bağışlayıp bana merhamet etmezsen hüsrana uğrayanlardan olurum.' dedi."[13]

"(Nuh) Rabbine dua etti: 'Şüphesiz ki ben, yenik düştüm, (bana yardım et ve onlardan) intikam al.' "[14]

"Nuh demişti ki: 'Rabbim! Yeryüzünde yurt edinen tek bir kâfir dahi bırakma.' "[15]

İbrahim'in (as) Duası

"(Hatırlayın!) Hani İbrahim demişti ki: 'Rabbim! Burayı güvenli bir yerleşim yeri kıl ve buranın ahalisinden Allah'a ve ahirete inananları çeşitli meyvelerle rızıklandır.' (Allah) dedi ki: 'Kâfir olan kimseleri de az bir müddet faydalandırır sonra da ateşin azabına çaresiz katlanmak zorunda bırakırım. (Ateşin azabını barındıran cehennem) ne kötü bir varış yeridir.' (Hatırlayın!) Hani İbrahim ve İsmail, Kâbe'nin temellerini yükseltiyor (bir yandan da şöyle dua ediyorlardı:) 'Rabbimiz bu ameli bizden kabul buyur. Şüphesiz ki sen, (işiten ve dualara icabet eden) Es-Semi', (her şeyi bilen) El-Alîm'sin.' Rabbimiz! Bizi sana teslim olmuş iki kul ve soyumuz içinden sadece sana teslim olan bir ümmet kıl! Nasıl ibadet/hac edeceğimizi bize göster! Tevbelerimizi kabul et. Şüphesiz ki sen, (tevbeye muvaffak kılan, tevbeleri çokça kabul eden) Et-Tevvâb, (kullarına karşı en merhametli olan) Er-Rahîm'sin. Rabbimiz! Onların arasından kendilerine senin ayetlerini okuyan, Kitab'ı ve hikmeti öğreten ve onları arındıran bir resûl gönder. Şüphesiz ki sen, (izzet sahibi, her şeyi mağlup eden) El-Azîz, (hüküm ve hikmet sahibi olan) El-Hakîm'sin."[16]

13. 26/Şuarâ, 117-119
14. 54/Kamer, 10
15. 71/Nûh, 26
16. 2/Bakara, 126-129

"(Hatırlayın!) Hani İbrahim şöyle demişti: 'Rabbim! Bu beldeyi güvenli kıl. Beni ve çocuklarımı putlara tapmaktan uzak tut. Rabbim! Gerçekten o (putlar), insanlardan birçoğunu saptırdılar. Bana uyan, hiç şüphesiz bendendir. Bana isyan edene gelince, şüphesiz ki sen, (günahları bağışlayan, örten ve günahların kötü akıbetinden kulu koruyan) Ğafûr, (kullarına karşı merhametli olan) Rahîm'sin. Rabbimiz! Şüphesiz ki ben, ailemden bir kısmını namazı dosdoğru kılsınlar diye senin mukaddes evinin (Kâbe'nin) yanında, ekin bitmez bir vadiye yerleştirdim. İnsanlardan bir kısmının kalplerini onlara meylettir/onlara karşı ilgili kıl. Onları meyvelerden rızıklandır. Umulur ki şükrederler. Rabbimiz! Şüphesiz ki sen, gizlediğimizi de açıktan ilan ettiğimizi de bilirsin. Ne yerde ne gökte hiçbir şey Allah'a kapalı/gizli kalmaz. Yaşlılıkta bana İsmail ve İshak'ı veren Allah'a hamd olsun. Şüphesiz ki benim Rabbim, duayı işitendir/icabet edendir. Rabbim! Beni ve zürriyetimi namazı dosdoğru kılanlardan eyle. Rabbimiz! Duamı kabul et. Rabbimiz! Hesabın görüleceği günde beni, annemi, babamı ve tüm müminleri bağışla.' "[17]

"Din/Kıyamet gününde hatalarımı bağışlamasını umduğum O'dur. Rabbim! Bana hüküm/hikmet ihsan et ve beni salihlere kat. Sonradan gelecek nesiller arasında benim için doğruluk dili kıl. (Beni hayırla yâd etsinler.) Beni Naim cennetinin vârislerinden kıl. Babamı bağışla! Şüphesiz ki o, sapıklardandır. (İnsanların) diriltileceği günde beni rezil edip küçük düşürme!"[18] [19]

" 'Rabbim, bana salihlerden (bir evlat) ver.' Biz onu, halim (yumuşak huylu) bir çocukla müjdeledik."[20]

---

17. 16/İbrahîm, 35-41
18. 26/Şuarâ, 82-87
19. **İbrahim'in** (as)**, babasına istiğfarda bulunması belirli bir zaman içindir.** Daha sonra ona dua etmeyi bırakmıştır. **Ve müşrikler için istiğfarda bulunmak, kesin bir dille yasaklanmıştır.**
20. 37/Saffât, 100-101

Musa'nın (as) Duası

"(Musa) demişti ki: 'Rabbim! Göğsümü genişlet! İşimi kolaylaştır. Dilimdeki bağı/düğümü çöz ki; sözümü anlayabilsinler. Ailemden bir vezir/yardımcı ihsan et bana. Kardeşim Harun'u. Onunla gücümü pekiştir. Onu (davet) görevime ortak et. Ta ki seni çokça tesbih edelim. Çokça zikredelim. Şüphesiz ki sen, bizi görensin.' Buyurdu ki: 'İstediğin sana verildi ey Musa!' "[21]

"Musa demişti ki: 'Rabbimiz! Sen Firavun'a ve ileri gelen çevresine dünya hayatında bir süs ve mallar verdin. Rabbimiz! Yolundan saptırsınlar diye mi (bunları verdin)? Rabbimiz! Onların mallarını silip süpür ve kalplerini öyle bir sıkıp mühürle ki can yakıcı azabı görünceye dek iman etmesinler.' Allah buyurdu ki: 'Muhakkak ki siz ikinizin duası kabul oldu. Öyleyse dosdoğru olun ve bilmeyenlerin yoluna uymayın sakın.' "[22]

"Dedi ki: 'Rabbim, nefsime zulmettim. Beni bağışla.' (Allah) onu bağışladı. Çünkü O, (günahları bağışlayan, örten ve günahların kötü akıbetinden kulu koruyan) El-Ğafûr, (kullarına karşı merhametli olan) Er-Rahîm'dir. Dedi ki: 'Rabbim! Beni (bağışlama) nimetine karşılık bir daha asla suçlu günahkârlara destek olmayacağım.' "[23]

"Onlar adına sürülerini suladı. Sonra da bir gölgeliğe çekildi ve: 'Rabbim! Bana indireceğin her türlü hayra muhtacım.' dedi."[24]

İsa'nın (as) Duası

"Meryem oğlu İsa dedi ki: 'Allah'ım! Ey Rabbimiz! Bize gökten bir sofra indir. O, bizden önce gelenlerimize ve son-

21. 20/Tâhâ, 25-36
22. 10/Yûnus, 88-89
23. 28/Kasas, 16-17
24. 28/Kasas, 24

radan geleceklerimize (sevinç ve huzur getiren) bir bayram ve (senin büyüklüğüne) bir belge olsun. Bizi rızıklandır. Sen, rızık verenlerin en hayırlısısın.' " [25]

"Rabbimiz! İndirdiğine iman ettik, Resûl'e ittiba ettik, bizi (tevhide) şahitlik edenlerle birlikte yaz." [26]

Eyyub'un (as) Duası

"Eyyub'u da (an)! Hani o Rabbine dua etmiş (ve demişti ki:) 'Şüphesiz ki bu dert bana dokundu/her yönden beni kuşattı ve sen merhametlilerin en merhametlisisin.' " [27]

"Kulumuz Eyyub'u da an! Hani o, Rabbine: 'Şüphesiz ki şeytan, bana yorgunluk ve azapla dokundu.' diye seslenmişti." [28]

Zekeriyya'nın (as) Duası

"... Zekeriyya Rabbine orada dua etti: 'Rabbim! Bana kendi katından temiz bir zürriyet bahşet. Şüphesiz ki sen, duaları işiten/icabet edensin.' dedi." [29]

"Zekeriyya'yı da (an)! Hani o: 'Rabbim, beni bir başıma yalnız bırakma. Sen mirasçı olanların en hayırlısısın.' diye Rabbine nida etmişti." [30]

Süleyman'ın (as) Duası

"... Rabbim! Beni bağışla ve bana benden sonra kimseye nasip olmayacak bir mülk ver. Şüphesiz ki sen, (kullarına karşılıksız veren) El-Vehhâb'sın." [31]

" Kim (Allah'ın huzuruna) iyilikle gelirse, ona daha ha-

---

25. 5/Mâide, 114
26. 3/Âl-i İmran, 53
27. 21/Enbiyâ, 83
28. 38/Sâd, 41
29. 3/Âl-i İmran, 38
30. 21/Enbiyâ, 89
31. 38/Sâd, 35

yırlısı vardır. Ve onlar o günün dehşetli korkusundan güvendedirler."[32]

Yakub'un (as) Duası

"... Ben derdimi ve tasamı yalnızca Allah'a şikayet ediyorum. Ve ben Allah'tan (gelen vahiy sayesinde) sizin bilmediklerinizi biliyorum."[33]

Yusuf'un (as) Duası

"(Bu tehditler üzerine Yusuf) demişti ki: 'Rabbim! Zindan, bunların beni davet ettiği şeyden bana daha sevimlidir. Tuzaklarını benden defedip uzaklaştırmazsan onlara meyleder ve cahillerden olurum.' Rabbi onun duasına icabet etti ve kadınların tuzağını ondan uzaklaştırdı. Şüphesiz ki O, (işiten ve dualara icabet eden) Es-Semi', (her şeyi bilen) El-Alîm'dir."[34]

"Rabbim! Hiç şüphesiz bana mülk/yetki verdin ve bana rüya tabirini öğrettin. Ey göklerin ve yerin yaratıcısı! Sen dünyada da ahirette de benim velimsin/dostumsun! Benim canımı Müslim/şirki terk ederek tevhidle Allah'a yönelen bir kul olarak al ve beni salihler zümresine dahil et."[35]

Müminlerin Dualarından

"Allah, iman edenlere de Firavun'un hanımını örnek verdi. Hani o demişti ki: 'Rabbim! Bana kendi katında, cennette bir ev yap. Beni Firavun'dan, amelinden ve zalimler topluluğundan kurtar.' "[36]

"Doğrusu, benim kullarımdan bir grup: 'Rabbimiz! İman

32. 27/Neml, 89
33. 12/Yûsuf, 86
34. 12/ Yûsuf, 33-34
35. 12/ Yûsuf, 101
36. 66/Tahrîm, 11

ettik, bizi bağışla ve bize merhamet et! Sen, merhamet edenlerin en hayırlısısın.' derlerdi." [37]

"Rabbimiz! İndirdiğine iman ettik, Resûl'e ittiba ettik, bizi (tevhide) şahitlik edenlerle birlikte yaz." [38]

"Rabbimiz! Hidayet ettikten sonra kalplerimizi eğriltme. Bize kendi katından bir rahmet ver. Şüphesiz ki sen, (karşılıksız olarak kullarına hibe eden) El-Vehhâb'sın. Rabbimiz! Şüphesiz ki sen, (vuku bulacağında) şüphe olmayan o günde, insanları bir araya toplayacaksın. Şüphesiz ki Allah, sözünden dönmez." [39]

"(Başlarına gelen sıkıntılarda) sadece şöyle söylemekle yetindiler: 'Rabbimiz! Günahlarımızı ve işlerimizde var olan aşırılıklarımızı bağışla! Ayaklarımızı sabit kıl! Kâfirler topluluğuna karşı bize yardımcı ol.' (Dualarına karşılık) Allah, onlara dünya sevabını ve ahiret sevabının en güzelini verdi. Allah, muhsinleri/kulluğunu en güzel şekilde yapmaya çalışanları sever." [40]

"(Cenneti hak eden takva sahipleri) derler ki: 'Rabbimiz! Şüphesiz ki bizler, iman ettik. Günahlarımızı bağışla ve bizi ateşin azabından koru.' " [41]

Allah Resûlü'nden Bir Dua (Taif Duası)

"Allah'ım, gücümün zayıflığını, takatsizliğimi, insanların beni horlayıp dışlamasını yalnız sana şikâyet ediyorum. Sen merhametlilerin en merhametlisi, mustazafların Rabbi ve benim Rabbimsin. Beni kimlerin eline bırakıyorsun? Bana katı ve sert davrananlara mı yoksa bana hücum eden düşmana mı? Yeter ki başıma gelenler senin gazabından

37. 23/Mü'minûn, 109
38. 3/Âl-i İmran, 53
39. 3/ Âl-i İmran, 8-9
40. 3/ Âl-i İmran, 147-148
41. 3/ Âl-i İmran, 16

dolayı olmasın, şayet bunlar senin gazabından değilse hiç aldırmam. Ancak senin afiyetin benim için daha geniştir. Ya Rabbi! Bana gazabından veya öfkenin musallat olmasından senin yüzünün nuruna sığınırım. Benden razı oluncaya dek eşiğine yüz sürmeye razıyım. Sen tevbe, istiğfara layık olansın. Kuvvet ve kudret ancak senindir." [42]

Genç Kardeşim!

Tevhid önderlerinin dualarına bak. Sanırsın ki yeryüzünün en günahkâr -haşa ve kella- insanları, Rablerine yöneliyor. Öyle bir mahcubiyet ve ince yakarışlar var ki insan şaşıyor. Ve zannedersin uzuvları işlevini yitirmiş, hiçbir işi iradeleriyle yapamayan -haşa ve kella- insanlar. Âdeta küçük büyük her hâllerinde Rablerine yönelmişler. Biliyoruz ki onlar Allah'a (cc) en yakın ve en cesur insanlardı. Her biri tek başına bir ümmetti. Münker ve ehli ne denli güç ve zorbalık içinde olursa olsun, onları mücadeleden alıkoyamamıştı.

Demek ki dua bir yaşam biçimiydi. Kul olduklarının, Allah'ın (cc) beraberliğini hissetmelerinin semeresiydi. Şundan emin olabilirsin ki; günahkâr insanlar dua edemezler. Kalpleri ölmüş veya hastalıklarla malul olanlara en ağır gelen kelime **"Ya Rab"**tir. Elleri masiyetin her rengine ayna olmuşların avuçları, bir tek semaya açılmaz. Evet, dua bir yaşam biçimidir. Elimizden geleni ortaya koyduktan sonra işlerimizi Allah'a (cc) havale etmenin adıdır.

Dilimiz İstiğfarla Islak Olmalı

Şimdi bir daha Allah'ın (cc) güzel isimlerine ve yüce sıfatlarına bak! Ne göreceksin? Af göreceksin, merhamet göreceksin, bağışlama göreceksin… Bize hak ettiğimizle değil, lütfuyla muamele eden bir Allah göreceksin. Hep veren, hibe eden, bahşeden… sonsuz bir kerem göreceksin.

42. Zadu'l-Mead, 3/28; İbni Hişam, 2/33

Şimdi de dönüp nefsine bak! Böyle bir Allah (cc) ile bizim aramıza giren ne ola ki? Neden böyle bir Allah'a hakkıyla yönelmiyor, her şeyi bırakıp O'na firar etmiyor, O'nunla mutlu olup huzur bulmuyoruz?

Ben söyleyeyim: Allah (cc) veriyor, biz istiyoruz, gel gör ki günahlarımız izin vermiyor. Bizimle Allah arasına giren, elimizi ayağımızı bağlayan bir prangaya dönüşüyor… İlahi rahmetin bize ulaşmasına engel olan kalın bir perde oluyor… Yani biz, kendi ellerimizle, Allah (cc) ile aramıza duvar örüyoruz… Duvarın Allah'a bir zararı yok. Zira duvarın Rabbi de O. Masiyet duvarı bize zarar veriyor.

Hepsi bu!

Şayet Allah (cc) ile aranda duvar hissediyorsan, istiğfara koş. Dilin daimi istiğfarla ıslak olsun. Şunu hiç unutma: On yıl boyunca inşa edilen masiyet duvarı, samimi tek bir istiğfarla yerle bir olur, yıkılıp gider. Bu da O'nun (cc) bir lütfudur.

Şimdi bazı örnekler okuyalım:

Yunus (as) görev yerini terk etmişti. Bir balığın karnında, karanlıklar içerisinde bulunuyordu. O zulumat duvarını şu cümlelerle yıktı:

"Zennûn/Balık sahibini de (an)! Hani kızgınlıkla (kavmini bırakıp) gitmiş ve onu sıkıntıya düşürmeyeceğimizi sanmıştı. (Onu balık karnında hapsetmekle cezalandırınca) karanlıklar içinde seslenmişti: 'Senden başka (ibadeti hak eden) ilah yok! Sen tüm eksikliklerden münezzehsin. Şüphesiz ki ben, zalimlerden oldum.' Biz, onun (duasına) icabet ettik ve onu dertten/üzüntüden kurtardık. İşte iman edenleri de böyle kurtarırız." [43]

43. 21/Enbiyâ, 87-88

Şayet istiğfarda bulunmasaydı o karanlıklar son bulmayacak, öylece kalacaktı:

"Şayet o, tesbih edenlerden olmasaydı, diriltilecekleri güne kadar onun karnında kalırdı." [44]

Ne zaman bir günah işlesen, görevini yerine getirmesen, utansan veya utandırsan… bu ayetleri hatırla. Günahla oluşan manevi karanlığı istiğfarla dağıt. Onu (as) kurtaran Allah (cc), elbet seni de kurtaracaktır:

"... İşte iman edenleri de böyle kurtarırız." [45]

İstiğfar, yalnızca günahı silmez… Bunun yanında maddi ve manevi olarak onarır. Daralan rızkı genişletir, bunalan kalbi rahatlatır, zayıflayan bedene güç ve kuvvet verir…

"Dedim ki: 'Rabbinizden bağışlanma dileyin. Çünkü o (günahları bağışlayan, örten ve günahların kötü akıbetinden kulu koruyan) Ğaffâr'dır. (İstiğfarınıza karşılık) üzerinize gökten bolca yağmur yağdırır. Size mallar ve çocuklarla yardımda bulunur, sizin için bahçeler ve nehirler var eder.' " [46]

"Ey kavmim! Rabbinizden bağışlanma dileyin. Sonra da O'na tevbe edin ki; yağmur dolu semayı üzerinize göndersin, kuvvetinize kuvvet katsın. (Sakın) suçlu günahkârlar olarak yüz çevirmeyin." [47]

Allah Resûlü de (sav) böyleydi. Oturduğu her mecliste onlarca defa Allah'a (cc) tevbe ve istiğfarda bulunurdu. Sahabenin ondan en çok duyduğu şey istiğfardı:

44. 37/Saffât, 143-144
45. 21/Enbiyâ, 88
46. 71/Nûh, 10-12
47. 11/Hûd, 52

"Vallahi ben her gün Allah'a yetmiş defadan fazla tevbe ve istiğfar ediyorum." [48]

"Ey insanlar, Allah'a tevbe ediniz, ben gün içinde yüz defa tevbe ediyorum." [49]

"Biz, bir mecliste Allah Resûlü'nden yüz defa şu duayı sayardık: 'Allah'ım günahımı bağışla, tevbemi kabul et. Muhakkak sen tevbeleri kabul eden ve çok merhametlisin.' " [50]

"Kim sürekli istiğfarda bulunursa Allah (cc) **her darlıkta ona çıkış kapısı açar, her sıkıntıda kurtuluş nasip eder ve onu hiç ummadığı yerden rızıklandırır."** [51]

Genç Kardeşim!

"(Bu,) sadık olanlara, sadakatlerinden/doğruluklarından sorması içindir..." [52]

Fudayl bin İyad (rh) bu ayeti okur ve **"Eğer İsmail, İsa (as) gibi sadıklar, sıdklarından sorguya çekilecekse; bizim gibi yalancıların hâli nicedir?"** der.

Düşün ki Allah **"sadıklar"** diye isimlendirdiklerini dahi sıdklarından sorguya çekecektir. Ameline riya ve yalan bulaşanlar mı? Onları muhatap dahi almayacaktır. Kutsi bir hadiste Allah (cc) şöyle buyurmuştur:

"Ben şirkten en müstağni olanım. Kim bir iş ve amelde benden başkasını ortak kılarsa (riya), onu da ameline terk ederim." [53]

Şunu hiç unutma: İhlas varsa kulluk var; ihlas yoksa kulluk

48. Buhari, 6307
49. Müslim, 2702
50. Ebu Davud, 1516; Tirmizi, 3434; İbni Mace, 3814
51. Ebu Davud, 1518; İbni Mace, 3819
52. 33/Ahzâb, 8
53. Müslim, 2985

yoktur. İhlassız yapılan her şey, sadece ama sadece boş bir yorgunluktur. Ha, bir de cehennem ateşini tutuşturan odun…

"Kıyamet gününde hakkında hüküm verilecek ilk kişi şehittir. Allah'ın huzuruna getirilir, Allah ona nimetini hatırlatır, o da ikrar eder. Der ki: 'Bu nimetlerle ne amel yaptın?' Şehit, 'Senin uğruna savaştım ve şehit oldum.' der. 'Yalan söyledin, sana 'cesur/kahraman' denilmesi için savaştın ve denildi de.' denilir, sonra emredilir ve yüzüstü sürüklenerek cehenneme götürülür. Sonra ilim öğrenen, öğreten ve Kur'ân okuyan bir adam getirilir. Allah ona nimetlerini hatırlatır, o da kabul eder. Der ki: 'Bu nimetlerle ne amel yaptın?' Âlim, 'İlim öğrenip insanlara öğrettim ve senin rızan için Kur'ân okudum.' der. Allah der ki: 'Yalan söyledin. İlmi, sana 'âlim' denilsin diye öğrendin. Kur'ân'ı da sana 'kari' denilsin diye okudun.' Sonra emredilir ve o adam yüzüstü sürüklenerek cehenneme götürülür. Bundan sonra Allah'ın mal konusunda genişlik verdiği ve malın her sınıfından kendisine verdiği bir zengin getirilir. Allah ona nimetlerini hatırlatır, o da ikrar eder. Allah der ki: 'Bu nimetlerle ne amel yaptın?' Zengin, 'Senin sevdiğin hiçbir yol bırakmadım, mutlaka o yolda infak ettim.' der. Allah, 'Yalan söyledin. Sana 'cömert' denilsin diye infak ettin ve denildi de.' buyurur. Sonra bu adam da yüzüstü sürüklenerek cehenneme götürülür." [54]

Bu sebeple tüm benliğimizle sadık olmaya, ihlasla Allah'a (cc) kulluk etmeye yönelmeliyiz. Hele biz gençler, bu konuda daha dikkatli olmalıyız. Çünkü genciz... Gençlik, fıtri olarak insanın kendisini çevresine kabul ettirmeye ve beğendirmeye çalıştığı bir dönemdir. Sıradan insanlar bunu giyinme, kuşanma, süs, kültür vb. şeylerle yaparlar. Peki, Müslim genç? O ise bunu salih amellerle yapar. Zira bulunduğu ortamda

54. Müslim, 1905

insanlar amellerine göre değerlendirilirler. Sorun şu ki; başkaları bizi beğensin ve takdir etsin diye yapılan ameller, yok hükmündedir. Bu nedenle tehlike büyüktür. Fıtri duygumuz -beğenilme isteği-, kontrol altına alınıp yönlendirilmezse bizi riyaya savurur. Yani gayet masum gibi duran bir duygu, felaketimiz olur.

Peki, bu duyguyla ne yapacağız, onu nasıl Allah'a (cc) yönlendireceğiz?

Evet, bu fıtri duyguyu Allah'a yönlendireceğiz. Başka çaremiz yok. Madem genciz, madem elimizde olmayan bir nehir çağlıyor içimizde, madem beğenilmek ve takdir edilmek istiyoruz... Madem bu duyguyu içimizden söküp atamıyoruz... Öyleyse Allah'a yönlendirip, bu duyguyu "**Burak**" hâline getireceğiz. Onun sırtında Allah'a yükselerek miracımızı gerçekleştireceğiz.

Şöyle yapacağız: Her gün bir kenara oturup, hayatın hayhuyundan sıyrılacak ve kalbimizi dinleyeceğiz. Onunla konuşacak, hasbihâl edeceğiz. "**Ey kalbim!**" diyeceğiz, "**Acaba Allah (cc) bizi beğeniyor mu, bizden razı mı, amellerimizi kabul ediyor mu?..**" Sonra sürdüreceğiz "**Acaba bizimle övünüyor mu meleklere karşı, bizi adımızla anıyor mu?..**"

Bu sorular nefsimize yol gösterecek, duygularımıza rehberlik edecek. İnsanın sorusu, insanın derdidir. İnsanın derdi de, onun kıymeti.

Sonra nefsimizle şöyle bir hasbihâl yapmalıyız:

— İnsanların beni takdir etmesini neden bu kadar önemsiyorum?

(Nefis) — Çünkü sevilmek istiyorum.

— Peki, insanların beni sevmesi onların elinde mi?

(Nefis) — Nasıl yani?

— Yani, isteyen istediğini sevebiliyor mu?

(Nefis) — Elbette, kimi istersen onu seversin.

— Yok, hayır… Kalpler Allah'ın elindeyse, sevgi de onun elindedir.

(Nefis) — Anlamadım.

— Anladın da ey nefis, işine gelmedi.

(Nefis) — Yahu kalp adamın değil mi, sever sevmez…

— Öyle değil işte. Kalpler Allah'ındır ve Allah (cc) dilediği kalpte sevgi yaratır. Çünkü kalbin de sevginin de Rabbi Allah'tır.

(Nefis) — İlginç.

— İlginç ya!

(Nefis) — Bunun riya ve ihlasla alakasını kuramadım.

— Şöyle ki; Allah riyakârı sevmez. Hâliyle onun için sevgi yaratmaz. Şayet riyakâr olduğun hâlde seviliyorsan, bu, seni sevenlerin problemidir. O kalpler salih kalpler değildir.

(Nefis) — Buna dair bir delilin var mı?

— Var elbet…

"Allah bir kulunu sevdi mi Cibril'i çağırır: 'Ben falancayı seviyorum sen de onu sev.' der. Cibril, sema ehline (meleklere) nida eder: 'Allah falanı seviyor siz de sevin.' Sonra o insan için yeryüzüne kabul konur (insanların kalbine onun sevgisi yerleştirilir). Allah bir kuluna buğzetti mi Cibril'i çağırır: 'Ben falancaya buğzediyorum sen de buğzet.' der.

Cibril, sema ehline nida eder: 'Allah falana buğzediyor siz de buğzedin.' Sonra o insanın buğzu kalplere konur." [55]

(Nefis) — Öyle diyorsun ama, sanatçıları milyonlarca insan seviyor. Ne yani, onlar ihlaslı mı?

— Vallahi nefis efendi, öncelikle onlara sanatçı demesek daha iyi olur. Sanat, yüce Allah'ın El-Cemîl isminin tecellisidir. Bunlar olsa olsa fahşa ve münkeri yayan, "mufsidun"dur.

(Nefis) — Ama seviliyorlar.

— Sen, ona sevilmek mi diyorsun? Çoğu uyuşturucu kullanıyor, büyük bir kısmı alkolik… En meşhurları peş peşe intihar ediyor. Hiçbiri uzun süre evli kalamıyor. Dostlarıyla hep bir kavga hâlindeler… Bu mu sevilmek? Bu, sevilmek de değil sevgi de! Batıl ehlinin batıla ilgi duyması… Sevgi hem seveni hem de sevileni mutlu eden, El-Vedûd isminin tecellisidir. Sevgi onarır. Bunlar ise hep bir yıkım hâlinde…

(Nefis) — Tamam da, İbrahim de (as) beğenilmek, güzel anılmak istiyor, bunun için Allah'a dua ediyordu. Şimdi bu riya mı oluyor?

— Evet, İbrahim de (as) insanlar tarafından güzel anılmak istiyordu:"Sonradan gelecek nesiller arasında benim için doğruluk dili kıl. (Beni hayırla yâd etsinler.)" (26/Şuarâ, 84)

Ama o (as); insanlar görsün, beğensin, takdir etsin diye amel yapmıyordu. Sadece ve yalnızca Allah'a kulluk ediyor, ecrini O'ndan (cc) bekliyordu. İnsanların onu ve çocuklarını sevmesini de Allah'tan istiyordu…

"Rabbimiz! Şüphesiz ki ben, ailemden bir kısmını namazı dosdoğru kılsınlar diye senin mukaddes evinin (Kâbe'nin) yanında, ekin bitmez bir vadiye yerleştirdim. İnsanlardan bir kısmının kalplerini onlara meylettir/onlara karşı ilgili

55. Buhari, 3209; Müslim, 2637

kıl. Onları meyvelerden rızıklandır. Umulur ki şükrederler." [56]

Genç Kardeşim!

Kalbinle konuş. Bir öğretmen, bir ebeveyn nasıl çocuklarla konuşuyor ve onlara öğretiyorsa sen de öyle yap… Çünkü dinlemesini bilene kalp çok şey anlatır ve konuşmasını bilenden çok şey öğrenir.

Genç Kardeşim!

Buraya kadarını sözlü nasihat kabul et. Bundan sonrasını da fiilî nasihat…

İlk örneğim tabiinden Rebi' bin Husyem…

Suriyye dedi ki: **"Rebi' Kur'ân okurken yanına biri girerdi. Kur'ân'ın üzerini elbisesiyle örterdi."**

Nuseyr bin Za'luk: **"Rebi' mahallesinin mescidinde bir defa dışında nafile namaz kılmadı."**

Abdullah b. Mesud'un öğrencisiydi. Onun ilmini almıştı. Sufyan-ı Sevri, İmam Malik'ten, o da İmam Şa'bi'den şunu naklederdi: **"Ben Abdullah bin Mesud'un öğrencileri kadar çok ilimli, güzel ahlaklı (hilm sahibi), dünyadan el çekmiş insan görmedim. Şayet sahabe olmamış olsa kimseyi onun öğrencilerinin önüne geçirmezdik."**

Bu şehadete rağmen Rebi' ihlası zedelenir endişesiyle konuşmuyordu. Seleften biri şöyle demiştir: **"Rebi' ile yirmi yıl arkadaşlık ettim, ondan ayıplanacak tek kelime duymadım."**

Bu ihlasın ve sıdkın ahiret mükâfatını anlamak istiyorsan, dünyada gördüğü müjdeye bak. Abdullah b. Mesud (ra) öğrencisi Rebi'ye şöyle derdi: **"Ey Rebi' şayet Allah Resûlü seni görmüş olsa severdi. Ben seni gördüğümde sadece**

---

56. 14/İbrahîm, 37

muhbitleri (kalpleri Allah'a tevazuyla eğilmiş olan kulları) hatırlıyorum." [57]

İkinci örneğim yine bir selef imamı…

Abdullah bin Mübarek (rh) selefin imamlarındandı. Bir arkadaşı onun hâline bakıp **"O da bizlerle aynı şeyi yapıyor, ama insanlar onu çok seviyor, hürmet görüyor."** diye merak ederdi. Bir savaşta onu gözetlemeye başladı. Devamını ondan dinleyelim: **"Herkes uyudu. Ben de başımı mızrağıma dayayıp uyuyor gibi yaptım. İbni Mübarek uyudu. Benim uyuduğumu düşününce kalktı. Ve fecre kadar namaz kıldı. Fecr doğunca beni uyandırdı. Ben ona uyumadığımı söyledim. Bu hoşuna gitmedi ve bir daha benimle konuşmadı. Ben onun kadar hayrını gizleyeni görmedim."** [58]

Yeryüzünün sevgi ve kabulü; semanın sevgi ve kabulüne bağlıdır. Semada sevilenler, yerde de sevilirler. Orada sevilmeyen, yerde de sevilmez. Şunu da unutmamalı: Allah, ihlasla yapılan hiçbir ameli zayi etmez. Yaptıklarımızın zayi olduğunu düşünüyorsak, ihlasımıza bakalım.

Genç Kardeşim!

Kitabın ilk kısmından buraya kadar olan kısmını zindandan mektup mektup yazdım sana… Kitabın son kısmını, yani son mektubu yazmadan tahliye oldum… Bu kısmı dışarıdan yazıyorum… Hamdolsun Allah'a…

Kardeşim!

Şu yaşadığımız dünya üzerinde zorlanmayan hiçbir insan yoktur. Herkes bir şekilde zorluklar içerisinde yaşamaya çalışıyor. Yani bizler Allah'a kul olmak için zorlandığımız gibi dünyanın, dinarın ve dirhemin, kıyafet ve teknolojinin kulları da zorlanıyor. Ama tek bir farkla;

57. Siyeru A'lami'n Nubela; bk. 4/258
58. el-Cerh ve't Ta'dil, İbni Ebi Hatim, 1/266; Ruhbanu'l Leyl, 1/409

"... Şayet acı çekiyorsanız, onlar da sizin acı çektiğiniz gibi acı çekiyorlar. Üstelik siz, onların ummadığı (rıza-ı İlahi, sevap, cennet gibi) şeyleri Allah'tan umuyorsunuz. Allah (her şeyi bilen) Alîm, (hüküm ve hikmet sahibi olan) Hakîm'dir." [59]

Öyleyse diyebiliriz ki; bizim çektiğimiz sıkıntılar, hamdedilesi manevi sıkıntılardır. Ve kıyamet gününde ecir, dünyada ise iman lezzeti olarak bizlere kâr olacaktır.

Gençlik zor zanaat… Hele onu Allah'a adamak çok daha zor. Neden, diye sorarsan, şöyle söyleyebilirim: Nefsin istekleri var. Genç insanda çok daha bariz olur bu istekler. Bir de Allah'ın (cc) istekleri var… Bu ikisi çakışır durur. Bir de bir davaya gönül vermiş ve genç yaşına rağmen sorumluluk üstlenmişsen zorluk biraz daha artar.

Bu zorluğu atlatmanın iki yolu vardır: Biri sabırlı olmak, diğeri de irade sahibi olmak. Yani nefsin isteklerine sabreder, Allah'ın (cc) isteklerini yerine getirmek için irade gösterirsen, işin kolaylaşır.

Şimdi sabır ve irade üzere konuşalım:

Sabır

Evet kardeşim, seni sabrın tarifi ve ne olduğuyla meşgul etmeyeceğim. Esasen sen de, ben de sabrın ne olduğunu çok iyi biliyoruz. Ben faydalı olacağına inandığım için iki nokta üzerinde duracağım. Bunlardan biri sabrı elde etmenin yolu, diğeri onu muhafaza etme, arttırma ve doğru kullanım olacak.

Sabrı elde etmenin yolu; sabırlı olmak için mücadele etmek, nefsi, bu güzel ve kulluğun her anında ihtiyaç duyduğumuz haslet üzere terbiye etmektir. Allah Resûlü (sav) şöyle buyurur:

"Kim dilenmekten çekinir, iffetli davranırsa, Allah onun

59. 4/Nîsa, 104

iffetini arttırır. Kim tok gözlü olmak isterse, Allah onu başkalarına muhtaç olmaktan kurtarır. Kim de sabretmeye gayret ederse, Allah ona sabır verir. Hiç kimseye, sabırdan daha hayırlı ve büyük bir lütufta bulunulmamıştır." [60]

Sabrı elde etmenin başı, sabırlı olmak için çabalamandır. Nefsin istekleri seni zorladığında **"Hayır! Ben Rabbimin rızası için sabredeceğim."** diyerek nefsinin de sahibi olan Allah'a hâl diliyle dua edebilmektir. Olaylar karşısında sabırlı olmaya çalışmak, insanda sabır ahlakının neşvünema -gelişme, yetişme- bulmasını sağlar. Her bir olay, çeliğe verilmiş su misali, sabrını pekiştirir. Sen sabırlı olmak için çabaladıkça, sabır senden bir parça olur.

Sonra onu muhafaza etmek ve arttırmak gerekir. Çünkü şeytan, insana verilmiş en hayırlı azığın sabır olduğunu bilir. Bunun için bizlerin acelecilik yönünü kullanır. Ta ki, sabırla ilişiğimizi kessin. Bunu beceremezse onu yanlış kullanmamız için uğraşır veya artmasına engel olmaya çalışır.

Sabrın Kaynağı!

"Ey iman edenler! Sabır ve namazla (Allah'tan) yardım dileyin. Şüphesiz ki Allah, sabredenlerle beraberdir." [61]

Ayetten anlıyoruz ki, sabrın membası namazdır. Namazla sabır arasında, manevi bir bağ vardır. Burada sözü sabrın yakın dönem şahitlerinden, bir şehide bırakıyorum. Bu sözlere kulak vermelisin. Hem kulluğumuz, hem de İslami hareket içinde iyi bir hizmet adamı olmamız için, hikmet denizinin derinliklerinden inciler saçılıyor…

"... Sabır, Kur'ân-ı Kerim'de sık sık tekrarlanır. Çünkü yüce Allah, çeşitli içgüdüler ve ket vurucu psikolojik faktörler arasında doğru yolda yürüyebilmenin ve binbir türlü ça-

60. Buhari, 1469; Müslim, 1053
61. 2/Bakara, 153

tışmalar ve engeller arasında yeryüzünde insanları Allah'a çağırma görevini yürütmenin ne kadar büyük bir gayret gerektirdiğini herkesten iyi bilir. Bu gayret; sinir sağlamlığı, olağanüstü bir soğukkanlılık, güç kaynaklarının sürekli seferberliği, sızma ve kaçış noktaları karşısında kesintisiz bir uyanıklık ister. Bütün bunlar karşısında mutlaka sabırlı olmak gerekiyor.

İbadetlere devam etmek için sabır... Günahlardan uzak durmak için sabır... Allah'a ulaştıran yolu kesmek isteyenlere karşı girişilecek cihadı devam ettirmek için sabır... Türlü türlü düşman tuzaklarına, komplolarına karşı sabır... Zaferin ve başarının gecikmesi karşısında sabır... Aşılması gereken mesafenin uzunluğuna sabır... Batılın yayılıp güçlenmesi karşısında sabır… Dostun, destekçinin azlığına sabır... Gidilecek yolun uzun ve dikenli oluşuna sabır... Vicdanların kaypaklığına sabır... Kalplerin şaşkınlığına, sapmalarına karşı sabır... İnatçılığın baskısına sabır... Dönekliğin, kalleşliğin acılığına karşı sabır...

Eğer hedefe ulaşma süresi uzar ve sıkıntıların baskısı yoğunlaşırsa, ortada azık ve yardımcı güç bulunmadığı takdirde sabır zayıflar veya tükenebilir. Bundan dolayı, yüce Allah burada namaz ile sabrı yan yana getiriyor. Çünkü namaz, kurumaz bir kaynak ve bitmez bir azıktır. O, güç kaynaklarını yenileyen ve kalbe enerji yükleyen bir azıktır. Onun sayesinde sabır ipi uzar ve kopmaz bir sağlamlık kazanır. Sonra da sabra hoşnutluk, şevk, gönül huzuru, güven duygusu ve azim ekler.

Ölümlü, zayıf ve gücü sınırlı olan insanın; en büyük güç kaynağı ile, yani yüce Allah ile ilişki kurması, karşılaştığı zorluklar sınırlı gücünün kapasitesini aşınca O'ndan yardım istemesi mutlaka gereklidir. Peki, ne zaman? Gizli açık bütün şer güçler ile karşı karşıya kalınca. İçgüdü ve

ihtirasların engellemesi ile arzuların kışkırtması arasında doğru yolda ilerlemenin üzerine bindirdiği sıkıntı, ağır bir baskıya dönüşünce... Amansız azgınlıklara ve fesat girişimlerine karşı verdiği mücadelenin baskısı altında ezilmeye yüz tuttukça... Sınırlı ömrüne göre aşacağı yolun ve ulaşacağı hedefin uzakta olduğunu anladıktan sonra, akşam vaktinin eşiğinde olmasına rağmen henüz hiçbir yere varamadığını, ömür güneşinin batmaya yüz tutmasına rağmen henüz beklediği şeylerden hiçbirini elde edemediğini tespit edince... Kötülüğün yayılıp güçlendiğini, buna karşılık iyiliğin gitgide zayıfladığını, ufukta hiçbir aydınlık kırıntısı ve yolda hiçbir işaret olmadığını görünce...

İşte böylesine zor durumlarda namazın değeri ortaya çıkar.

Namaz; ölümlü insan ile sürekli ve kalıcı güç olan yüce Allah arasındaki doğrudan ilişkidir... Namaz; tek başına kalmış, garip bir damlacığın hiç kurumayan gür bir su kaynağı ile belirlenmiş bir buluşma vaktidir...

Namaz; küçük yeryüzü realitesinin sınırlarını aşarak büyük evrensel realitenin uçsuz bucaksız alanına yükselmektir...

Namaz; yakıcı çöl sıcağında serin bir meltem, bir ilkbahar yağmuru taneciği, bir ağaç gölgesidir...

Namaz; yorgun ve kırık kalplere yönelik şefkatli bir el okşayışıdır... Böyle olduğu içindir ki, Peygamber'imiz sıkıntılı anlarında müezzini Bilal'e (ra), 'Ey Bilal, bize onun (namaz) aracılığı ile nefes aldır.' buyururdu.

Nitekim Peygamber'imiz (sav) zor bir işle karşılaşınca yüce Allah'la daha çok buluşabilmek için her zamankinden daha çok namaz kılardı." [62]

62. Fi Zilali'l Kur'an'dan kısaltılarak alınmıştır.

Sabrın diğer bir kaynağı; Allah'ın (cc) beraberliğini hissetmendir. Bu yolu Allah ile yürüdüğünü, yolun sahibinin O olduğunu ve O'nunla sabrettiğini bilmendir:

"Sabret! Senin sabrın ancak Allah'ın yardımı iledir. Onlar için üzülme. Kurdukları tuzaklar nedeniyle de sıkıntıya düşme. Şüphesiz ki Allah, korkup sakınanlar ve muhsinlerle/kulluğunu en güzel şekilde yapmaya çalışanlarla beraberdir." [63]

Allah'ın yardımını hissedersen, sabretmek kolaylaşır. Sabır, Allah'tan koparılırsa tükenir. Mümin, yolu Allah'la (cc) yürür ve O'nun gözetimindedir:

"Rabbinin hükmüne sabret. Çünkü sen, bizim gözlerimizin önündesin. Kalktığın zaman, Rabbini hamd ile tesbih et. Gecenin bir bölümünde ve yıldızların batışından sonra da O'nu tesbih et." [64]

Sabrın başka bir kaynağı; günün iki ucunda **"Subhanallahi ve bihamdihi"** zikrini çoğaltmandır:

"(Öyleyse) onların söylediklerine sabret! Güneş doğmadan ve batmadan önce Rabbini hamd ile tesbih et. Gecenin bazı saatlerinde ve gündüzün iki ucunda tesbih et ki (Rabbin senden, sen de Rabbinden) razı olasın." [65]

Bu saatlerde yapılan tesbihin birçok manevi etkisi vardır. Bunlardan biri de sabra kaynaklık etmesidir.

Sabrın kaynaklarından bir diğeri; çokça istiğfar etmendir:

"(Öyleyse) sabret. Şüphesiz, Allah'ın vaadi haktır. Günahların için bağışlanma dile ve sabah akşam Rabbini hamdiyle tesbih et." [66]

---

63. 16/Nahl, 127-128
64. 52/Tûr, 48-49
65. 20/Tâhâ, 130
66. 40/Mü'min (Ğafir), 55

Günahlar, insanın sabrını tüketir. Bu, manevi bir etkidir. Sabrın kaynağını arttırmak için, tüketici günahlardan kurtulmak gerekir. Bu da istiğfarla mümkündür.

Sabrın diğer bir membası; Kur'ân kıssalarını çokça okumandır. Zira orada, sabredenlere ve sabretmeyenlere örnekler vardır:

"Onların söylediklerine sabret ve kuvvet sahibi olan kulumuz Davud'u an! Şüphesiz ki o, çokça (Allah'a) yönelirdi." [67]

"Rabbinin hükmüne sabret, balık sahibi (Yunus Peygamber) gibi olma! Hani dert ve sıkıntıyla (Rabbine) dua etmişti. Şayet Rabbinden bir nimet ona ulaşmış olmasaydı, kınanmış bir hâlde boşluğa atılacaktı. Rabbi onu seçti ve salihlerden kıldı." [68]

Kıssaları okuyan bir insan, oradan sabır devşirir. Çünkü kıssalar ibretlik sahnelerle doludur. Amacı hikâye anlatmak değil; kalpleri sağlamlaştırmak ve ayakları sabit kılmaktır:

"Bu, sana vahyettiğimiz gaybın haberlerindendir. Bundan önce ne sen ne de kavmin (bu bilgileri) biliyordunuz. (Öyleyse) sabret! Şüphesiz ki akıbet muttakilerindir." [69]

"Sana, resûllerin kıssalarından her (vahyettiğimizi), kalbini sağlamlaştırmak için anlatıyoruz. Bu (kıssalarla beraber) sana hak (olan bilgiler), müminlere de öğüt ve hatırlatma gelmiştir." [70]

Sabrın başka bir kaynağı da; Allah'ın (cc) vaadlerine güvenmen, yakin üzere O'na (cc) kulluk etmendir:

"Sabret! Şüphesiz ki Allah, muhsinlerin/kulluğunu en

---

67. 38/Sâd, 17
68. 68/Kalem, 48-50
69. 11/Hûd, 49
70. 11/Hûd, 120

güzel şekilde yapmaya çalışanların ecrini zayi etmez."[71]

"(Öyleyse) sabret! Şüphesiz ki Allah'ın vaadi haktır. Yakinen inanmayanlar sakın seni gevşekliğe sevk etmesinler."[72]

Zira sabretmek zordur. Bazı zamanlarda ateşten bir koru avuçlamak gibidir. Bu anlarda, Allah'ın (cc) vaatlerini hatırlayıp kalbi takviye etmek gerekir. Sabrın sonunun selamet olacağını sık sık hatırlayıp yorulan duygulara canlılık kazandırmak gerekir.

Hiç şüphesiz Allah (cc) sabra yönelik benzersiz vaatlerde bulunmuştur:

"... Ancak sabredenlere ecirleri hesapsızca verilir."[73]

"... Şüphesiz ki Allah, sabredenlerle beraberdir."[74]

"... Sabredenleri müjdele!"[75]

"... Allah, sabredenleri sever."[76]

"... Gerçekten biz, onu sabredenlerden bulduk. O, ne güzel bir kuldu. Çünkü o, çokça (Allah'a) yönelirdi."[77]

Sabrı Doğru Kullanmak!

Sabrı elde edecek kaynakları öğrendikten sonra geriye sabrı doğru kullanmak kalıyor. Evet, sabrı elde edebilir, muhafaza edebiliriz. Ancak doğru kullanmadığımız takdirde hiçbir anlam ifade etmez. Şunu unutmayalım: Allah (cc), bizlere yüklediği her sorumluluğa yetecek sabrı da beraber vermiştir. Bu, **"Kimseye gücünden fazlasını yüklemeyiz..."**[78] kaidesinin gereğidir.

71. 11/Hûd,115
72. 30/Rûm, 60
73. 39/Zümer, 10
74. 2/Bakara, 153
75. 2/Bakara, 155
76. 3/Âl-i İmran, 146
77. 38/Sâd, 44
78. 23/Mü'minûn, 62

Yani imtihan oluyorsak, o imtihana yetecek sabır da veriliyor. Şer'i bir sorumluluğumuz mu var, ona yetecek sabır da veriliyor.

Mesele onu doğru kullanabilmekte…

Şöyle düşünelim: Babamız bize miras bıraktı. Yirmi yıl ömrümüz var ve her gün bin lira harcadığımızda bu miras bize yetiyor. Buna karşın eğer her gün iki bin lira harcarsak ne olur? Yolda kalırız.

Sabır da böyledir. Bir yıllık bir imtihanımız varsa, yanında bir yıllık sabırla gelir…

Peki, yanlış harcama nedir? Anın sorumluluğunu bırakıp, geçmişin hüzünlerine ve geleceğin hayallerine takılmaktır.

Şeytan, geçmişin -geri gelmesi mümkün olmayan- sayfalarında, sürekli insanı üzmek ve geleceğin gayb hadiseleri hakkında hayal kurup, umutlarını tüketmek suretiyle onun sabrını harcar.

Geçmişte yaşanan olumsuzluklar insanın umutlarını tüketir. Onu üzer. Gelecekte yaşanması muhtemel olayların hayalini kurmak ise, insanı yorar ve azmini tüketir. Çünkü çoğu zaman işler umulduğu gibi yürümez ve insan hayallerle girdiği beklentilerinin kurbanı olur.

Şeytan, insanı geçmişin pişmanlıkları veya geleceğin hayallerine çektiğinde şu şuur hâliyle bunun üstesinden gelebiliriz:

"Anda -şimdiki zamanda- sorumlu olduklarımı yerine getirirsem, bu, geçmiş günahlara kefaret olan salih bir amel ve gelecekte Allah'ın yardımını kazandıracak bir güvencem olur." Çünkü düşünmek, konuşmak ve eseflenmek ne günahları affettiren tevbe, ne de Allah'ın yardımını celbeden esbap arasındadır. Sadece insanı yoran ve sabrını tüketen faydasız bir girişimdir.

Şeytanın oyununu bozacak bir diğer düşünce ise şudur: Geçmiş gitti, onu geri getirmek mümkün değil. Gelecek ise gayptır. Orada ne olacağını bir tek Allah (cc) bilir. Benim kontrolümde olan tek şey şimdi, şu andır. Tüm çabamı onu ihya etmek için kullanmalıyım.

İrade

İhtiyaç duyduğumuz diğer azık ise iradedir. İstek ve azim gibi insanı harekete geçiren bu duygu, kulluk ve sair sorumlulukların esasıdır. Zira bir işe iradeyle başlar, yine bir işte iradeyle sebat ederiz. İrade, her insanda mevcuttur. Ancak o da sabır gibidir. Kaynak bulunur ve doğru kullanılırsa; gelişir ve güçlenir. Aksi hâlde kusurlu bir irademiz olur. Ya bir işe başlayamayız ya da başladığımız işleri bitiremeyiz. Şimdi istersen iradenin kısımlarına bakalım:

Başlangıç İradesi

İşlere başlayabilme ve adım atmak için gerekli olan iradedir. Bu irade türü gelişmeden sorumluluklara başlamak mümkün değildir. Okunacak kitap, halledilecek bir iş, yapılacak salih amel buna bağlıdır. Bunun tek yolu Allah'tan yardım isteyerek, başlamaktan korktuğumuz şey ne olursa olsun, düşünmeden ilk adımı atmaktır. Başlangıç iradesi, ancak bu şekilde gelişir. Hiç düşünmeden **"Bismillah"** diyerek ilk adımı atmak ve başlamak… Bunu denediğimiz takdirde çoğu korkunun ilk adımla dağıldığını ve insanda bir saniye öncesinde hayal dahi edemeyeceği bir direnç ve azmin yeşerdiğini görürüz.

Devam ve Sebat İradesi

Başladığımız işlerde sabit kalmak, işi son noktaya vardırmakla alakalıdır. Bu irade türü eğitilebilir ve kapasitesi arttırılabilir. İradenin bu kısmında sorun yaşayanlara şunu tavsiye edebilirim: Şayet sorumluluklarımızda sebat edemi-

yor ve işleri yarım bırakıyorsak, yaptığımız işleri parçalara bölmek zorundayız. Hiç değilse belirlediğimiz bu küçük parçalarda sebat etmeliyiz. Bu durumu kitap okuma üzerinden örneklendirecek olursak; beşer dakikalık dilimler belirleyip ne olursa olsun bu anı sonuna kadar muhafaza etmeye çalışmalıyız. Beşer dakikalık kitap okuma vakitlerine sebat edebildiysek, bir sonraki adıma geçmeli ve süreyi arttırmalıyız. Yedi dakikaya çıktığımızı farz edelim. Ne olursa olsun, o yedi dakikayı tamamlamalı ve bu süre de alışkanlık hâline geldiğinde on dakikaya çıkmalıyız.

Böylece sebat iradesini geliştirmiş oluruz.

Burada en önemli mesele acele etmemek ve belirlenen yeni hedefte sağlam durmaktır. Hiçbir şey yapamamaktansa küçük ve basit adımlarla az şey yapmak daha hayırlıdır. Ayrıca bir ömrün iradesiz ve şikâyetle geçmesindense, zaman içinde kazanılan ve ömrün imar edileceği küçük adımlar daha mantıklıdır.

Genç Kardeşim!

Allah'a kulluk ve dinine hizmet ederken karşılaşacağın en bariz afetlerden biri hata yapmak ve hakka girmektir. Bundan kaçış yoktur. Hata yapmak, insan olmanın doğal neticesidir. Hassaten gençlik dönemi, bunun en yoğun yaşandığı zaman dilimidir. Hem duygular çok keskindir, hem de tecrübe azdır. Genç insan, bir yandan hayatı yaşayan, bir yandan da hayatı öğrenen insandır. Hâliyle de hatası çoktur.

Çoğu zaman kendini, Rabbinin haklarından bir hakkı çiğnemiş veya Müslim kardeşlerinden birinin hakkına girmiş bulursun. İşte böyle zamanlarda dayanağın ve azığın tevbe ve özür dileme olmalıdır.

Aksi hâlde gençlik duygularının keskinliği seni bitirir. Ne Rabbine kul ne de Müslimlere kardeş olursun.

Hatan ne denli büyük olursa olsun ve ne kadar sık tekrar ederse etsin, Allah'ın (cc) Er-Rahîm ve Et-Tevvab isimlerinden daha büyük ve daim olamaz. Bir şeye takılacaksan; bu, günahın büyüklüğü değil, rahmetin genişliği olmalı. Bir şeye takılacaksan; bu, tevbe kapısının her daim açık olduğu olmalı.

"... Hep beraber topluca Allah'a tevbe edin ki, kurtuluşa eresiniz ey müminler!" [79]

"De ki: 'Ey (çokça günah işleyerek) nefisleri hakkında aşırı giden kullarım! Allah'ın rahmetinden ümit kesmeyin. Şüphesiz ki Allah, bütün günahları bağışlar. Çünkü O, (evet,) O (günahları bağışlayan, örten ve günahların kötü akıbetinden kulu koruyan) El-Ğafûr, (kullarına karşı merhametli olan) Er-Rahîm'dir.' " [80]

"Kulunun tevbe etmesinden dolayı Allah'ın duyduğu memnuniyet, sizden birinin ıssız çölde kaybettiği devesini bulduğu zamanki sevincinden çok daha fazladır." [81]

"Allah (cc) **gündüz vakti günah işleyenin tevbesini kabul etmek için geceleri elini açar. Geceleri günah işleyenin tevbesini kabul etmek için de gündüz vakti elini açar. Güneş battığı yerden doğuncaya kadar bu böyle devam edip gider."** [82]

"... Ey kullarım! Sizler gece gündüz hata edip, günah işliyorsunuz. Ben ise bütün günahları affediyorum. Öyleyse siz de benden günahlarınızın affını isteyin ki, sizleri affedeyim.

Ey kullarım! Sizin, bana bir zarar vermeye gücünüz yetmez ki, zarar veresiniz. Aynı şekilde, bana bir fayda vermeye de gücünüz yetmez ki, fayda veresiniz!

79. 24/Nûr, 31
80. 39/Zümer, 53
81. Buhari, 6308; Müslim, 2747
82. Müslim, 2759

Ey kullarım! İlk insandan son insana kadar hepiniz, insanlarınız ve cinleriniz, en muttaki insan gibi olsanız ve o sıfat içinde bana kulluk etseniz, bu benim mülkümde hiçbir şey arttırmaz, yüceliğime bir şey katmaz!

Ey kullarım! İlk insandan son insana kadar hepiniz, insanlarınız ve cinleriniz, en günahkâr insan gibi olsanız ve o hâlde bana isyan etseniz, bu benim mülkümde hiçbir şey eksiltmez, yüceliğime hiçbir zarar vermez!.."[83]

Allah'ın rahmeti neden bu denli geniştir? Allah (cc) neden ısrarla tevbeye çağırıyor? Allah (cc) neden tevbe edeni seviyor ve tevbelere seviniyor? Çünkü bizi O yarattı ve bizi çok iyi tanıyor. Çok fazla hata işleyeceğimizi biliyor. Allah'ın açtığı bu kapıyı, kendi yüzüne kapatma sakın. Allah'ın (cc) açtığı bu kapıdan çokça gir… Sakın hatalarına takılma, helak olursun!

Tevbeyi alışkanlık hâline getirirsen, sen günahlarına hükmeder ve onlardan Rabbine bir yol bulursun. Günah seni alçaltmaz. Bununla birlikte tevbe seni yüceltir. Zira Allah El-Kerîm'dir. Günahla bir derece düşeni, tevbeyle, sayısını yalnız O'nun bileceği derecelere yükseltir.

Tevbeyi bırakırsan, hataların sana hükmeder ve çamura saplanır kalırsın. Allah muhafaza.

Bir diğer durum, insanların hakkında hata yapmaktır. Bu bazen bireysel, bazen de cemaatsel olabilir. Ne olursa olsun, af dilemek suretiyle hataları kabul etmeli ve hakka tecavüzün ahlak hâline gelmesine engel olmalıyız.

Farklı yazılarımızda da değindiğimiz gibi sahabiler, bu konuda çok dikkatliydi. Bazen kendilerini mescidin direğine bağlıyor, bazen de başlarını özür diledikleri arkadaşlarının kapı eşiğine koyuyorlardı. Böylece hatalarını telafi ediyor

---

83. Müslim, 2577

ve kardeşlerinin veya İslam cemaatinin hakkından kurtuluyorlardı.

Özür dilemekten korkma! Şeytanın seni aldatmasına müsaade etme. Özür, insanı düşürmez. Bilakis yüceltir. Çünkü hatayı kabullenme ve özür, tevazu alametidir. Allah Resûlu (sav) tevazu sahiplerini şöyle müjdelemiştir:

"Allah için tevazu gösteren bir kimseyi, Allah mutlaka yüceltir." [84]

Genç Kardeşim!

Sen de biliyorsun ki bedenin sıhhati için öğünlerde düzenli yemek gerekiyor. İnsanın **"Yıllardır yiyorum, bir müddet yemeden yaşayayım."** deme lüksü yoktur. Böyle düşünerek yemeyi terk etmesi, ya ölüme ya da tedavisi zor hastalıklara neden olur.

İşte kalp hayatı da bunun gibidir. Düzenli olarak gıdasını almazsa ya ölür ya da hastalanır. Kalp hayatında bir sorun varsa, bir gününe bak. Kalbin gıdasını düzenli veriyor musun? Onu ıslah etmeye tam da bu noktadan başla.

Sana bu konuda bir tavsiyem var: Öncelikle kalbini harekete geçiren, seni Rabbine yaklaştıran, kulluğuna olumlu etkisi olan amelleri tespit et. Bu, insandan insana değişir. Kimimiz Kur'ân dinleyerek, kimimiz dua ederek, bir başkası infak ederek, diğeri vaaz dinleyerek kalbini harekete geçirir. Bu sayılanlar arasında seni en çok etkileyeni bul ve gün içinde belirlediğin düzenli öğünlerde kalbinin gıdasını ver. Bu hâl üzere sebat et. İnşallah kalbin ve kulluğun üzerindeki olumlu etkiyi müşahede edeceksin.

Kardeşim!

Ne olursa olsun Allah'a sığın. Ve Müslimlerin arasından

84. Müslim, 2588

ayrılma. Küçük, büyük fark etmez. Bir toplulukla beraber hareket et. Tek kalmaya yönelik duygu ve isteklerin şeytandan olduğunu unutma.

Allah Resûlü (sav) yalnızlığın her türlüsünü yasaklamıştır ve bunun şeytandan olduğunu özellikle vurgulamıştır.

Ebu Salebe El-Huşeni (ra) şöyle anlatıyor:

"Allah Resûlü dinlenmek için durduğunda sahabe vadilere dağılırdı. Ayağa kalktı ve şöyle dedi: 'Sizin vadilerde bu şekilde dağılmanız şeytandandır.' "[85]

Ömer (ra) hutbede Allah Resûlü'nden (sav) şöyle rivayet etmiştir:

"... Cemaatle beraber olunuz. Ayrılıktan sakınınız. Çünkü şeytan, tek olanla beraberdir. İki kişiden ise daha uzaktır."[86]

"... Allah'ın eli cemaatle beraberdir. Çünkü şeytan cemaatten ayrılanla beraber koşturur/hareket eder..."[87]

Genç Kardeşim!

Unutma: Cemaat aynı zamanda cunne/koruma kalkanıdır. Cemaat, bir Müslim'e yaşama imkânı tanıyan zemindir. Mümin için güç ve kuvvettir. Yorulduğunda destek almak, düştüğünde el alıp ayağa kalkmaktır. Cemaat, salih ortamdır. Salih olmak için, salih ve müslih bir ortamda olmak gerekir.

Genç Kardeşim!

Benim söyleyeceklerim bundan ibaret. Eminim eksik bıraktığım, söylediklerimden fazladır… Hoş görmeni rica ediyorum. Bu, benim sana hakkı ve sabrı tavsiyemdi. Sen de bana hakkı ve sabrı tavsiye edebilirsin, etmelisin. Zira

85. Ebu Davud, 2628; Ahmed, 17736
86. Tirmizi, 2165
87. Nesai, 4020

hüsrandan kurtulanlar karşılıklı olarak hakkı ve sabrı tavsiye edenlerdir:

"Asra/zamana andolsun ki, hiç şüphesiz insan, hüsran içindedir. İman eden, salih amel işleyen, birbirlerine hakkı tavsiye edenler ve birbirlerine sabrı tavsiye edenler müstesna." [88]

Başta ve sonda hamd, âlemlerin Rabbi olan Allah'a aittir.

88. 103/Asr Suresi, 1-3

GENÇLERLE HASBİHÂL

"Bize örnek olan ve adanmışlıkları Allah tarafından kabul edilen genç sahabiler böyleydi. Onlar her an emir bekleyen ve atacakları her adımı, alabilecekleri emre göre hesaplayan insanlardı. Hiçbir şey onları görevden ve sorumluluktan alıkoymuyordu. Davet yapılacağı zaman rıfk ve hikmet timsali oluyor, cihad nidası Bilal'in (ra) gür sesiyle yankılandığında, cehennemî bir öfke kuşanıp ölüme koşuyorlardı. Geri döndüklerinde, edep ve tevazuyla Resûlullah'ın (sav) etrafında halka oluyorlardı. Düşmanları onlar için "gündüzün süvarileri, gecenin rahipleri" diyordu. Öyle ya! Süvari ibadet etmez, rahip savaşa çıkmazdı. O gençler, o güne dek bilinen tüm ölçüleri yerle bir etmişlerdi. Çünkü bu isme ve role hapsetmişlerdi kendilerini. Adanmışlardı... Onların bir misyonu, bir hedefi vardı. Adanmışlardı... İslami hizmet neyi gerektiriyorsa onu yapıyorlardı. Cihad meydanlarında cesaretin, ilim meclislerinde edebin, davet anında hikmetin, zorluk anında cömertliğin, secdede duanın, gecenin son üçte birinde gözyaşının... timsali oluyorlardı."

tevhid BASIM YAYIN

GENÇLERLE HASBİHÂL

www.tevhidmeali.com
www.tevhiddersleri.org
www.tevhiddergisi.org
tevhiddergisi@gmail.com

ISBN 978-605-69350-9-1

